

Reggeli Újság

14. évfolyam

Noviszád, 1933 július 23, vasárnap

171. szám

A huskiállitás,

amelyet mindennek, csap épen izlésesnek nem lehet nevezni, meg fog szünni a noviszádi strandon. Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben is tobzódni kezdett a meretlenség, még pedig lehetőleg izléstelen formában. A mezítelenek klubja ugyan még nem alakult meg formálisan, de a noviszádi strandon épen úgy, mint az ország más furdőhelyein tulságosan előtérbe nyomultak azok, akik a természetesség híveinek vallották magukat és ezt úgy akarták igazolni, hogy minél kevesebb ruhát vettek magukra. A nyári hőség ugyan érthetővé teszi, ha nők és férfiak egvaránt igyekeznek minél könnyebben öltözni, ez azonban még nem jelenti azt, hogy egyáltalán nem kell felöltözni.

A magunk részéről egész őszintén mondva nem vagyunk elragadtak, ha a hatóságok az egyenek olyan legegységibb magánjogaiba, mint az öltözködés, beleavatkoznak, de most egyenesen hálásak vagyunk a rendőrségnek, amiért kiadta rendeletét. Mindenesetre jellemző a noviszádi közönség egy részének felfogására, hogy a maga akaratából nem tud szembeállani a „divattal” még akkor sem, amikor ez a jobb erkölcsökbe, sőt a jobb izlésbe is ütközik. A rendőrségnek kell közbelépnie, hogy belátásra térítse a strandoló közönséget.

Nagyon tévednek azonban azok, akik azt hiszik, hogy a noviszádi rendőrség csak a nőket akarta megrendszabályozni, vonatkozik ez éppen úgy a férfiakra is. Sőt talán még fokozottabb mértékben, mert ha a nők tudnak is úgy öltözködni, hogy ez a rendőrség intervencióját vonja maga után, sok kalinkább áll ez a férfiakra, mert ezek között igazán vannak, akik izléstelenül és megbotránkozottan öltözködnek. A mondén furdőhelyeken talán még elviselik azokat a „kosztümöket”, amelyeket a noviszádi strandról kiltott a rendőrség, de mi nagyon szívesen át is juttatjuk ezt a nagy furdőhelyeknek.

Mi mindenképpen kissé konzervatívak vagyunk és amellett még arra is gondolunk, hogy a strandon némesak egymás bájjaira kíváncsi párok, hanem serdülő gyermekek is vannak s ezek erkölcsi és egészségi állapotának kifejlődésére is kellemetlen és nem kívánt hatással lehet a túlzott meretlenség. Mindennek meg van a határa így a strandon való öltözködésnek is és, ha a közönség jóizlése nem tud határt szabni ennek, akkor a rendőrségnek kell közbelépni, amint ezt most is tette. A jóizlésű közönség ezért csak elismeréssel fogadhatja a noviszádi rendőrségnek ezt a rendeletét, amely végre rendet fog teremteni a strandkosztümök dzsungeljében.

Gömbös holnap utazik Rómába

Olasz sajtóvélemény a magyar miniszterelnök római utjáról

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula miniszterelnök ma reggel érkezik vidékről Budapestre, ahol időközben előkészítették a római ut anyagát. A magyar miniszterelnök

hétfő este indul Rómába, ahol 3—4 napot tölt.

A beográdi Pravda tegnap délutáni számában foglalkozik az olasz sajtónak Gömbös és Kánya római utjával kapcsolatban közölt

cikkeivel. Az olasz lapok igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az utnak és rámutatnak arra, hogy a látogatás

Mussolini meghívására történik.

Az olasz és magyar miniszterelnök találkozását már rég előkészítették és anyagát teljesen kidolgozták. A találkozás során politikai és gazdasági kérdésekről tárgyalnak, szem előtt tartva a

négyhatalmi szerződés aláírása folytán beállott új politikai orientációt.

A Corriere della Sera azt írja, hogy a tárgyalások során szóba kerül Gömbös berlini és bécsi utja is. A lap szerint Mussolininek szilárdan elhatározott szándéka, hogy Ausztria, Magyarország és a kisantant közti barátságos együttműködés lehetőségét megteremteni.

Anglia revízió alá veszi az ottavai szerződést

Kanada nehézségeket gördít a brit iparcikkek importja elé

Londonból jelentik: Néhány nappal ezelőtt az angol parlamentben éles hangú bírálatban részesítették az ottavai szerződést, amely rendkívül károsnak bizonyult a brit érdekeknek. A jövő hét folyamán a brit kormány fontos tárgyalásokat kezd a dominiumokkal, hogy megvitassa az ottavai szerződés kedvezőtlen kihatásait.

Két nappal ezelőtt megállapították, hogy a dominiumoknak adott vámkedvezmények erősen ártanak az angol mezőgazdaságnak, viszont a dominiumok nemrég emelték a behozatali vámkat, ahelyett, hogy emelték volna a brit árucikkek importját.

A brit kormány erőlyes figyelmeztetéssel fordult a dominiumokhoz és az ottavai egyezmény revíziójával fenyegetőzik.

A mindjobbban kiéleződő ellentétek erősen akadályozzák a dominiumok tervezett közös valutapolitikájának előbbre haladását.

Henderson Párisba érkezett

Paul Boncour külügyminiszterrel tárgyal

Párisból jelentik: Henderson a leszerelési konferencia elnöke Münchenből jövet, tegnap reggel Párisba érkezett. Henderson megérkezése után megjelent Paul Boncour francia külügyminiszterrel és részletesen tájékozatta Rómában, Berlinben, Prágában és Münchenben folytatott tárgyalásait eredményéről.

Münchenben Henderson Hitler birodalmi kancellárral és Neurath külügyminiszterrel tárgyalt. A tárgyalás hírszerint arra az eredményre vezetett, hogy Hitler kancellár hajlandónak mutatkozott a Daladier francia miniszterelnökkel való személyes tárgyalásra. Ennek a találkozásnak részleteit és időpontját Henderson jelenlegi párisi tartózkodása során állapítják meg.

Henderson a francia sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy szeptemberig Budapestre, Bécsbe és Varsóba látogat el. Reméli, hogy a leszerelési konferencia október 16-án összeülő főbizottsága másodszeri olvasásban is elfogadja a leszerelési egyezmény szövegét. Az első olvasáskor tizenöt ellenvetéssel találkozott az angol javaslat.

Lemondott az olasz hadügyminiszter

Rómából jelentik: Gazzera hadügyminiszter tegnap bejelentette lemondását. A király a lemondást elfogadta és Mussolini miniszterelnököt bízta meg a hadügyi tárcá ideiglenes ellátásával.

Holtpontra az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint az angol-orosz kereskedelmi szerződésről folyó tárgyalások holtpontra jutottak. A szovjet azt követeli, hogy az angol kormány küszöbölje ki az ottavai egyezménynek azt a pontját, amely az orosz árudömping ellen irányul.

Angol részről azt hangoztatják, hogy a brit kormány az ottavai egyezménynek éppen ehhez a pontjához ragaszkodik. Orosz részről ilyen körülmények között pesszimisztikusan ítélik meg a kilátásokat.

Magyarország kedvező kereskedelmi megállapodást kötött Németországgal

A megegyezés értelmében jelentős mennyiségű lisztet exportál Magyarország Németországba

Berlinből jelentik: Egy heti tárgyalás után tegnap aláírták a magyar-német kereskedelmi szerződés kiegészítő egyezményét. A tárgyalások arra az eredményre vezettek, hogy

jelentékeny mennyiségű magyar lisztet lehet a német piacra szállítani, ezenkívül Magyarország nagymennyiségű buza, rozs, árpa és kukorica vásárlása tekintetében jogot kapott opeió gyakorlására.

A német kormány ezenkívül eléget tett annak a magyar kívánságnak, hogy bizonyos mezőgazdasági termékek vámtételeit mérsékeljék. A most létrejött megállapodás a magyar mezőgazdaság számára komoly előnyöket biztosít.

Kapával szétverte felesége fejét egy novoszeloí földműves, mert az asszony sértő szóval illette

A feleséggülkos tette elkövetése után megcsókolta feleségét és önként jelentkezett a csendőrségen

Novoszelon borzalmas büntetés járszódott le. Golics Dragutin földműves kapával szétverte felesége fejét, mert az asszony szóval megsértette.

A gyilkosság napján Golics kora reggel apósa kaszálójára ment, míg az asszony apósánál maradt. Délben az asszony nem hozta ki neki az ebédet, mint ahogyan megígérte, hanem apósával vitette ki, aki a rét szélén letette az ételt és szó nélkül visszament. Golicsot meglepte ez a viselkedés és mivel az asszony olyan ételt főzött ne-

ki, amit nem szeret, nem is evett semmit, hanem délután visszament apósához, ahol felszólította az asszonyt, hogy vele együtt kapáljon a földön. Az asszony nem is vette figyelembe férje felszólítását, majd később, amikor kapálni kezdett, férje szavaira sértő módon válaszolt. Golicsot annyira felingerelte felesége viselkedése, hogy a nála levő kapával fejbevágta az asszonyt. Az asszony az ütéstől megtántorodott de tovább is sértegette férjét, akit erre előntött a düh és addig

verte feleségét, míg koponyája teljesen szét nem roncslódott. Amikor látta, hogy felesége meghalt, homlokán csókolt és önként jelentkezett a csendőrségen.

A feleséggülkos a csendőrségen kijelentette, hogy nem volt szándékában az asszonyt meggyilkolni, azonban viselkedése és a családi veszekedések ragadtatták szörnyű tetteire. A gyilkost letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

Másfél évi fegyházra ítélték a kleki szatirt

Beckerekéről jelentik: Makszimovics Szevicszláv törvényszéki elnök büntető hármastanácsa tegnap tárgyalta a kleki szatir bűnügyét. Nikovics Milos államügyész vádiratában Becker Makszó 43 éves kleki mezőőrt azzal vádolja, hogy 1932. október 11-én Beckerek határában erkölestelen merényletet követett el egy tíz éves kislány ellen. A becskeréki törvényszék hasonló bűncselekmény elkövetéséért 1931. szeptember 29-én már elítélte egy hónapi fegyházra, mert 1928. április 1-én egy öt éves kisleányon erkölestelen merényletet akart elkövetni. A tegnapi tárgyaláson kihallgatott tanúk valamennyien terhelően vallottak a beteges hajlamu vádlott ellen. A bíróság bűnösnek mondta ki Becker Makszót, kiskoru leányon elkövetett erkölestelen merénylet kísérletében és ezért egy és fél évi fegyházra és polgári jogainak 3 évi felfüggesztésére ítélte. A vádlott három nap haladékot kért.

Pályázatot írnak ki a kátyi gát mellett 6.300 holdnyi területen felállítandó szivattyutelep felépítésére

A város a jövő év tavaszán már használatba akarja venni a földterületet

A noviszádi ármentesítő társulat tegnap délelőtt tíz órakor dr. Borota Braniszláv polgármester elnökletével ülést tartott. Az ülésnek legfőbb tárgypontja, hogy a kátyi gát mellett levő 6300 holdat teljesen vízmentessé tegyék és ebből a célból szivattyutelepet állítsanak fel azon a helyen. Az ülésen Tosics Dusan mérnököt, akit eddig csak ideiglenes szolgálatban állt a városnál, osztályvezetői minőségben megerősítették. Tosics Dusan előterjesztette ezután ármentesítési tervét, amely szerint a szivattyutelep felállításához körülbelül másfélmillió dinárba kerülne. A szivattyutelep kö-

rülbelül 300 lóerős lenne és gőzlokomobillal hajtának a centrifugát szivómotort. A vízlevezető csövek átmérője 1 méter 40 centiméter lenne.

A bizottság nem fogadta el teljes egészében az előterjesztést, amennyiben elhatározta, hogy pályázatot is ki villany, víz, gáz és

egyéb motorokkal berendezett szivattyutelepre. A pályázatot rövidesen kiírják, hogy még ebben az évben megkezdhessek az építkezéseket és hogy legkésőbb a jövő év tavaszán megindíthassák a munkálatokat s így minél előbb használatba vehessék a 6300 holdas területet.

Ujból kiéleződött a japán-orosz viszály

Japan nem tűri télenül az orosz csapatösszevonásokat

Tokióból jelentik: A japán hadügyminiszterium elhatározott szándéka, hogy biztosítsa Mandzsuriát minden kínai és minden orosz támadás ellen, amelyek az utóbbi hetekben újból fenyegetnek. Felső kínai tábornok csapatával a japán vezérkar könnyen elbánná, de komoly aggodalmat kelt az a körülmény, hogy

a szovjet vörös hadsereg is támadásra készül.

A japán kormány tiltakozott a vörös csapatösszevonások ellen és kijelentette, hogy nem nézheti télenül a szovjet csapatmozdulatokat.

A mongol nemzeti kongresszus elhatározta, hogy a szovjet uralom alatt lévő mongol részek felszabadítása érdekében Mandzsuriával együtt oroszellenes akcióba lépnek.

A boroshordó szétlapította egy noviszádi kocsis fejét

Súlyos szerencsétlenség a noviszádi Pirosi uton

Nedics Jován noviszád-majori szőlőtulajdonos bort adott el egy kulpini vendéglősnek. A bort 25 éves Blagus Martin kocsisával szállította Kulpinba. A kocsis Nedics kocsiján tegnap éjjel után indult el Majorból, hogy reggelre Kulpinba érjen. A kocsis a 750 literes hordót valószínűleg nem erősítette jól a kocsiára, mert részben csak ezzel magyarázható a később bekövetkezett szerencsétlenség. Amikor a kocsi éjjel két órakor a noviszádi Pirosi utca 65 számú ház elé ért felborult és a boros hordó a szerencsétlen kocsis fejére esett és azt teljesen szétlapította. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket és a rendőrséget. A

mentők ki is vonultak a helyszínre, de már nem segíthettek, mert a kocsis halott volt. A rendőrvárosi bizottság a holttestet a kórház hullakamrájába szállította, ahol tegnap délután felboncolták. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlen kocsis haláláért.

— Tífuszmegetegedések Odzsacín. Odzsacín környékében a napokban három tífuszmegetegedést jelentettek be. E három megetegedés közül egy halálos végű volt. A hatósági orvosi hivatal a veszedelmes kór továbbterjedésének megakadályozására a legmesszebbmenő óvintézkedéseket foganatosította.

A báni tanács elfogadta a községi képviselőtestületi választásra vonatkozó szabályrendeletet

A Dunabánság báni tanácsa tegnap rendkívüli ülést tartott

A noviszádi báni palota nagytermében tegnap délelőtt 9 órakor ült össze rendkívüli ülésére a Dunabánság báni tanácsa. Matkovics Dobrica bán nyitotta meg délelőtt 9 órakor az ülést, amelyen ugyszólván az összes báni tanácsosok is megjelentek. Matkovics Dobrica bán üdvözölte a báni tanácsnokokat és rámutatott a rendkívüli ülés összehívásának fontosságára. Popovics Szevicszláv noviszádi pravoszláv plébános üdvözölte a bánt és javaslatára őfelsége a királynak hódoló, dr. Szcskics Milán miniszterelnöknek, Uzunovics Nikolának, a jugoszláv nemzeti párt elnökének és Lázics Zsivojím belügyminiszternek üdvözlő táviratokat küldtek.

Dr. Barisics Szevicszláv a bánság köznevelési osztályának főnöke ismertette a községi képviselőtestületi választások jelölő listájának összeállítására, a választási bizottság kiküldésére és a szavazás megejtésére vonatkozó szabályrendeletet. Az ügy referense Todorovics Pája inspektor, míg az ülés jegyzőkönyvvezetője Szevicszlávovics Miliszláv volt.

A javaslat ismertetése után többben felszólltak, majd a vita befejeztével a báni tanács egyhangúlag elfogadta a beterjesztett szabályrendeletet.

Matkovics Dobrica bán miután bejelentette a szabályrendelet elfogadását, megköszönte a megjelentek közreműködését ezen az oly nagyfontosságú ülésen. Ezzel a báni tanács ülésezése délelőtt 11 órakor véget ért.

Az élet csupán álom — mondja a tudomány

Chicago. — Semmit sem látunk semmit sem hallunk és semminek sem érezzük a szagát — ezt állapította meg a csikágói tudományfejlesztő társaság kongresszusán Henri Pieron francia pszichológus, egyetemi tanár. Kijelenti, hogy érzékszerveink segítségével csak egészen halvány és elmosódott képet kapunk a dolgokról. — érzékünk is teljesen relatív és időérzékünk is teljesen relatív és bizonyos szorvi működéseink ritmusán alapul. Így például, ha e rős lázunk van, időérzékünk meg gyorsul, a percet és a másodpercet sokkal rövidebbnek érezzük, mint amikor mérsékletünk rendszeres. A külső dolgokról és tárgyakról úgy veszünk tudomást, hogy ezekből a tárgyakból bizonyos elektromos kisugárzás történik, amelyekre a mi sejtjeink reagálnak. Így pedig csak igen gyenge képet kapunk mindenről. Nagyon valószínű, hogy asztalunk kalapunk és nagybátyánk valójában teljesen más, mint amilyen nek mi látjuk, de hogy milyen, azt sejtjenünk sem lehet.

Vicinális irodalom?

Havas Emil és Szenteleky Kornél érdekes eszmecseréje a Kalangya júliusi számában

A jugoszláviai magyar irodalomról és annak irányáról már sok szó esett a napisajtóban és irodalmi folyóiratunkban. A Kalangyában is. Most Havas Emil szól hozzá a Kalangya tegnapi megjelenésében és Szenteleky Kornél szerkesztésében megjelent „Kákák alatt” c. novelláskötetet couleur local-jelleggel kifogásolja és azt írja, hogy az itteni népiség jellegzetességének visszaadása vicinális irodalomhoz vezet. Ezzel a felfogással száll szembe igen határozottan és nagy felkészültséggel Szenteleky Kornél. A júliusi szám tartalma egyébként a következő: Patta Péter: Leánykánk játékdalai. Lucia: Pán (novella). Csuka Zoltán: Két vers, Gergely Boriska: Orgonatólvajok (színes leírás), Borsodi Lajos: A köszönet (elbeszélés), Vasziljevics - Csuka: Szávic Pantelija ezer lépése (regényrészlet), Cziráky Imre: Mária néni meg a Mária az Ur koporsójánál (elbeszélés). A Láthatár rovatban Szenteleky Kornél és Stern Lázár írtak érdekes cikkeket.

A kitünő számot Wellner Albert színes linómetszete vezeti be. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal Szubotica Manojlovicsa ul. Előfizetési ár felévre 60, negyedévre 80 dinár.

Ujabb árvízveszedelem Romániában

A folyók áradása miatt többhelyen szünetel a vasútforgalom

Bukarestből jelentik: Az újabb esőzések ismét komoly árvízveszedelmet okoztak Erdélyben és Romániában. Moldvában és Bukovinában újra kiáradtak a folyók és nagy területet árasztottak el. — Jassy környékén szünetel a vasútforgalom, Kiscnew felé csak át szállással lehet közlekedni.

Erdélyben, Máramarossziget, Marosvásárhely és Gyergyószentmiklós környékén nagy területek kerültek víz alá. Máramarossziget és Gyergyószentmiklós között szünetel a vasútforgalom.

Egy hónapnál tovább külföldi tartózkodást előzőleg be kell jelenteni a rendőrségnek

A noviszádi rendőrség hivatalos közleménye

A noviszádi rendőrigazgatóság felhívja a közönség figyelmét, hogy a lakosság bejelentéséről és kijelentéséről szóló rendelet értelmében mindazok, akik külföldön egy hónapnál több időt szándékoznak tölteni, elutazásuk előtt kötelesek a rendőrigazgatóságon erről jelentést tenni, mert ellenkező esetben pénzbüntetésben részesülnek.

„Hunyadi János” keserű és legmegbizhatóbb és leglelkesebb nashajtó szer, kapható mindenütt.

Reggeli öröme a sportolás,

hancurozás a vízben,
futkározás a labda
után — és este újra az
elkényeztetett, szépsége teljes tudatában
lévő, ujjá hegyéig
ápoló hölgy. Arcbőre hamvas és üde,
szépségét gondosan
ápolja Elida Creme
de chaque heure

ELIDA

Creme de chaque heure

Nagyszabású egyházi hangverseny lesz augusztus 26-án és 27-én Noviszádon

A római katolikus egyházközség Cecilia énekkara ünnepli fennállásának 40 esztendősi jubileumát

Negyven esztendővel ezelőtt 1893. augusztus 15-én alakult meg a noviszádi római katolikus egyházközség Cecilia egyházi énekkara. A nevezetes esztendőket nagyszabású, kétnapos ünnepség keretében üli meg nemesen a jubiláló egyesület, de Noviszád és környékének egész társadalmát.

Augusztus 26-án és 27-én nagyszabású orgona és egyházi énekesversenyt rendeznek Noviszádon

Az orgonahangverseny 26-án szombaton este lesz a beltéri római katolikus templomban, Dr. Diekmann Ferenc és dr. Kiss Lajos zongoraművészek játszanak orgonán.

Vasárnap a Szloboda nagytermében rendezik az egyházi énekesversenyt, amelyre

a Dunabánság minden részéről több száz énekes érkezik Noviszádra.

A versenyen való részvételre nemrég kezdődtek meg a jelentkezések, máris igen sok egyházi énekes jelentette be részvételét. Szuboticáról Feher Ödön kar nagy vezetésével hatvanöt énekes érkezik, Szomborból hatvan énekes, dr. Kiss Lajos karnagy vezetésével, Beeskerekről Weinger József karnagy vezetésével 45-tagú énekkar, Schmidt kar-

nagy vezetésével Kuláról 25 tagú énekkar, azonkívül a Dunabánság többi részéből kisebb-nagyobb énekkarok.

Az énekeseken kívül már eddig is nagyon sokan jelentették be jövetelüket a vidékről, hogy tanúi legyenek, a művészi egyházi énekesversenynek, melynek kimagasló eseménye lesz, a kétszáznál több tagból álló összkar éneke. A vidéki látogatók részvételét megkönnyíti az a körülmény, hogy

az államvasutak igazgatósága 50 százalékos vasuti díjkedvezményt engedélyezett a kétnapos jubiláris ünnepségek idejére.

A jubiláris ünnepségek és egyházi énekesversenyek fővédnöke Budánovics Lajos püspök, bácskai apostoli adminisztrátor, védnöke Fath Ferenc noviszádi apát esperesplébános. A rendezőbizottság elnöke Dr. Vilt Vilmos, a noviszádi római katolikus egyházközség felügyelője.

A jubiláris ünnepségek rendezőbizottsága hatalmas munkával készül a nagyszabású társadalmi és művészi eseményre, amely méreteiben és nivóban minden tekintetben méltó lesz a Cecilia énekkar negyven esztendőn át kifejtett áldásos működéséhez.

Szabadlára helyezték Cselovics Danilót, a csurugi rablógyilkosság egyik gyanúsítottját

A többi gyanúsított ügyében egy-két napon belül történik döntés

A csurugi kettős rablógyilkosság gyanúsítottjainak kihallgatását Papricsics Milan, a noviszádi törvényszék vizsgálóbírája már néhány nappal ezelőtt megkezdte. Cselovics Danilo csurugi pásztor ügyében a vizsgálóbíró már teljesen befejezte a vizsgálatot és elrendelte szabadlára helyezését, miután megállapítást nyert, hogy a gyilkosságban nem játszott szerepet.

A többi letartóztatott ügyében egyelőre tovább folyik a vizsgálat és valószínű, hogy ma vagy holnap a két asszony: Varga Piroska és Varga Katalin, valamint Gyurgyev és Sztepanov ellen is befejezik a vizsgálatot és a vizsgálóbíró meghozza döntését további sorsukat illetőleg.

Gospogyincin megölt a pálinka egy ötéves fiút

Amikor a szülők felügyelet nélkül hagyják gyermekeiket

Gospogyincin tegnap este megdöbbentő szerencsétlenség történt Dimics Branko községi gyepmester házában. Dimicsékhez tegnap vendégségbe jött Nikolics Lázár obrováci rokona a gyermekeivel.

Estefelé Dimics munkára ment és ide elkísérte Nikolics Lázár is, míg a gyermekeket otthon hagyták. A felügyelet nélkül maradt gyermekek megtalálták Dimics cserpálkáját, amelyet néhány nappal ezelőtt főzött a gyepmester és kóstolgatni kezdtek. Végül is valamennyien elálmosodtak és a szesz hatása alatt elaludtak. Amikor Dimics és Nikolics hazajöttek észrevették a történeteket és azonnal keltegetni kezdték a gyermekeket, kik közül azonban Nikolics Sztevan nevű ötéves kislánya annyit ivott a pálinkából, hogy alkoholmérgezést kapott és rettenetes kínok között másnap reggelre kiszendvedett.

Az ügyben vizsgálat indul annak megállapítására, hogy kit terhel felelősség a kisgyermek haláláért.

A Duna kivetette a „betyárstrand” másik áldozatának holttestét is

A noviszádi betyárstrandon történt halálos fürdőszerencsétlenség egyik áldozatának Iliesics Kazimirnak holttestét — mint megtörtük — a Duna a noviszádi tisztítóthron épülete közelében kivetette. A másik szerencsétlenül járt fiatalember, Kongya Sztipán munkás holttestét tegnap délelőtt 10 óra tájban vetette ki a víz a Hadsziget közelében. A noviszádi rendőrorvosi vegyes bizottság megállapította, hogy a holttest azonos Kongya Sztipánnal. Beszélgettek a kórház hullakamrájába.

Augusztus második felében tartó tárgyalást a törvényszék a lopásokkal gyanúsított kereskedelmi alkalmazottak ügyében Geiger József nagykereskedő alkalmazottai ellen elkészült a vádirat

Megtörtük, hogy a noviszádi rendőrség Geiger József noviszádi nagykereskedő üzletében nagyszabású lopások nyomára jött, az üzlet egyes alkalmazottai éveken keresztül rendszeresen lopkodták az árut. A tolvajlások gyanúja alapján a rendőrség letartóztatta Pető Béla kereskedősegédét, Varga Károly kocsiest és Szőke Gyula maliigyesi földművest, akiket június 17-én át is adott a törvényszék vizsgálóbírájának.

A vizsgálóbíró a letartóztatottak ügyében befejezte a vizsgálatot és mint ismeretes valamennyi nyírók ellen elrendelte a vizsgálati fogságot. A gyanúsítottak ellen az államügyész már el is készítette a vádiratot és így a tárgyalást valószínűleg még augusztus második felében megtartják a noviszádi törvényszéken.

— LYSONFORM CSAK EREDETI ÜVEGREN VALÓDI KIMERVE HASZONTALAN HAMISÍTVÁNY.

HIREK

Reggeli Újság

Felelős szerkesztő: TOMAN SANDOR
Főmunkatárs: SZENTELEKY KORNÉL
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszd, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58. — Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A magyar tanítóképzőbe történelmi felvétel

A beográdi állami tanítóképző párhuzamos magyar osztályába ugyanolyan feltételek mellett vesznek fel jelölteket, mint az ország bármely más képzőjébe. A jelentkezőknek a végzett négy gimnáziumi osztályról a sikeres kíséreléséről kell bizonyítvánnyal rendelkezniük és nem lehetnek idősebbek 17 évnél.

— A goszpicsi szokolok öfelségénél. Öfelsége a király, aki Plitvicén tartózkodik, tegnap reggel kihallgatáson fogadta a goszpicsi szokolokat, délben pedig Perovic Iván szavai bánt adott bankettet a goszpicsi szokolok tiszteletére.

— A ferences rend új provinciálisja. A jugoszláviai Szent Ferenc rend Ciril és Metod tartomány Csakovecen tartotta ezévi generális ülését, amelyen háromévi időtartamra Horvátország, Bácska, Bánát, Baranya és Szrem provinciálisává páter Augustin, volt nasiceai quardiánt, helyettesévé páter Teofil volt provinciális, négy definitorrá pedig páter Veron Kelemen szubotici páter Xistus vukovári, páter Mihály volt provinciális és a varasdinai ferencendi gimnázium igazgatóját választották meg.

— Hibaigazítás! Mai számunk Sakk-rovatába ké. értelemzavaró hiba került be. A sakkfeladványokban az utolsó előtti bekezdés második sorában Bc6 helyett Bc5 értendő, míg az utolsó bekezdés 4. sorában H25 helyett Hc5.

— Házasság. Kemény Bözsi és Poljakovic István f. hó 23-án délelőtt feltizenegykor tartják esküvőjüket a helybeli református templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gyermekebalt és Anna-balt Palicson. A palicsi fürdőigazgatóságnak sikerült lekötnie a nagy hírű Jovanovic gyermekebaltet, amelynek vezetője a nagy hírű párisi Gyakuljev társulatnak volt a tagja. A balt, amely saját diszleteivel jön Szubotica-ra, július 29-én este fél kilenckor és 30-án, vasárnap délután fél hatkor tart egy-egy előadást a Vigadóban. Július 27-én nagy fénytel tartják meg a szokásos Anna-balt Palicson.

Külföldi tőzsdezárlatok

A dinár árfolyama Budapest 7.80—8.30, Bécs 8.79—8.91, London 244.50.
Zürich Beograd 7.00, Paris 20.24½, London 17.30, Newyork 368, Brüsszel 72.90, Milano 27.30, Madrid 43.20, Amsterdam 203.80, Berlin 123.22½, Bécs 72.96 (58.25), Stockholm 15.32, Bukarest 30.8.

Rádiókészülék 12 havi részletre

ORION 7037 es 3+1 csöves árnűelő-
racsú hálózati készülék

beépített elektrodinamik hangszóróval. Egygombos kezelés, hangszínezékszabályozó, 200—2000 méteres hullámhossz, átkapcsolható, a skálán leolvasható és beállítható adóállomások, legmagasabb fokú szelektivitás, csodaszép lágy hanggal.

Lényegesen olcsóbb árban, mint eddig, egy évi részletfizetésre is kapható.

KONRATH D.D.-nél

valamint az összes viszontárútitókni

Willy Post 24 órával akarja megjavítani rekordját

Ha új akadály közbe nem jön, Post ma este megérkezik Newyorkba

Newyorkból jelentik: Willy Post ataskai kényszerleszállása mindössze 14 órai késedelmet okozott. A világrepülő óriási gyorsasággal látott hozzá gépének javításához. Este 9 órára megérkezett egy másik repülőgépen az új légesavar, melyet Post nyomban gépére szerelt és folytatta útját.

Post eddigi teljesítménye alapján, bizonyosra vehető, hogy amennyiben újabb akadály közbe nem jön, a pilóta megjavítja legutóbbi földközi repülésének világrekordját, amely 8 nap, 15 óra 51 perc.

Post Newyorkba érkezését ma estére várják. A jelen pillanatban Postnak 31 óra előnye van előző rekordjával Szemben, tehát a legrosszabb esetben is legalább fél nappal megjavítja a régi rekordot.

Szubotican 5000 dinárért lefoglaltak egy vagon külföldi sertésszállítmányt

A bíróság feloldotta a zár alól a szállítmányt

Igen érdekes bonyodalom támadt tegnap Szubotican egy vagon Csehszlovákiába irányított sertésszállítmány körül. Az egyik szubotici ügyvédnek tudomására jutott, hogy egy bajmoki kerekedő egy vagon sertést szállít Csehszlovákiába. Az ügyvéd, akinek ötezer dináros követelése volt a bajmoki kereskedőtől, foglalást kért, amit el is rendelt a bíróság, mire Milicevics Obrad végrehajtó a teherpályaudvaron zár alá vette a vagon sertést.

A Schenker szállítványozási cég, amely a szállítmányt irányította a foglalás ellen kifogással élt azzal, hogy a szállítmány a vasút területén nem a feladó, hanem az ő tulajdona és így az le nem foglalható. Kosztics György járásbíró helyt adott a szállítmányozó cég kérelmének, mivel az igazolta, hogy a szállítólevél feladóként a Schenker cég volt feltüntetve és feloldotta a sertésszállítmányt a bírói zár alól.

Ritka madarat lóttek Noviszadon

Péntek délután a kovívi réten diszes-tollu gázló madarat lótt Sovlyanszki Gyoka noviszádi földműves. A madarat behozta szerkesztőségünkbe, mert az elejtett zsákmány lábán a budapesti Ornithologiai Intézet gyűrűjét találta.

A Reggeli Újság budapesti tudósítójának Wargha Kálmán, a budapesti Ornithologiai Intézet adjunktusa kijelentette, hogy az elejtett madár telepes fekete ibisz, a Kis-Balaton mocsaras vidékéről származik. A madarat Wargha adjunktusa ez év június 8-án gyűrűzte, mert madártani szempontból igen fontos, hogy a telepes fekete ibisz költözöködsének irányát megtudják. A madár lábán talált gyűrűt Sovlyanszki elküldte a budapesti Madártani Intézetnek.

— Füzéket, mellfartókat mérő szerint legolcsóbban készíti: Fischer és Fia, Noviszád.

Szentai hírek

A szentai gazdasági hivatal a felhalmozott rőzsét nyilvános árverésen adja el. Az árverések sorrendje: Koplaban jul. 26-án; Baticában jul. 29-én és a Fényesben aug. 3-án.

A zágrebi „Merkur“ biztosító és munkás segélyegylet szentai vezetősége a napokban rendkívüli ülést tartott azon alkalomból, hogy az újonnan megválasztott központi vezetőség megtagadta a vidéki szervezetnek a tagsági díjakból beszédett eddig járó 12 százalékos tangentát s ezzel szemben magára vállalta az összes kiadások fedezését. Minthogy ezen határozat erősen sérti a vidéki szervezetek eddig szerzett jogait, valószínűleg viharos gyűlésen fognak a szentai tagok állást foglalni a központi vezetőséggel szemben.

A dunai banság leírta szerint 3 ingyenes helyre vesznek fel tanulókat az adai gazdasági iskolába a szentai járásból és városból. A jelentkezők 1933 aug. 10-ig adhatják be kérvényüket a szentai polgármesteri hivatalba. Feltételek:

korhatár 14—18 év, végzett 4 elemi iskola, földműves apa, orvosi és erkölcsi bizonyítvány. Ugyancsak augusztus 10-ig kell beadni azon pályázók kérvényeit, akik a vrsaci szőlőszeti és borászati iskola ingyenes vagy kedvezményezett növendékei akarnak lenni. Néhány ingyenes és 24 kedvezményezett hely van a dunabánsági részére fenntartva. A szentai kérvények sorsáról a mezőgazdasági bizottság dönt.

Hétfőn, kedden és szerdán lesz az előleges állatfelülvizsgálás, a járlat feloldása céljából Orontól Nagyvolgyig. Felkéretnek a gazdák, hogy ezeken a napokon legalább egy személyt hagyjanak a szálláson, aki fogadja a k. szálló bizottságot. A bizottság tagjai hivatalból: Csurity Márko és Gerő Árpád városi állatorvosok, azonkívül Komári Árpád és Spercsik János járási állatorvosok.

1931 tavaszán a szentai városi közgyűlés 10 százalékkal leszállította a tisztviselők és rendőrök fizetését. Ezen határozat ellen Bozsidar Peró a tisztviselők és Jovin Jasa a rendőrök nevében fellebeztek a báni hivatalhoz. A báni hivatal most a fellebezést elutasította azon indoklással, hogy az 1931. évi pénzügyi törvény értelmében az állami tisztviselők is elvesztették fizetésük 10 százalékát még pedig olyképen, hogy a drágasági pótlék lett leszállítva, de az épen a fizetés 10 százalékát teszi ki. Tehát per analogiam ez érvényes a szentai városi tisztviselőkre és rendőrökre is.

A zemuni sakkverseny eredményei

Tegnap este fejeződött be a II-ik zemuni Levin emlékverseny. A négy függő játszma eredményei: Filipovics győz dr. Ilics ellen, Nedeljkovics—dr. Zsivánovics parti elkeseredett küzdelem után az előbbi győzelmével végződött. A Nikolics—Danilov, Crnen és dr. Zsivánovics játszmák döntetlenül végződtek.

A végső eredmény tehát: I. Tót Boris beográdi mérnökjelölt. II—III. Nedeljkovics Ozren sakkmeister Beograd és Gavrasek Ludvig dipl. jelsz. Ljubljana (60—600 din. díj) 9½ pont. IV. Petrovics Vojislav, Beograd (400 din díj) 8½ pont. V. Fayer János, Beograd (300 din. díj) 8 pont. VI. Nikolics Jován Zemun 7½ pont.

A további helyezések: dr. Ilics ügyvéd Noviszád, dr. Zsivánovics Zemun, Jurisics 6 pont, Filipovics 5½, Danilov és Crnek 5 pont, Prokopljevics 3½, Székely 1 pont.

A verseny befejezése után dr. Zsivánovics a zemuni sakkör elnöke magas-szárnyalásu beszéddel méltatta a verseny jelentőségét, majd szétosztották a díjakat.

A verseny után rendezett gyorsverseny győztese Fayer mérnök lett 11½ ponttal, II-ik Paternoster 11 pont.

Dr. Ilics noviszádi ügyvéd a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a verseny nívójáról. Szeinte Fátih megérdemelten győzött, minden játszmájában nyílt játékra törekedett, többet vesztett, mint Gavrosek, de kevesebb eldöntetlen partija volt.

A verseny rendezése is kifogástalan volt, egyedül a szomszédos ház tonkino apparátusa zavart akicsit a versenyzőket. Magáról nem akar beszélni, bár számításba véve, a naponkinti odavisszautazási fáradságokat s azt, hogy a versenyre nem volt ideje trenirozni, így is csak néhány pont választja el akár az első helyezettől. Ő volt a favoritok mumusa, Gavrosek ellen nyert partijával elütötte az első helytől. A huzamos ideig vezető Fayert pedig bravurosan nyert játszmával a második helyről az 5-ikre szorította le. E mesteri játszmáját legközelebbi sakkrovatunkban le fogjuk közölni. (Mr. G.)

Hurrá nyár!

Strandrevü néhány jelenetben — Szín: a noviszádi strand

SZEMÉLYEK:

A nagyközönség, flapperok, csónakgörögök, homokgentlemenek, nímfiák, fűzfák, jöpoták, gyerekek, baktisok és egyébek.

Előjáték:

Adva van a víz és a homok. A homokot Karesika összekeveri a vízzel. Adva van a sár. Ezt a sárát Karesika kezes lendülettel belevágja Ilonka bájos képébe. Ilonka ordít, Ilonka mamája magából kikelve két pontot ad le Karesikának. Karesika szintén ordít, Karesika mamája nekitámad Ilonka mamájának. Most a két mama ordít és két gyerek bög. Vokalkvartett, Pom-pás színjáték. A mamák minden szépet elmondának egymásról. A közönség élvez. Az előjátéknak vége.

Függöny

I. JELENET

Pacoláné és Kokosné fekszenek a homokban. Pacoláné szomorú tekintetű tyukszemel bálmulják az eget. A lábai olyan vastagok, hogy biztos támaszai lehetnének az imbolygó gazdasági helyzetnek. Ezzel szemben Kokosné lábai olyan vékonyak, hogyha rájuk néztek, rájuk keresztül nagyszerűen látom a kamencsi partot. Most jobbról egy hölgy jelenik meg, akni egy egészen rövid pizsamanadrág lengedez. Ilyen nadrágot hordok én is, de nadrág alatt. Szabályos férfi alsó nadrág... na drága nagysád hát mégis. Mindenki csodálkozik fordul utána, még a „Kassija Miletic“ expresszgőz is megcsóválja kéményét a csodálkozástól és undorral kiköt.

Pacoláné: Mit szól ehhez Kokosné?

Kokosné: Fel vagyok háborodva!... Hogy ezt megengedik?... Ilyen vékony lábakat így mutogatni... Ha még én venném fel ezt a nadrágot, ezt érteném, de ez a nő!

Pacoláné: Szóval csináltatunk ilyen nadrágot Kokosné?

Kokosné: Természetesen kedves Pacoláné

II. JELENET

Blau: (jön balról) Jónapot Kiss ur! De szépen le van égve!

Kiss: Hát maga mért nincs leégve? Blau: Csak nem látszik így kívülről... Én az üzletben már teljesen leégtem... Mizerábilis üzletek.

III. JELENET

A fiú és a leány fekszenek a homokban. A fiú simogatja a leányt, aki hagyja magát.

Flapper: Engem nem vesz huszonnyolcra... Nekem hiába dumál, én egy nehéz nő vagyok... Tudom azért csapja nekem a szelet, mert csónakázni akar vinni a szigetre...

Homokgentlemen: Totál félreértés... Hogy gondol illet rólam, drága Pucos? Hogy én a szigetre akarom vinni?

Flapper: (dühösen felugrik). Hát akkor mit töltem én itt az időmet egy ilyen hülyével. (dühösen el).

IV. JELENET

Huzómester: Hallottad, hogy Piccard Chicagóban tizennyolcezer méter magasra szállt fel?

Idióta: Nyanyanyanya... Ne mondogasd!

Huzómester: Te biztosan huszezer méterre szállnál fel gondolja nélkül.

Idióta: Gyoh, gyoh... Akarom mon-

dani, hogy, hogy?

Huzómester: No hallod!... Te sokkal nagyobb hólyag vagy.

V. JELENET

Ilonka: (nyolc éves) Nézd Mimi ott a gölya. Ez hozta az ücsikémet!

Mimi: (nyolc éves) Mikor született az ücsikéd?

Ilonka: Februárban!

Mimi: Buta vagy. Februárban nincs gölya.

—AGYAR

—o—

A noviszádi
Parfümeria Universal,
tulajdonos MARER SIMON,
i. hó 19-én
átköltözött
a Menrath-palotába

(Kralja Aleksandra 16) s kéri továbbra is a n. é. közönség szíves támogatását.

Uj fogorvos Sztáribesejen. Dr. med. Miletics Zorán fogspecialista fogorvosi működését megkezdte Sztáribesejen a Gagics féle házban a Centrál szállóval szemben. Fogplombálás, arany, platina koronák és hidak készítése, ugyancsak kaucuk vagy hekolit lemezes fogművek (protézis) készítése a legjutányosabb árban. A vidéki páciensek soronkívül fogadtatnak.

—A Dunai Cserkészek parancsnoksága augusztus 19-től szeptember 3-ig kirándulásokkal egybekötött közös táborozást rendez a felső Adrián, Kraljevicán. Kirándulások: Szusak, Bakar, Bakarac, Fuzsine, iCrkvenica és a többi kiránduló helyekre. Utiköltés és ellátás személyenként 400 dinár. Jelentkezések augusztus 8-ig Putnik szombori kerendeltségénél. A kiránduláson résztvehet minden dunabánsági cserkész, akit az őrsparancsnokság bejelent Minden résztvevőnek teljes tábori felszerelésének kell lennie, ugy szintén be kell mutatnia jelentkezéskor a folyó évre érvényes a parancsnokságtól és az államvasutttól érvényesített fényképes igazolványát. Bővebb felvilágosítást adnak: az őrsparancsnokság, Putnik kirendeltség Szombor, vagy a Dunai Cserkész Parancsnokság Szombor.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Klein György ügyvédi irodáját Szubotícán, VI. Zrinjski trg 11 (dr. Klein Adolf féle ház, Huspiac) megnyitotta.

A vér és bőrbetegségeknek, ugy szintén ha arcbőre pattanásos, kiütéses, ajánlatos a vérkeringés élénkítésére naponta fél órával a reggeli előtt félpohár HUNYADI JÁNOS természetes keserűvizet inni. Az orvostudomány legelőkelőbbjei megállapították, hogy a HUNYADI JÁNOS természetes keserűviz a legtekélyesebb gyógyvíz. Szabályozza a székletet, levezeti a test fölösleges, káros nedveit, tisztítja és felfrissíti a vért, előmozdítja az anyagcsereét. Ügyeljünk a vörös közepmezű címke re. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és minden jobb üzletben.

Fotómátörök! Legyen előhívja negatívjait, a legújabb kópiákat és nagyításokat készíti Foto Rózsa speciális műterme Noviszád, Futoski put 5.

— Műsoros Anna-bál. A Szombori Kath. Legényegylet f. évi augusztus hó 6-án tartja meg hagyományos Anna-bálját az egyesületi székházban. A táncmulatságot változatos program előzi meg, amelynek keretében mutatkozik be az egyesület most szervezett énekkara. A kiváló gonddal összeállított műsor a következő: 1. Nusics Branislav: „Kijavica“ Vigjáték egy felvonásban. 2. Dr. Zganec Vinko: „Katica, Katica...“ előadja az egyesületi énekkar. 3. Lőrinc Miklós: „Az ügyvédbojtár“ vigjáték egy felvonásban. 4. W. Marschner: „Eji dal“, előadja az egyesületi énekkar. 5. „Ko je na dobitu?“ Vigjáték egy felvonásban. 6. Török Rezső: Csöndes Juli“ Paraszt komédia egy felvonásban. A nagysikerűnek ígérkező műsort szabadtéri táncmulatság követi az egyesület udvarán most létesített nyári tánchelyen. A jazz zenét Steiner Marci vezeti. Akik tévedésből meghívót nem kaptak forduljanak Magyar István „De ver“ rőfősüzetéhez (a városházával szemben).

— Népünnepély. A Szombori Atlétikai Klub (volt Szombori Tornakör) f. évi augusztus hó 13-án a Kralja Aleksandra (vasúti) parkban rendez meg ezidei népünnepélyét délután két órai kezdettel. Mint minden évben ezuttal is a látványosságok és szórakozások egész soráról gondoskodott a rendezőség. Sz. reneszansz, tombola, gyermek futóverseny, fezekörzés, zsákfutás, kacsahalászat stb. nyujtanak a délután folyamán kellemes időtöltést, míg este kilenc óra körül nagy tűzijáték s utána szabadtéri táncmulatság fejezi be a nagysikerűnek ígérkező népünnepélyt. Beléptidij felnőtteknek négy dinár gyermekek és katonák részére két dinár. A bázárosok és mindenféle árusok Spanyol Árpád egyesületi főtükárnál jelentkezhetnek árusítási engedély végett.

— Vadászok figyelmébe. A vojvodinai vadászszövetség a következő felhívást bocsátotta ki tagjaihoz: Az ezévi tél ugyan valamivel enyhébb volt a tavalyinál, de nagyon sokáig tartott és ezért megnehezítette apró vadállományunk normális szaporodását és fejlődését. A vojvodinai vadászszövetség igazgatósága épen ezért az általános érdekre való tekintettel kéri tagjait, hogy a nyul és fácánvadászatot semmi esetre se kezdjék meg szeptember 15-ke előtt. Ugyancsak kéri a vadászegyesületeket, hogy előre állapítsák meg a vadásznapokat, legfeljebb ketőt hetenként, hogy ilymódon könnyebben ellenőrizhessék az orrvadászokat és így megkönnyítsék az apróvadállományt a kipusztítástól. A szövetség egy uttal felhívja az összes egyesületeket, akik még nem fizették be szövetségi tagdíjaikat, hogy ezt legrövidebb időn belül fizessék be, mert csak így lehet biztosítani a szövetség hivatalos lapjának a „Lovácski Glásznik“-nak megjelenését. Ugyancsak kéri a szövetség az egyesületeket, küldjék be jelentéseiket a megtartott ülésekről, valamint kimutatást az 1932-ben lőtt kártékony és hasznos vadakról. Erre azért van szükség a szövetségnek, mert augusztusban lesz rendezévi közgyűlés és addigra rendezni kell az anyagot.

Egy csomag Persil - hidegen feloldva - elegendő 3 vödör (25-30 liter) vízbe és erős, dúsanhabzó mosóoldatot ad.

PERSIL csak PERSIL

— Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

— Halálos fürdés. Jajin Nikola 18 éves obrováci mészárosgegd Obrovácon a Dunában fürdött. Fürdés közben kissé túlmesszire merészkedett a parttól, ahol egy mélyedésbe esett. Mivel nem tudott uszni, vízbefulladt. Jajin Petrics Zsivko mészárosnál állt alkalmazásban.

— Szerencsétlenség cséplés közben Csuragon. Sztepanov Jácó csurugi földművest cséplés közben a cséplőgép kereké elkapta és súlyos sérüléseket okozott testén. Beszállították a noviszádi kórházba.

Blondel-rámákat, képkerekezést

minden méret után legolcsóbban készít

Lerch János

képkerekező specialista

Noviszád, Futaki ut 9. Fiók: Kralja Aleksandra 7.

Ugyanott szentképek nagy választékban

— Betörés Sztáribáson. Pénteken éjjel ismeretlen tetesek betörést követek el Daffée Henrik sztáribácsi lisztkereskedő üzletében. A betörők felfeszítették az ablak keresztvasát és az ablakon át hatoltak be az üzletbe. Egy járókelő figyelmes lett a zajra és a közeli pénzügyőri laktanyára sietett segítségért, de mire megérkeztek a betörők, akik megnehezítették a veszélyt és anélkül, hogy valamit magukkal vettek volna, elmenekültek. A nyomozás folyik.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve lehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyzatot teremt.

Sport

Ma Noviszádon:

Zemuni Spárta—NAK ligaselejtező

Délelőtti mitrovicai Trgovacska—Makkabi elsőosztályú selejtező

— Halálos végű evezés a Begában. Beeskerekről jelentik: Beeskereken a Bega tegnap újabb áldozatot követelt. Bogdanovics Dragutin, 23 éves beeskereki vasúti lakatos, barátjával Jovánovics Dragutin 25 éves lakatossal a vasút alatt szandolinnal mentek a Begán. Mikor a vasútállomás alatti csónakátjáróhoz értek, a szandolin felfordult és a két benne ülő lakatossegéd a Begába esett. Jovánovics Dragutin, aki jó úszó volt, mikor felszínre került barátját kereste, akiről tudta, hogy egyáltalán nem tud úszni. Gyors tempóval Bogdanovics felé igyekezett, de mire odaért, a fuldokló fiatalember elmerült a vízben, s többé nem is jött felszínre. A helyszínt siető rendőrség a halászhajó segítségével megkezdte a holttest felkutatását, de mindezekig nem sikerült Bogdanovics holttestét megtalálni.

— Nem volt kuruzsló a hetini plébános. Beeskerekről jelentik: Nikolic Gyoka büntető egyesítő tegnap tárgyalta Kahlesz Miklós 43 éves hetini római katolikus plébános ügyét. Mirkovics Milos államügyész kuruzslással vádolta Kahleszt, mert állítólag 1932 szeptember havában Hetin községben győzeleztelte Péter Erzsébet és Erzségy Ekhardt Anna hetini asszonyokat. A tegnapi tárgyaláson a vádlott határozottan tagadta az ellene emelt vádat és elmondta, hogy ő csak utazítást adott de nem gyógykezelte őket. A kihallgatott tanúk igazolták Kahlesz vallomását és maguk a betegek is bizonyították, hogy rendszeres orvosi kezelés alatt állottak és Kahlesz csak tanácsot adott. A bíróság a vád és védbeszéd elhangzása után felmentette a vád és következményei alól a plébánost.

— Tenyészállatkiállítás Odszacin. Odszacinól jelentik: A bácskai gazdasági egyesület odszaci szervezete augusztus hó végén nagyszabású tenyészállat kiállítást rendez Odszacin. A kiállítást rendező bizottság a legszebb állatokat értékes díjazásban részesíti.

— A noviszádi rendőrség szabadonbocsátotta a galamblopással gyanúsított Lakai Ferencet. Megírta a Reggeli Újság, hogy a noviszádi rendőrség őrizetbevette Lakai Ferenc noviszádi lakost, akit galamblopással gyanúsítottak. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy Lakai Ferenc az ügyben teljesen ártatlan és ezért szabadlábra helyezték.

— Béke lesz a topolai zsidó hitközségben. A topolai zsidó hitközségben két év óta dúló ellentét a jelek szerint véget ért. A régi képviselőtestület lemondott és most dr. Boschán Samu ügyvéd elnöksége alatt olyan képviselőtestület alakul, amely biztosítja a békét.

— Csantaviri kishírek. Vidakovics Béla gépészinak balkarján munkaközben egy szög átszakította az ereket. — Szávai Ferenc gazdálkodó buzahordás közben meghalt. — Anitics Sándor napszámos két és fél éves fia beleült egy forró vízzel telt fazékba és súlyos sérüléseket szenvedett. — A csantaviri piacon az új buzácér 130, az árpáért 60—65 dinárt fizettek. — Gavrics Sztjevan csantaviri anyakönyvvezetőt Sztanicsics ra helyezték át, helyébe Grulov Gyuka szombori járási segédjegyző került sCantavirre.

A mai nap nevezetes dátuma lesz Noviszád futballsportjának. Az illetékes körök kissé huzavona ügyvezetése folytán a tulmeleg július-végre maradtak az egyesületekre annyira fontos selejtező mérkőzések. Ma két, komoly selejtező mérkőzés lesz Noviszádon egyik a ligába, a másik az elsőosztályba való bejutásért.

A NAK nagyon nehéz harcot fog vívni a zemuni Spártával. Zemun Beogradtól egy ugrás, ennek köszönheti a Spárta, hogy csapata ma már elérte a legjobb beogradi egyesületek szintjét. A NAK-nak nem voltak ily erős ellenfelei, a multhetekben elért győzelmeiből nem szabad jogot formálni az elbizakodottságra.

Ismételjük: ma a NAK-nak legalább két góllal kellene győznie

hogy a mához egy hétre kisorsolt zemuni revans után is számíthatson továbbra. Bizunk a N. A. K.-ban és hisszük, hogy mindegyes játékosok átérzi a mai találkozó sorsdöntő jelentőségét.

A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik a NAK pályán.

Délelőtti fél 10 órakor a Makkabi a mitrovicai Trgovacskaival játszik selejtező mérkőzést az elsőosztályba való jutásért. Itt is kemény küzdelemre van kilátás. Papírforma szerint a Makkabinak kell győznie. De a győzelemhez a Makkabi játékosok kitartó, egymást megértő, lazsálástól ment játékára van szükség.

A mérkőzést a tegnapi letrejtött végleges döntés alapján mégis a Karagyorgye pályán rendezik, az eredeti elgondolás szerint.

Kisorsolták a noviszádi kuglizó egyesületek serlegmérkőzését

A serlegküzdelmek szeptember 3-tól 17-ig tartanak

A noviszádi egyetközi bizottság legutóbbi ülésén kisorsolta a serlegmérkőzések első fordulóját. Az egyetközi bizottság által felajánlott serlegért négy kuglizó egyesület küzd a Zmajevac, a Polgari Magyar Daloskör, a Katolikus Olvasókör és a NAK kuglizó-csapata.

A serlegmérkőzések szeptember 3-án kezdődnek és 17-ig tartanak, az alábbi csoportosításban

Szeptember 3: Katolikus Olvasókör—Daloskör, NAK—Zmajevac.

Szeptember 10: Daloskör—NAK, Olvasókör—Zmajevac.

Szeptember 17: Zmajevac—Daloskör, Olvasókör—NAK.

Az első mérkőzés minden fordulóban délelőtt 10 órakor kezdődik, a második délután 4 órakor. A sorsolásban előállók a pályaválasztók. A mérkőzéseket a bajnoki pontrendszer szerint rendezik, a fentebb ismertetett sorsolás az első forduló mérkőzéseit tartalmazza.

A szuboticaai alszövetség elkészítette az új bajnoki beosztást

A szuboticaai alszövetség csapatok számát kilencre emelték fel — Három csoportba osztották a vidéki csapatokat — Az alszövetség igazgatótanácsa felfüggesztette a Szand játékjogát

A szuboticaai alszövetség igazgatótanácsa pénteken este tartotta nagyfontosságú ülését, amelyen az alszövetség új bajnoki beosztásának kérdését tárgyalták. Az ülésen a vidékről 12 küldött vett részt. Az új beosztásokra kétféle javaslat merült fel, egyik két csoportot javasol 5—5 elsőosztályú csapattal, míg a másik 10 csapat elhelyezését tervezte az első osztályba. Hosszú és heves vita támadt, amelynek során elhatározták, hogy az első osztályba összesen kilenc csapatot vesznek fel. Ezután került sor a vidéki csapatok beosztására. A beosztás szerint a vidéki egyesületeket három csoportba osztották. Az a) csoportba a két szentái, a becseji Gradjanszki, az adai Plava Zvezda és a Molac, a b) csoportba a VSC, Dulcis, topolai JAK, Iektiesi SK, crvenkai SK és a moravicai Krivaja, míg a c) csoportba négy szombori csapat, az apatini Tri Zvezde, a

bezdáni SC, a bajnoki AK és az odszaci OSC kerültek.

A c) csoportban az a változás, hogy ebben eddig három szombori csapat szerepelt, míg most négyre emelték az elsőosztályú csapatok számát azzal, hogy a Rádnieskit is felvették. Emiatt hasznu és szenvedélyes vita keletkezett, amelynek során a két szombori igazgatótanácsbeli tag Seewald és Lampmann bejelentették lemondásukat.

Az igazgatótanács végül a Szand ügyét tárgyalta és felfüggesztette a csapat játékjogát, mert nem fizette ki tartozását a zemuni Spártának.

Kis derby Vrbászon. Vasárnap Vrbászson a VSC és a legfiatalabb vrbászi csapat, a Gradjanszki mérkőzött össze erejüket tréningmérkőzés keretében. A mérkőzésen a VSC legjobb felállításában indult, hogy revansot vegyen kombált csapatának legutóbbi vereségéért.

Manilla

Sisal kéveköto

megérkezett

és minden mennyiségben kapható

Mediç-Zankl

cégnél

Novisad, Željeznička 5.
TELEFON 22-06

— Bíröküldések a szuboticaai alszövetség területén a vasárnapi mérkőzésekre. A szuboticaai bíröküldő bizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő futballbírákat delegálta: Bácska—Tri Zvezde Avramov; VSC—Rádnieski: T. sánovics; becseji Gradjanszki—Kikinda: Koszovo Lozanov és Bácska I b)—Bunjevac SK Vukovics.

Ma délután vízipólómérkőzést közvetít a budapesti rádió. Budapesten a Császárszodában ma délután háromnegyed 7 órakor a Magyarország—Csehszlovákia mérkőzést rendezik. Az érdekesnek ígérkező mérkőzést a budapesti rádió a helyszínről közvetíti.

Meghalt egy olimpiai uszóbajnok. Párisból jelentik, hogy dr. Grabbe olimpiai uszóbajnok vakbélgyulladás következtében meghalt.

Tennisverseny Szentán

Ma, vasárnap a Szentai Atlétikai Klub tenisz szakosztálya a Jojkics serlegmérkőzések során a palicsi teniszklubbal találkozik a szentai pályákon. A 13 számból álló versenyt délelőtt és délután bonyolítják le. A mérkőzések délelőtt 10—13 óráig és délután 15 órától a sötétség beálltáig tartanak. A Szak részéről a következő játékosok vesznek részt a versenyen: férfiak: Simon, Löbl Endre, Szlavics Pavle, Webl József, Bruckner Gyoka, Triploszki, nők: Lalic Mara, Weblné, Foodr Böske, Simon Zsuzska. A mérkőzésen a Szak a hazai pálya előnyével indul, minimális Szak győzelmet remélnek a szentai drukerek.

Lósport

Nagy reményekkel startolnak a Leibach istálló lovai a mai beogradi versenyen

A beogradi lovaregylet ma szervező versenyt rendez, amelyen a Leibach istálló lovai is részt vesznek. Pénteken szállították Beogradba Leibach Gyula öt lovát, Palásthy tréner és Laposzoké felügyelete alatt. A Reggeli Újság munkatársának kérdésére Palásthy és Lapos kijelentették, hogy miután most csak Beogradban vannak futtatások, az összes istállótulajdonosok ide küldik lovaikat úgy, hogy a versenyeken igen erős a konkurencia. A Leibach istálló büszkeségei: Balajtka, Reváns, Tombola, Illuzió és Heros nagy szerepet játszanak a versenyeken. A három utóbbi most fut először versenyen. A tréner és zoké nagy reményekkel várják a mai szervező versenyt.

Szubotica vasárnapi sportja

Szubotica mai sportprogramja igen változatos. Délután fél 6 órakor tartják meg a Sampion pályáján a nemzetközi motorversenyeket, amelyre már meg is érkeztek a résztvevők: Sorrensen Nilssen a „repülő dán”, Kilmayer és Hugmann osztrák versenyzők, Zámenčík, Auslaender és Kiss László magyar versenyzők, Szárics, a „repülő szlovén”, Müller testvérek Oszijekről és Zlata Sandel zágrebi hölgyversenyző. A versenyen tíz futam lesz és nagy díjakat sorsolnak ki.

Délután 6 órakor a Bácska játszik alszövetségi bajnoki döntőt az apatini Tó Zvezdevel, amelytől az apatini pályán vereséget szenvedett. A Bácska a következő felállításban szerepel: Páncsics — Hampelics, Marcikics, — Muszin (Matijevics), Sársevics II, Kopunovics I, — Sársevics I, Kopunovics II, Vujkovic, Bogosics, Cvijan.

Július 30-án Szubotica-n játszik a bukaresti CFR

A szuboticei Zsaknak sikerült lekötnie a bukaresti CFR kitűnő csapatát, amely a román vasutaszövetség bajnokságában. A bukaresti csapat 30-án délután a Zsakkal, 31-én este pedig a Bácskával játszik villanyfény mellett.

Összeállították Szombor válogatott csapatát Oszijek ellen. A városközi serlegmérkőzések során Szombor csapata ma Oszijek ellen játszik Oszijeken a következő összeállításban: Kovács — Mayer (Sport), Katanics (Zsak), Velek (Szlávia), Horváth, Brkics, Bergmann, Jevrics, Pavletics (Sport), Pavlevics (Szlávia), Bogdán (Sport). Tartalékok: Vujkovic és Milovanovics (Zs. A. K.). A megerősített szombori csapat oszijeki szereplése elé reményességgel neveznek szombori sportkörökben. — Itt említjük meg, hogy a Szubotica—Szombor mérkőzést, melyet augusztus 6-ára tűztek ki, szeptemberre halasztották.

Rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a Molac szentai vendégszereplését. A Molac moli Sport Klub, amint már meg is írtuk, vasárnap a szentai Rádnicsi Sport Klub csapatával fog mérkőzni, a Vujics serlegmérkőzés keretében. A Molac a tiszai csoport másodosztályának bajnoka most kitűnő formában van és a Rádnicsival való erőpróbáját moli sportkörökben rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. A Sport Klub vezetőségétől nyert értesülésünk szerint, eddig több mint kétszáz résztvevő jelentkezett. Ilyen nagyszámú drukkerhad még nem kísért a Molacot vidéki mérkőzésre.

A Gradjanski és VSC egy kombinált csapata Szrpszki Mileticsen játszik.

Kuglibírókat vizsgáztatnak Noviszádon. A noviszádi egyetemi bizottság ezúton közli, hogy szeptember 28-án este 8 órakor a Maros vendéglőben kuglibíróvizsgát rendez. A bizottság ezúttal is felkéri a jelölteket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a versenyen. A vizsgáztató bizottság tagjainak pontos megjelenését is kéri.

Felhívás a noviszádi Katolikus Olvasókör kuglizóihoz. Az Olvasókör kuglizó egyesülete ma, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyetemi helyiségben fontos megbeszélést tart a pályáépítés ügyében. Felkérem a tagokat, hogy mindannyian jelenjenek meg. Fehér.

Bélrenyhőség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek panaszát.

KÖZGAZDASÁG

Gabonapiac

A későn beért buzatermés minőségileg igen jó, mennyiségileg kielégítő eredményt adott és így az új buza üzlet, bár a nehézségek jegyében, mégis kialakulóban van. Tekintettel arra, hogy a malmok és lisztraktárak teljesen üresek, a buza ára ezen a héten a rövidebb-hosszabb szállítási terminus szerint váltakozott és a primőr buzavagonok e hétre való szállítással 130 dinárt értek el. Miután a cséplés csak a hó végén fog befejeződni, normális buza-kínálattal csak augusztus elejével számolhatunk.

Az európai piacokon a buza itte ni paritásában 115 dinárt jegyez és a belföldi buza és lisztvevők vásárlásaiban várakozó álláspontra vannak, valószínű, hogy a buza ára csak augusztusban fog eldőlni és kialakulni.

Legutóbbi sorainkkal megemlékeztünk arról is, hogy az amerikai piacok tőzsdéi egykori igen nagy és ránk nézve káros behatásukat az európai piacokra nagyjában elvesztették. Ennek okát abban leljük, hogy az európai nagy gabonacégek derűjét az utóbbi években Csikágóban kell keresni. A nagy gabonacsüddök szála Csikágón át vezetnek és a tapasztalt nyomán ma az európai piac amennyire lehet, őrizkedik a csikágói behatástól. A jelenlegi helyzet ezt bizonyítja. Amerika hetek óta buzában igen gyenge termést kürtölt, ennek, valamint a dollár hígítása kapcsán Csikágó a buza árát hihetetlenül felverte. Azon-

ban ez az amerikai buzahelyzet valószínűleg nem stimmelhetett, mert e hét szerdáján az amerikai buzaárak pánikszertűen zuhanni kezdtek és ez az árzuhanás a hét végéig tartott. Közben Amerika igen tekintélyes mennyiségű buzát ad el Oroszországnak és a higitott dollár mellett a buzaárak zuhanásában maradtak. Szerencsére az európai gabonásoknak már nem igen volt pénzük, amit az e heti csikágói tőzsde elnyelhetett volna. A kártyavárként összeomlott buzahossz Európát gyengén irritálta és a mult iskolapénzén okulva a csikágói manőverek alig adtak visszhangot.

Buzánk árát a külföldi árak kapcsán veszély fenyegeti és a termelő szempontjából eliminálni kell a lehetőséget, hogy az árak 120 dinár alá kerüljenek. Ezt úgy érjük el, ha a kiviteli és katonai bevásárlásokat azonnal megkezdjük és a termelést az adófizetéssel októberig nem bántjuk. Ezáltal a buzaárakat első rohamát felfogva az árakat valamiképp tartani tudjuk.

A buzahelyzetnek megfelelően alakul a lisztpiac. A primőr liszt vagonok e hétre 265, jövőhétre 250 és augusztusra 240 dinárt értek el nullásbázison.

Árpaiban, melynek színe a sok eső következtében nem előnyös, az árak 6, míg zabbban 7 dinárnál vannak kialakulóban.

Az ótengeri az aratási idő alatt 72—75 dinár között mozog.

S. E.

Összehívták a téglagyárosok országos kongresszusát

Ötven százalék vasuti kedvezmény a résztvevőknek

Jelentettük már, hogy a téglagyárosok szövetsége augusztus első napjaira országos téglapari kongresszust készít elő. A kongresszuson két németországi mérnök, téglaszakiskolai tanár fog előadásokat tartani. Miután a két kiváló szakember most biztosította a kongresszus rendezőségét részvételéről, a kongresszust augusztus 8-ra Noviszádra össze-

hívták.

A közlekedésügyi miniszterium a kongresszus résztvevőinek ötven százalék vasuti kedvezményt biztosított.

A kongresszust, melyen az előjelek szerint az ország összes téglapárosai résztvesznek augusztus 8. és 10-ike között, Noviszádon a tehnikai középiskolában fogják megtartani.

— Terméseredmények Molon és környékén. Molon és környékén az árpa aratását befejezték. Már a csépléseket is megkezdték. A tavaszi és őszi árpa jól termett, 18—20 mázsát lánconként (1 lánca 2200 négyzetöl) és minőségileg is minőségileg is jobb a tavalyinál. A buzában nagyon sok kárt tett a jégverés és a rozsda. A moli gazdakör tagjaitól szerzett információink szerint különösen a régi hazai fajta, valamint az Eszterházi, székési és mezőhegyesi fajtákban tett kárt a rozsda. A csikái buza ellenállóbb, de a rozsda ebben is kárt tett. Az eddigi tapasztalatok szerint az időjárás szeszélyeivel és a rozsdával, valamint a jégveréssel szemben legellenállóbbnak a profilik mutatkozik. A rozsdától megtámadott buzákból 8—12 mázsa, a megnem-

támadottakból pedig 12—16 mázsa termelt lánconként. A sárga profilike-ből egyes helyeken 20—24 mázsa is termelt egy láncon. Az idei buzatermés úgy minőségi leg, mint mennyiségileg jóval felülmúlja a tavalyit.

Topolán 12 mázsás buzaátlatot értek el. Teljes erővel megindult a cséplés B. Topolán és a határában. 54 cséplőgépnél dolgoznak a topolai munkások. A tegnapi piacon megjelent az első buza is. A kínálat nem volt ugyan nagy, de azért pár vagon elkelt 132 dináros árral. A malmok és gabonakereskedők teljesen felkészülten várják a szezon és mindegyik készpénzfizetéssel veszi át a buzát. Az eddigi cséplési eredmények holdanként 12 mázsás eredményt mutatnak.

Külföldi állatpiacok

Postumia-Prestrane átadó állomásra tegnap összesen 77 vagon marha érkezett. Ebből 37 vagon magyar, 34 román és 6 jugoszláv. A vásár igen lanyhán folyt le és az árak 10—15 centesimóval estek. A legnagyobb áresés a vásári marhánál állott be (15 centesimo), míg az Ia. uradalmi és extrém marhánál az áresés maximumisan 10 centesimoig terjedt. A felhajtott 77 vagonból átadtak 20 vagon magyar, 29 román és 3 vagon jugoszláv marhát, míg a többi a milanoi vásárra került.

Csökken a szuboticei kereskedők és iparosok száma. A szuboticei iparhatóság a napokban készült el felévi kimutatásával, amely szerint az év első hat hónapjában 210 iparengedélyről mondtak le Szuboticián, ezzel szemben mindössze 153 új iparengedélyt váltottak. A kimutatás szerint tehát fél év alatt hatvanal csökken Szuboticián az iparengedélyek száma.

Tőzsde

Noviszádi terménytőzsde. Új buza bácskai 130—132.50, szerémi, bánáti és szlavóniai 127.50—130. Új árpa 64/65 kg 67—69. Zab 68—70. Tengeri bácskai 73—75, szombori 73—75, szlavóniai 76—78. Bácskai augusztusra 75—77, bácskai fehér 76—78, bánáti 71—73, szerémi 73—75, szerémi augusztusra indijjai paritásában 75—77, szávali és begeji uszályrakomány 78—80, tiszai és dunai uszályrakomány 79—81. Új buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás g és g júliusra 250—270, kettes 230—245, ötös 210—225, hatos 180—195, hetes 150—165, nyolcas 62.50—67.50, szerémi és szlavóniai állomásról júliusra nullás g és g 240—255, 2-es 220—235, 5-ös 200—215, 6-os 170—185, 7-es 140—155, 8-as 62.50—67. Buzakorpa jutásákokban 50—52.50.

Irányzat: Nyugodt.

Forgalom: 41 vagon.

Szombori terménytőzsde. Új buza 132.50—135. Tengeri bácskai vasut prompt 73—75, augusztusra 75—77, bácskai vasut fehér 75—77, hajó 78—80. Árpa bácskai új 67—70, szerémi 68—70. Bab szokvány 100—105. Új liszt nullás g és g 250—270, kettes 230—245, ötös 210—225, hatos 180—195, hetes 150—165, nyolcas 65—67.50. Korpa prompt 50—52.50.

Győződjön meg, hogy minőség és kiszolgálás tekintetében valamint mérsékelt árával a beogradí

RUSKI CAR

étterme és kávéháza

ujból megillető renoméval

vezet

Tulajdonos: Rácz Lajos

Meghűlésnél, náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szagátásnál naponta fel pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

LIFKA KERT MOZI

Vasárnap utoljára

JAN KIEPURA

Magda Schneider, Ida Wüst, Fritz Schulz

gyönyörű filmjátéka

Ejféli szerenád

Jan Kiepura

Rigoletto, Traviata operákból énekel

Eladó

Takaréktüzhelyek, vasalószénpárherdek legelőcsöbbsen, jótállással, minden darabon **Csányi Zoltán** Noviszád, felírásal kaplató Zseljeznicska ucca 91, a vasut állomás közepében. 2268

RAKTÁRHELYISÉG TELEKKEKEL eladó. Musicka 1. Noviszád. 42

Eladó használt vízi fecskendő. Veszek használt horszívó csövet. Jovanovic Gyura, Noviszád, Kraljevića Marka 37. 45

FEKETICSÉN, vásártérre nyíló 1000 negyszögletes telek eladó. Bővebbet: Dr. Steinitz, Noviszád, Szarajevska ucca. 17

AUTOBUSZ, keitto darab Chevrolet-típus, teljesen jókarban, 17 és 24 üléses, vonaljoggal szabad kézből eladó. **KONCZ, SOMBOR**, Mite Popovića 24. 18

SOMBOR központjában modern ház 4 parkettás és fürdőszobával, haláleset miatt sürgősen eladó. **SV. ROKE UCCA** 22. 19

Garderobe-szekrény, szalon, konyha butor, finom edények eladók. **Benedek, Kralja Aleksandra 3. I.** 20

ZONGORA, keresztlyhuros, jókarban levő olcsón eladó. **Noviszád, Petra Zrinjskog ul. 24. sz.** 54

LEGUJABB szabadalmazott borcsapokat szállítja csak viszonteladókknak. **Ehrlich József, Szombor.** 3276

Hálószoba és konyha-berendezés szabadkézből olcsón eladó. **Noviszád, Tone Hadzsića 18.** 50

JÉGSZEKRÉNY jókarban olcsón eladó. **Zeljeznicka ul. 26, fűszerüzlet.** 52

Allást keres

Nőtlen 29 éves vas- és fémműves keres munkát vagy szakmájában hasonló foglalkozást. Szíves megkezdését a szubotici kiadóba kér. 241

Végzett földbirtokos, szőlő és gyümölcs termelő. 35 éves, november 1-re állást keres. **Cím: Molnár László, Palić Poste Restante.** 237

Hentes és mészárossegéd többévi gyakorlattal, nagyon szerény fizetéssel állást keres. **Elmegy vidékre is. Cím a kiadóban.** 3316

5-10.000 dinár kaucióval bíró férfi állást keres. **Cara Nikolaja 31, Noviszád, Nikolics.** 3301

Hosszu gyakorlattal rendelkező gyógyszerterahallgató állást keres. **Ajánlatokat „Gyógyszerész” jelígre a kiadóba.** 49

Foglalkozás

Nedves lakások szigetelését vállalom s a lakás 3 napon belül száraz lesz. **Noviszád Arse Teodorovića 20.** 27

Üzletmegnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy házamban, **Jovana Subotića u. 12**, saját vezetésem alatt

F. Obermüller és Isa cég alatt fióküzletet

nyitottam, ahol ép úgy mint a főüzletben, állandóan kapható **IRISS, elsőrendű hentes és mészáros áru.**

Nb. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

Pechlon Adolf

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár. **NAGY BETŰS** 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

VASÁRNAP
Világlágerek sorozata
Mélyen leszállított helyórákkal!!
Ábrahám Pál operettje

HAWAY RÓZSÁJA

A főszerepben:
Eggerth Mária
Petrović Svetislav, Junkermann, Verebes
FOX HIRADO:
Balbo ezur-hottájának utja
Angol hadgyakorlatok
Roosevelt elnök szabadságon stb.
TELEFON 21-93

GÉPTULAJDONOSOK FIGYELMEBE! Bármilyen néven nevezett géprész, gumimint öntött vasat, acél és alumínium alkatrészeket jótállás mellett **h e g e s z t.** Repedt vagy hajlott kazánokat szakavatottan javítok. **Úveges Antal, gépkovács, Bačka-Topola.** 30

Érettségizett fiatalember, aki az összes gimnáziumi osztályokat kitüntetéssel végezte, középiskolai tanulókat bármely tantárgyból előkészít. **Vladimir Utvics, Noviszád, Trg Kolara 2.** 44

NOI FELSŐRUHA, feherneművarrást és kézimunkát vállalom jutányos áron otthon vagy házon kívül. **Noviszád, Magyar ucca 42.** 3279

Kiadó

Két szép szoba, konyha, speiz azonnalra kiadó. **Futaki u. 24. Noviszád.** 46

Noviszád központjában elegánsan butorozott különbejáratu szoba, fürdőszobahasználattal olcsón kiadó. Bővebbet a Banovina előtti trafikban. 3217

Két szoba konyhából álló lakás augusztus 15-re kiadó. **Noviszád, Miloša Dimitrijevića 23.** 39

Uj házban szoba, konyha speizből álló lakás kiadó. **Noviszád, Aranjeva u. 5.** 35

KIADO: két uccai szoba, előszoba, konyha és speiz I. emeleten és szoba, konyha speiz. **Karadićeva ucca 18. sz. (Faith malom ucca)** 43

Teljesen magános ház kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál **Turska ul. 9. VI. kőr vagy Trumbčeva 9, Szubotica.** 239

Egy szoba-konyhából álló lakás augusztus elsejére kiadó. **Szigeti, Noviszád, Darányi telep II. cs. 16. sz. Kraxner ut.** 3306

Noviszádon, a Banovina-val szemben, **Jevrejska 4** alatt 5-3-2 és 1 szobás, irodának is alkalmas lakások kiadók. Ugyanott buldoggok eladók. 55

Kisebb vendéglő kiadó. **Noviszád, Zseljeznicska 56.** 37

BUTOROZOTT SZOBA a város központjában olcsón kiadó. **Cím a kiadóhivatalban.** 3303

Kereslet

Jóházból való fiut tanoncnak fizetéssel felvesszünk. **Vogel Henrik üvegkereskedés, Noviszád, Jevrejska 8.** 3324

SZEPTEMBER ELSEJÉRE 5-6 szobás fürdőszobás lakást keresek a beltérhez közel. **Stanišić Sergije, SENTA, Srpska Banka.** 28

Vennék egy használt motorosórnakot (motor nélkül) 7-8 mtr hosszút. **Megkeresések „Motor” jelígre a kiadóba.** 38

KERÉKPÁRT VENNÉK jó gyártmányut lehetőleg keveset használtat. Ajánlatokat a Reggeli Újság noviszádi kiadóhivatalába kérek, ugyanott a kerékpár is bemutatatható délelőtt 10-12 és délután 3-6 óra között. 3325

Teljes ellátásra fogadna egy szubotici család egy két német kisleányt 8-13 korig, megevezés szerint. **Cím a szubotici kiadóban.** 238

Keresetetik kávéházakban, vendéglőkben jól bevezetett utazó magás jutaléka. **Ajánlatokat 895/II. alatt a kiadóhivatal továbbít.** 3313

Városi Mozi - Szubotica

Csütörtöktől - vasárnapig
FOX hangos hirdó
A legújabb sláger operett
Kalandos eljegyzés
„Ein Mädel wie du”
Mi minden történhet az eljegyzés előtti éjszakán?
Szóke Szakáll, mint lángoló szívű szerelmes apa,
A legújabb sláger-dalok.
Liane Haid, Szóke Szakáll, Georg Alexander
Zenéjét szerezte: **WILLY ENGELBERG**
Előadások: hétköznap 7, 9 és 9 órákor, vasárnap és ünnepnap 4, 1/2 és 9 órákor

Arena-Mozi, Sombor

Július 21-23 Csütörtöktől - vasárnapig
Pat és Patachon
mint
műlővészek
Műsoron kívül:
Fehér elefántok országában

Társ-nő keresetetik egy jó forgalmu üzlethez 15-20.000 dinár befektetéssel. **Cím a kiadóban.** 3322

Egy kifutó (leány) felvétetik. **Pászthy Dentist, Noviszád, Katolikus porta.** 35

MEGVÉTELRE keresek egy 25-30 hektós borszőrő kádat. **Szabó József úto Szubotica Rajičeva ul. 8.** 235

VESEK szarihegyeket repedésmentes anyagot minden mennyiségben. **Ehrlich, Szombor.** 3275

Fiatalabb kifutó esetleg saját kerékpárral, jelentkezhet. **Pravda, Noviszád, Temerinska 8.** 54

Különléle

GYŐRI DEZSÓ órászületét áthelyezte **Zeljeznicka ul. 35. szám alá.** 31

Jég-szekrényt

bármilyen használatra jótállással készit, árjegyzéket ingyen küld - **UJVARI FERENC, Temerin.** 1257

Ma, vasárnap délután a „Vigtengerészhez” címzett vendéglőben

halpaprikás táncsal, mulatsággal és kugliversennyel egybeköive. Szíves pártfogást kér. **KOTI testvérek**

A dunaparti Boksán házban elsőemeleti háromszobás **lakás**, mérsékelt áron

kiadó

H I R D E S S E N
a Reggeli Újságban

Művészi fénykép-felvételek
VIG
fotó-szalon
SOMBOR
Kralja Aleksandra ucca

A Sztari és Novi Becsej között közlekedő „Miroslav” hajó menetrendje:

Novi Becsejről indul: 5:15, 9:15, 12:00, 15:15, 20:00
Sztari Becsejéről indul: 7:30, 10:15, 14:00, 17:30, 21:15
Menetidő 30 perc. - Vasárnap délután ötszemélyes kiránduló csoportnak kedvezményes jegyek

A betű válsága

Bizonyos, hogy az emberiség történelmében megismétlődnek a kultúrválságok. A császári Róma idejében az erkölcsi kultúra forradalom-szerű megváltozása mögött elmaradt az irodalmi és művészeti kultúra — manapság, ugylátszik, hogy az irodalom és művészet elől elszaladt a természettudományos és technikai kultúra s ezért a látszat ugyanaz, mint volt a középkor első századaiban, hogy tudniillik irodalom és művészet végkép és mindörökké elvesztette szerepét az ember lelki életében. Az igazság pedig az, hogy a költők néha elmaradnak, elhallgatnak vagy élvezhetetlenekké válnak, mert a költészet nem képes oly hamar formát és tárgyat változtatni, mint amilyen hamar megváltozik a világ gazdasági vagy társadalmi képe. A költő folyton a régi aranykor után sóvárog, hiszen éppen azért költő, mert e valóságos jelenben nem találja meg a helyét. A költő mindig visszafelé tekint, vagy pedig a ködös képzeletalkotta jövőbe les, mert szemében csak a múlt és a jövő idő szép, a jelen banális és visszataszító, üres és hétköznapi, prózai és sivár és nem méltó arra, hogy megénekelje. Ez az oka annak, hogy minden háboru után biedermeier következik. Így volt ez a napoleoni háborúk és így volt a világháboru után is. Ez az oka, hogy a Lajosok túlfinomult művészete, kényeskedő és mesterkelt erkölcsi, rokokó légköre, istentelen szelleme és a természettudományos gondolkodás szárnypróbálgatása idején a legműveltebb lelkek pásztorikótemények és pásztoridillek, bukólikák és filusi játékok és naiv ábrándozások játékaiban gyönyörködtek. Ez volt az oka, hogy a francia forradalom után évtizedekig semmi jót sem termelt a szépirodalom, hogy a múlt évszázad végén esődot mondott a színpad és a regényirodalom az egész világon. Ez az oka, hogy a világháborúról alig jelent meg valamirevaló regény s teljesen hiányzik abból a líra is, pedig azt hitte volna az ember, hogy ez a roppant lelki élmény soha nem hallott nagyszerű hangokat fog kicsalni a költők ajkára. Nincs háborus líra, háborus regény, háborus színdarab, aminthogy nem volt költészet a trójai háboru alatt sem s az Ilias a trójai háboru mint a múlt egyik legendás emlékét tárgyalja csupán.

Az ember a fától sohasem láthatja az erdőt. Ma az automobilokon, villámvonatokon vagy repülőgépeken megtett utazások nem lelki élmények és érdektelenek a költő és olvasó előtt egyaránt, de annál inkább érdekelnék minket Marco Polo utazásai vagy az Odyssea.

Igy van ez a képzőművészeteknél is. A csataképek nem érdekelnék. Egyáltalán alig érdeklí már manapság a műértőt a kép meséje. Ki merne ma zsánerképeket festeni és ki merne ma balladát írni? Abban igazán van Anatole Francenak, hogy a líra ma csak egészen gyengéd érzelmű finomságokkal foglalkozik. A festészet csak színekkel s a szobrászat csak formákkal és vonalakkal. Tulságosan sokat tudunk ahhoz, hogy higgyünk a költőnek, ez okból a hangulatokat, sejtéseket, víziókat nem vagyunk hajlandók elfogadni tőlük. A valóságok világából csak tényeket kérünk. Egy természettudományos könyvben sokkal több költészetet találunk, mint egy verses könyvben. El is burjánzott a természettudományos ponyva műfaja, a szexuálpatológia, az elmekörtán, a hipnózis és az erkölestörténet irodalmiaskodó feldolgozása. Lélektani regényeknél ma nagyobb kelendőse van a lélekelemzés körül szélhámoskodó áltudományos könyveknek, társadalmi regényeknél az emlékiratoknak és a

Szemelvények egy Putnik-kiránduló blédi naplójából

Kitünően sikerült négynapos társasutazás

Blédben is csak a multháten köszöntött be a megkésített nyár. Az első nagyszabású mulatságot szombat este rendezték, bomba sikerrel. Va gyontérő toalettekben vonultak fel a hölgyek, az elegáns tánchelyiségek zsufolásig megteltek. A szállodák folyosóin még a déli órákban is ott sorakoztak egymásmellé a női és férfi cipellők. Ami szintén azt bizonyítja, hogy a blédi fürdővendégek szombaton — vasárnap reggel fekdültek le.

Nem mulott tehát ami késett és a mulatsággal megindult a szokatlan lüktető és rendkívül népes blédi fürdőszézon. A nagy forgalomnak persze mindenki örült, nem csoda hát, hogy mindenütt mosolygó arcok köszöntötték a vasárnap reggel berobogó Putnik társasutazó résztvevőit. A kirándulóknak jól esett a mosolyos fogadtatás, mosollyal köszönték meg, volt is rá okuk. Kitünően utaztak, mert a Putnik előzékenysége folytán minden fülkében maradt egykét üres hely, az elegáns Pullmann kocsikban.

Noviszádról szombat délután félőtkor indultak el a kirándulók, vasárnap reggel fél hétkor már megérkeztek Blédbé. Pompás gyorsasággal száguldott a különvonat, alig állt meg néhány helyen, hogy lélekezethez jusson.

Délutáni vihar a blédi tavon, esti táncpalotában

A kirándulók már a leszce-bléi állomáson külön csoportokba tömörültek. Az egyik a Stol, a másik a Trigláv, megmászására indult, többen Bohinyba, vagy Kranjszka Gora felé vették útjukat. A panziókban és szállodákban hamarosan elhelyezkedtek a kirándulók, félóra múltán már szorgalmasan kongatták a »vágyak harangját« a blédi tó remek fekvésű szigetén. Nyilván »spóroltak« a vágyakkal erre a kirándulásra.

Délután 5 óra tájban szinte percek alatt vihar támadt Blédben és környékén. Tombolt az orkán, szakadt az eső, dörgött villámlott. Az állva evező gondolasok szorgalmasan hajbókoltak, gyurták a vizet, hogy mihamar szárazra jussanak. A sétálgató kirándulók a szállodák fedett terraszaira menekültek.

Legvadabbul tombolt a vihar, mikor az egyik fürdőházból egy fiatalember ugrott a háborgó tó vizébe. Az üvegterraszon didergő egyik osztrák turista nem állhatta megjegyzés nélkül. Csöndesen odaszólt társának:

— Schau an den blöd in Bléd.

A vihar az esti órákban elült, felhangzott a dzsesszmuzsika a tánchelyiségekben. Furesa dolog »futóvendégek« szemében. A tartósabb nyaralás, huzamosabb semmittevés, mintha komolytalanná tenné az embereket. A táncpalotákban fiatal emberkéik dirigálják testes kopasz bácsik, élemedettebb hölgyek szorakozását.

Következik például: a tojás-tánc. A táncoló párok között kanalakat osztanak szét, mindegyik

kanálba egy-egy kaucsukból készült tojás fehérlik. A feladat: úgy táncolni, hogy a tojás a kanálból ki ne essék. Az nyer, aki egyedül marad a porondon, kanalában a tojással.

A zenekar foxtrottra zendít, a táncosok úgy vigyáznak a kanálra, mintha legalább is a világgazdaság válsága azon fordulna meg, hogy a tojást le ne ejtsék. A táncmester ur nagy kegyesen megengedte, hogy a táncolók kiúthessék egymás kanálból a tojást. Az engedéllyel éltek a hölgyek főleg pedig az urak. Hamarosan kitűnt, hogy a férfinépség szemérméte rendkívül csalékony. A hölgyek a derekuk táján szorongatták a kanalat, a férfiak útése azonban sosem oda talált. Hanem lejjebb és hátrább. Az ökölvívó sportban az ilyen hibás manővrozás »mély ütésnek« hívják.

Nagyanyának beillő hölgy táncol egy korabeli férjével. Bárhogy vigyázott is férjürem a kanálra, a tojás bizony kipottyant belőle. Egy másik táncospár hölgy-tagja neg édes mosollyal a férj terjedelmes pocakjára csapott. Az ütés nyomán nagy rengés támadt, a tojás a földre pottyant. Nagyanya-önagysága és természetes férje tehát kiestek a további küzdelemből.

A néni nem tudta elviselni a csapást. Paprika vörösré lángolt az arca, szeme szikrát hányt. Csipőre vágta a kezét és a terem közepén rikácsolva kiáltott megszeppent férjére:

— Bist ungeschickt, du Schwein...

Seprő-tánc és magasugrás váratlan fináléval

A hangulat legfőbb irányítója, a fiatal és kissé nagyfülü táncmester, most seprővel a kezében jelenik meg a középben. Egészen közönséges fanyelű seprővel, nemrég a padlót tisztogatták vele. A feladat: A zenekar foxtrottot játszik közbe-közbe hirtelen megáll. A körbenálló »versenyzők« a seprőt egymásnak adogatják. Akinél a zene hirtelen elhallgatásakor a seprő van, kiesik a további küzdelemből.

Adogatják egymásnak a cifra dámák, tekintélyes urak a piszkos seprőt olyan szorgalommal, hogy csoda. Ment a nemes játék vagy negyed óráig, a kövér pesti úr nem bírta tovább. Kivált a mezőnyből, lerogyott a székre, bünbánón szuszogta:

— Ha ezt a hitelezőim látnák...

Most jön a java, magasugrás. Az ifju derü-dirigens forsrifto magasugró mércét állít a táncér szélére. A feladat: foxtrott közben átlépni a mércé ugrólécét. Cifra dolog, annyi bizonyos. Amíg a léc az alsobb fokon állott, kisebb-nagyobb erőlködésből átiépték az urak és hölgyek. Ámde a mércé lécét minden kör után magasabbra tette a szemfüles táncmester.

Már az sem használt, hogy a hölgyek derekig fellibentették szoknyájukat. Erre az urak a mércé előtt egyszerűen karjukba vették táncnőjüket és — lehetőleg lassan — átemelték

korrajzoknak és a regényes életleírásoknak, mert a modern ember nem engedí magát megcsalni abban, amit tud, de szívesen csalatja magát a múlt és jelen titkai és sejtelméi felől. Modern ember tudatosan élvezi az irodalmat s megbotránkozik, ha az irodalom kicsap a maga természetes medréből és belekontárkodik a tudományokba. A Zola-féle naturalizmus s a kísérleti regény ezért veszítette el minden népszerűségét. Ha erről van szó, akkor inkább klinikai leírásokat és rendőri jelentéseket, vagy hírlapi riportokat olvas az ember.

Csak hogy az ember testi és lelki alkotottsága évezredek át nem változik semmit. Néha-néha elmegy a kedve egytől vagy mástól, néha

elhanyagolja a testi, máskor a lelki kulturát, néha a filozófiai, máskor a természettudományos kutatásokat. Az ember hűtlen lehet néha öszi ösztöneihez, de mindig visszavonza őt a természet örök törvénye. Ma a testi erő kultusza nem rontotta meg az emberiség lelkét. A reneszánsz alatt volt csak hasonló lendület a sportolás, a testápolás és a versengés terén s ez volt ideje a művészeti remekműveknek is, akkor kezdődött el a modern tudományos gondolkodás, akkor fedezték fel Amerikát s akkor kezdődött el a modern irodalom.

Lelket, hogy az irodalmi élet megújodását is az olimpiai játékoktól, a levegő meghódításától s a rádiótól fogjuk számítani.

a léccel fölött. Csak hogy ragadós az ilyesfajta példa, Kevesen estek ki a versenyből, kisebb botlás, vagy hasraesés árán sokan átjutottak a léccel.

Egy hölgy csöndesen kivált a mezőnyből és néhány percre eltávozott. Papírba göngyölt kis csomaggal tért vissza, hogy folytassa a küzdelmet. Feltűnő könnyen lépegetett át most már a mérce felett, pedig már jó magasan állt a léccel. Rövidesen mindenki elvázott a nemes versenyben, csupán az imént visszaérkezett hölgy és partnere folytatta a küzdelmet. Már győtek, de az illendőség úgy kívánja, hogy még egy »győztes« ugrással bemutassák meddig terjed magasugró tudományuk.

A léccel egy fokkal feljebb vitték, ekkor történt a nagy baj. Hölgyünket kissé megszedítette a diadal mámor. Kelletlenül nagyobb lépett, megsusztott és hosszában elterült a parketten. Elegáns ruhája oldalt derékig megrepedt a következő pillanatban kitűnt győzelmének titka:

A hölgy a kis csomagban azt hozta vissza, az imént, ami felső ruhán kívül öltözékét alkotta.

Az a csalafinta pesti ügyvéd...

Az elegáns szálló halljában pesti fürdőzők bontogatják napi postájukat. Ajánlott levél érkezett, elegáns borítékban, gépirásos címzéssel. Jól táplált, kopaszodó uriembernek szól a levél. Ovatosan veszi át, megnézegeti jobbról-balról, talán szerelmes levelet sejt benne. Csak szorgos helyszíni vizsgálat után írja alá az átveletről szóló elismervényt.

Aztán felbontja a levelet, kissé izgatottan, tartalma a földre pottyán, szétnyílik. Messziről látszik vastagbetűs, nyomtatott felírása:

»Arverési hirdetés«.

Címzett urat előnti a pujkaméreg, nem tud uralkodni magán.

— Mit szól hozzá micsoda disznóság — pa naszkodik szomszédjának. A felperes gazember ügyvédje fehér borítékba tette az arverési hirdetményt, mert tudta, hogy át nem veszem, ha hivatalos borítékban jön. Most utazhatom haza, máskülönben elárvereznek.

A másik átérzi a mély fájdalmat, megértéssel dörmög:

»Az ember idemenekül, hogy elfeledje a rossz üzletember és itt még sem hagyják nyugton...«

Figyelemre méltó tipp: Csőd, kényszerezegység, arverés elől — vagy utána — néhány hónapig Blédben nyaralni...

Nappali és esti divat Blédben

A szemérmes krónikás kizárólag azért kényszerült az éjszakai Bléd megtekintésére, hogy felöltözött hölgyeket is láthasson. Mert nappal mindenki pizsamában jár az uccákon, parkokban egyaránt. A női pizsama trikója meglepően szűk és kivágott, nadrágja viszont széles és bő, fűt és lent egyaránt. Az irányzat: Minél nagyobb szűkkeblűség felül, minél nagyobb bőkezűség alul. De azért elvétve strandruha is látható. A pizsamára kaftánszerű kabátot vesznek. De ezt csak a nagyon csinos és a nagyon kevésbé csinos hölgyek viselik. Akiknek nincs szükségük a kivágott pizsamára, vagy akiken már az sem segít.

Az esti tánchoz a hölgyek felöltöznek. Itt megdől az a modern szójáték, hogy a hölgyek levetkőznek, mikor estélyi ruhába öltöznek...

Bléd: Középeurópa idegenforgalmának központja

A pompás fekvésű, feltűnően elegáns, minden igényt kielégítő Toplitze szálló hallja babiloni hangzavartól visszhangzik. Német, cseh, lengyel, francia, angol, és főképp — sőt legfőképpen — magyar szó hangzik. Azt hinné az ember, hogy fél Budapest Blédbe költözött.

Molnár szállodatulajdonos hamarosan megmagyarázza a helyzetet:

— Blédben nincsenek politikai, vagy társadalmi villongások, ide minden nemzetiségű és minden vallású külföldi eljöhethet. Ezért sok az osztrák és a német vendég. Ezenkívül a valutáris helyzet jelenleg olyan, hogy a külföldiek nagyszere-

Bánáti rapszódia...

Gólyajárta, délibábsalta, fészektelen fecskeróttá:

Bánáti róma....

Akácszette mélyporos ut, melyen csintalan édes csipetnyi idill a forró, csillámló, lisztpuhaságu porban fürdő verébcapat vidám, fickós hancurozása: apró fellegetet verő szárnyesapdosás, ez a lehelletnyi lepkekönnyű vergődés és az egy ugrásnyi partraszállás — fáradtszemű hajnalokat felnótázó kaszás sereg friss, boldog feltámadásában kanyarog....

Aratók utja!

Most üres a gond éves párnája, a mindennapi kenyér embertölelő áhitata szívárványoz vissza az elesillapodó fájásokat temető fehér házakra — falura és tanyára és a keményszomjas, part alatt vizerek, a régi tenger örökké élő smaragdmezői, a kenyéradó álom kalászos hite alján a felszántott mélység egyenes barázdáin csodaközelségben kél a nap: megkeresztelkedik az arató a szív titkaiban...

Smaragdmező, buzatábla: most fénylő, szent remegés járja.

Az arató...

Lent, a vadvízek sötét, soha ki nem száradó tavaszra mindig rááradó kínzó tükrén tündér a karesu sás, ez a fekete bobítás, talajtalan bölcsős, szegény, meddő virág, ami most ámulva nézi a kaszát, a vállra emelt bizalmat: az ujra eljött csodát....

Aratás!

Szőceszközökellényi hegyek homlokán ifjú ágaskodás, magátkoronázó hetyke villanás, földből kicsalt jókedvkoszoru, felejtkező, nagy áldomás: szőlő lombozodik... tengeráztatta sziklák szétszórt szíven, homokvérén fűrtöződik a teremő mámor, a bor... És mindent átkarol az a suhintás, amit az arató ölel a magavágta tarlón, amelyen felsebződik és elvérzik az utolsó garason vett bockor... De a gazdája istenalkotta szobor, akit ma senki meg nem dalolhat azon a két holdon, ahol ő vágja a rendet!

(Ó, tiszaparti jegenyés!

Milyen istenáldotta pihenés a lecsukottszemű virágtalan susogás, ez az égig érő búsulás, varjúkarogta napbanérés... Hej, kalász van a kalapon, a körbejátszó szalagon, pipaesszötte bánaton...

Tarló nő a smaragdon...)

KRISTÁLY ISTVÁN

riően megtalálják nálunk számításait. Ez megdeli, olyan sok a vendég. A teljes ellátást biztosító panzió árak 55 dinártól 160 dinárig szólnak. A legolcsóbb szállodában is ragyogó a tisztaság, a személyzet udvarias, előzékeny.

Általában Bléd és környéke átérzi az idegenforgalom jelentőségét. Pöttöm gyerekek játszadoznak az uccán, rá sem néznek az idegenek autójára, de azért integetnek feléje. Tudják, hogy belőlük élnek. Az Alpa autobuszvállalat sofőrjei kitűnően értik mesterségüket. Szédületes sebességgel robognak, de nyomban lefékeznek, ha gyereket pillantanak meg az uton, vagy autót látnak közeledni. Nemcsak, hogy betartják az előirt közlekedési szabályokat, de ezenfelül elnézők mások hibáival szemben. Ritka sofőr-erény!

Egyes taxisofőrök és kereskedők viszont visszaélnék az idegenek kényszerhelyzetével. A vasárnapi vihar idején a taxisok ötven százalékos felárat követeltek. Az élelmiszerkereskedők hidegvérrel számítanak ötven százalékkal többet az átlagos árnak. Előfordult, hogy a telefonon megrendelt taxisofőr 60 dinárt kért

az állomásra szóló fuvarozásért. Mikor — kissé megkésve — megjelent a szálloda előtt, kö-a magyarokra és csehszlovákokra rendkívül kedvező.

A Toplitze szállóban, de több más hotelben is csak az kaphat szobát, aki előre megrendelte, hogy 80 dinár kér a kiszállításért. Tudta, hogy a kirándulónak sürgős az elutazás, más autó pedig nem volt a közelben.

A kirándulónak gyorsasági rekordja

Kedd délután a szélrózsa minden irányából Blédbe tömörültek a kirándulók. Aradozva dícsérik Bohinj, Jesznica, Kranjszka Gora a Vintgar és a Száva forrás szépségét.

Innen is, onnan is sohajtás hallik:

— Istenem, de kár, hogy már haza kell menni....

Kedd este hétkor indult el Leszce Bléd állomásról a különvonat és a noviszádi résztvevők szerda reggel háromnegyednyolckor már haza érkeztek. A Noviszád és környéke kirándulói ugyanis Paquor aligazgató ügyes intézkedése folytán Rumán átszálltak a mitrovica—noviszádi vonatra és így gyorsasági rekordot állítottak fel a noviszád—blédi utazás terén.

A Noviszádról elindult kirándulók a Putnik noviszádi fiókja kiküldötteinek gondoskodását élvezték. Panasz ezuttal egyáltalán nem hallatszott, amire eddig aligha volt példa, a társaskirándulások történetében.

A Putnik noviszádi kirendeltsége egyest érdemel a szlovéniai kirándulás megrendezéseért

Andrée Dezső.

Bácskai stanza

Szőlő-erdők előtt karbatett kezekkel úgy áll mintha Pompéji pusztulását időznél reprimre boruló nyugatról, csokoládé-barna arccal. Úgy ormol, mint levert ember-cölöp, üstökét jégfelhőből szabadult szelek tépik, vonásaiban millió karvaly-kölyök lappang s vad ázsiai véreben felérzi, hogy gonoszul perlekedve isten szekerén most vele rohan és a jégvert öszre piroslott szőlőgerezdek kárát káromkodva isten szemére veti. Tompa morajok érkeznek hozzá, szakadatlan fényostorok sudara ér szemébe pillája se rezdül, mokány melle feszül, hollá!...

és jégciklón vágat kasul-keresztül a szőlő-erdők kékköves-zöld szimetriáján. Döngő léptek félreviszik az utból, itt-ott már megért fűrtök hevernek, a homok issza, issza az édes nedvet, s szemé villámszóróbb az égnél:

fejleszt ragad

s a megnyílt jégcsatornás felhők alatt.

tehetetlen magadűhében

csapkodja, vágja, roncsolja a tőkét,

fűrtöt gázol és szilajult bőszt

égre ordítja, hörögve, rekedten:

„hát hagy lám uram-isten,

mire megyünk ketten!...“

Bence Boldizsár.

RTANJI BRIKETT

a legalkalmasabb, legjobb és legolcsóbb fűtőanyag központifűtés és töltőkályhák részére.

Vezérképviselő:

„CARBON“

Adolf Nathan I. dr. ug. és szénkereskedés

Novisad, Kr. Petra u. 30. I.

3325

Telefon 24-83

például azt, hogy miért hagyta abba hirtelen, harminckétéves korában a naplóírást amelyben igazán öröme kellett, hogy teljen. A művelődéstörténetet így megfosztotta attól, hogy bepillantást nyerjen az utolsó Stuartok korszakába. Pepys II. Károlyon kívül még megérte II. Jakab, Mária és férje, Orániai Vilmos uralkodását, valamint Anna királynőt is, akinek trónralépése után néhány évvel hunyt el. Ez volt Anglia művelődéstörténetileg leggazdagabb és legérdekesebb periódusa, a legszebb, legkultiváltabb szokások és a leggyönyörűbb angol ruhák és a híres díofabutorok korszaka. És senki sem tudja azt, hogy Pepys, aki igazán csak magának írt, miért nem semmisítette meg a naplót, amelynek az életében való esztelenes kipattanása olyan súlyos következményekkel járt volna.

Fényjelek a Marsból

1942-ben az egész művelt világot izgalomba hozta MacMeaneek, a kolumbiai egyetem tanárának az a szenzációs megfigyelése, hogy a Mars csillagról fényjelek érkeznek a földre. A kiváló csillagász megállapítását a többi csillagászok is megerősítették. A tudományos intézetek érintkezésbe léptek a kormányokkal, a kormányok egymással s rövid időn belül nemzetközi megegyezés jött létre. A föld államai közösen vállalták a Mars-fényjelek megválaszolásának költségeit.

Az erre a célra megszavazott összeg 22 milliárd dollárra rugott. A föld államai nemzetközi területté nyilvánították a Szaharát, amelyet tankok segítségével előbb teljesen simára döngöltek. Erre az óriási területre könnyűszerrel lehetett több kilométer hosszúságú betűket préselni. Ezeknek a munkálatoknak az elvégzése két évig tartott, miközben a Mars szakadatlanul küldte a fényjeleket. Végül, mikor a Szaharát befejeződtek a munkálatok, ezek a világűrből világosan olvasható betűk villagtak tükörsíma felületéről a Mars felé:

MI TETSIK?

A műszaki vezetőség rendkívül büszke volt munkájára. Hogy is ne lett volna, mikor az í betű felett lévő pont nagyobb volt, mint azelőtt egy egész óázis. A világ összes csillagásza feszülten figyelték a választ. S az nem is váratott soká. A Marson nyilván hüen lemásolták a földi módszert, s már egy félév múlva a következő betűk villogtak felénk a felületéről.

SEMMI.

Elképzelhető a tudósok elképedése. — Nyomban letörölték a Szaharáról a fényjeleket a ujakat rótták a helyükbe. A Marsnak szóló új üzenet hosszabb volt, mint az előbbi. Így hangzott:

HÁT AKKOR MIÉRT KÜLDENEK FÉNYJELEKET?

A Mars rövidesen válaszolt:

NE ERŐSZAKOSSKODJANAK KÉREM. A SATURNUSSZAL BESZELÜNK!

Vállalok: Könyvlefejtést bármely rendszer szerint. Mérlegkészítést. Elhanyagolt könyvek rendbehozását. Modern könyvvezetés betanítását. **Orakönyvelést.** Könyvszakértői megbízásokat úgy magán mint bírósági ügyekben.

Borbély Lajos könyvszakértő
Noviszád, Nikola Teszla 7.

Ugy kezdődött, hogy eccé csak beleütött. Má mind a fájás a fogamba.

Elejibe nem sokat attam rá, mondom ha beleát maj ki is áll. De csak nem át ki.

Szilom a fogam, akkó még még jobban fáj. Elejibe mérgelődtem. Nagyútottam. Szítam feszt. Hun a pipám, hun a fogam. A vége az lett, hogy a pipám mán maj begyút, a fogamat még még jobban reszelte a magáé.

Megharaguttam. Elő a duncoló madzagot. Ráköttem a végit a kilinesre, a másik végin hurkot a fogamra oszt avvá úgy bevágtam az ajtót, hogy csak úgy csattant!

Hatvanháromezer csillagot láttam. Maj legyütt a fejem a nyakamrú. A madzag elszakadt. A kilincs megörbűt. A pallatrú leszakadt egygy darab. De a fogam csak át egygy hejbe mind a küszent oszt fájf feszt.

Borogattam melegen, hidegen. De csak fáj.

Hanem amikó mán a második kisüveg eperpálinka se hasznát, mondom

— no most mán fele se tréfa! Gyerünk a borbého!

Megnézte a fogam. Aszongya nem vállal, mer ezen csak doktor segít.

No hogy azt se kék mondani!

Otthattam. Megindútam vóna hazafelé, de megest úgy belecsapott a fájás, hogy egész elhattam magam.

Annyira elhattam magam, hogy igenyest a doktor elejibe kíváncsotam.

Odaérek. Bemegek.

Nem fétem én! Fét a nehissig! Csak retent fura vót.

Kivált mikó megláttam az üvegalmárijomokba aszt a sok fínyes szerszámot.

Gyün a szógálló. Aszongya csak újkek le, mingyá előgyün a doktor is, csak a Barnáékhó hiták, mer hasrágása van az öregaszszonyynak.

Nono — mondom magamban — az is valami, de tán mégis istenesebb a fogfájástú!

De azé leüttem. Elejibe csak az üvegalmárijomot nésztem, meg aszt a sok fínyes szerszámot benne. Ki kicsi, ki nagy. Ki vékony, ki vastag. Az egygyik almáriomban külöm átak a harapófogók. Rossz vót ránézni.

Egész beleizzattam. El is fordútam.

De ojan meleg vót odabe, hogy mondom a szógállónak

— hallod e, én kimék, oszt majd az úccán kivárom a gazdád.

Hát bátyaság! Ahogy fölállok, menten kiát a fájás a fogambú. Öszszesoritom. Nem fáj. Szilom. Nem fáj.

Hálá Istennek — mondom — akkó gyerünk igenyest haza!

Alig érek a kapujig, gyün a doktor.

Aszongya

— agygyon Isten Mihál bácsi no mi baj? Öszszesorítottam elsőb a fogam megest, hogy tán maj beleüt. De ütött a nyovoját.

Észreveszi oszt a doktor is, hogy a fogam má bajlódok, aszongya

— tán a foga fáj?

Mondom

— mán magam se tudom, mer az elébb maj szétvetett, úgy fájt, most meg nem akar fájni.

Aszongya

— mutassa csak!

Megest visszamentünk. Leütetett a nagy székbe.

Leüttem. Kis asztalt tett elém. Fehír kabátot húzott, avvá aszongya nyissam ki a számat. Kitátottam. Belenézett.

Avvá megest odébb ment. No hogy nem gyütt, becsuktam a szám oszt utánanéztem.

Ott át a harapófogós almárijom előtt oszt válogatta, sacógatta, melliket szeggye elő.

Mondom, éktelen meleg is vót a szobában. Izzattam. Epp meg akartam törüközni, mikó odaáll mellém oszt megest kitátatta a szám.

Belímmarkót. Megránt. Mán értve, hogy a fogamtú fogvást.

Belemarkótam oszt én is a karos székbe. Ó meg a fejembe oszt jaj!

Igaz, hogy nagy melák ember ő is, ki is gyütt a fogam a második rántásra, de nekem is a kezembe maratt a karos szék támaszkodója! Mer tán gyengébb fogú embernek kiszítették.

De mondom én oda se nésztem az egésznek, mer nem nagy sor. Nem mondom, szenvedélnék meglehetősen, de nem kő elhanni magát az embernek.

Gyütt egygy kis vér is. Nyósztetett a doktor, hogy köpkek bele abba a fínyes pikszisbe, oda is rakta az órom alá, de mondom

— nem vagyok én ojan gyenge azé!

Oszt avvá csak a fal tüvibe sercenttettem ki aszt a kis véres nyálat.

Rendeletbe atta, hogy ecetes vízzel öblögessem a fogam helit. Mondom

— nem kék ecetesebb víz a mi kocsmárosunk borátú!

Avvá fizettem, oszt gyüttem.

Az öblögetés ért az egészbe legtöbbit. Hejre is hozott egiszem.

Nem tom a doktor mivel öblögette hielre a karosszékjít, akinek a támaszkodóját kirántottam?

Maratam tiszteletel

Mihál bácsi

Egy titokzatos napló, ami lázba hozza Angliát

Olvassom az angol lapokban, hogy háromszáz éve született Londonban Samuel Pepys. Az olvasó ugyebár nem tudja, hogy ki volt Pepys. Nem. Ezért az olvasót semmi felelőség nem terheli. Pepyst nem ismerik sem a magyarok, sem a németek, sem a szlovákok, sem a franciák, senki más, csak azok a népek, akik angolul beszélnek. De azok azután úgy ismerik, hogy ha az ember azt mondja »Pepys, mindenki mosolyogni kezd és örömmel gondol néhai Samura, aki ma háromszáz éve, hogy megszületett.

Soha életembe nem éreztem úgy, mit jelent angolul tudni, mint most, amikor olvasom, hogy gyermekkorom egyik legkedvesebb olvasmányának a szerzőjét úgy ünneplik Angliában, mintha négyszáz kilométeres óránkénti sebességre javította volna meg a gyorsaság rekordját, vagy valami nagy krikettjátékos (aki Angliában nemzeti hősnék számít), vagy nehézsúlyú bokszbajnok lett volna. Mert azokra az emberekre, akik nem tudnak angolul, Pepys még egy nevet sem jelent; azt hihetnék, hogy a csengése után ez a szó azt jelenti »narancsmag" vagy valami erdei madár, például »fütyös esz". S ez nagy kár, mert Pepyst ismerni feledhetetlen órákat jelent és sajnos amíg valaki nem akad a külföldi irodalomban, aki a neve tekintélyével rá nem kényszeríti honfitársait, hogy fordítsák le a híres naplót, bizony soha az angol nyelvtáron túl nem fog jutni.

Ne vegye rossznéven az olvasó, ha egy pár szót mondunk erről a kedves urról, aki annyira bevette magát az angol ember szívébe. Nem fogja megbánni.

Menjünk vissza abba az időbe, amikor Angliában második Károly, a Cromwell által lefejeztetett I. Károly fia uralkodott, amikor is nálunk a vastagajkú első Lipót ült a trónon. Az emberek sokat beszélnek franciául, válligérő, bedros parókát hordanak és gyönyörű butorok között laknak.

Samuel Pepys egy egyszerű szabónak volt a fia, aki nagy szorgalmával, tudásával és ügyességével sokra vitte a 'késői Stuartok alatt. Megalapította és előjárója volt a »tengeri hivatalnak", amelyet ma úgy hívnak, hogy »Admiralty" és a feje tagja a kabinetnek s úgy hívják, az »Admiralitás első lordja." Pepys kitűnő köztisztviselő volt, derék jóra való ember, akinek bejárása volt a királyhoz, nagyurakkal evett, szerette a szép dolgokat, szép ruhákat, a jó ételt s a jó italt (az előbbi talán tulságosan is) és a színházat s mikor meghalt, nagyon sajnálták a korai végét.

Mindezt azonban még sok más angol uriembről el lehetne mondani, aki ugyan abban a korban élt s ez egymagában csak egy-két sort biztosítana Pepys számára az angol »National Biographyban" és az »Encyclopædia Britannicában" s az angolok legfeljebb csak annyira ismernek a nevét, mint mi ismerjük, teszem fel a bankigazgató Fáy András, vagy a szegedi mérnök Vásárhelyi Pál nevét.

Pepys egyetlen könyvét, mert csak egyet írt, ma is úgy olvassák, mint Shakespeare kivéve egyetlen angol klasszikust sem, pedig nem volt nagy író, akinek a nyelve, a stílusa, a nagy gondolatai ma is megmozgatnák az embert, még csak író sem volt.

Pepys Samu ugyanis tíz esztendőig, az Ur 1659-ik évétől, 1669-ig titokban naplót vezetett, egy azóta már feledésbe ment gyorsírással, amelybe szinte hangyaszorgalommal, mielőtt este nyugalomra tért volna, írta be a nap eseményeit, csak úgy a maga használatára és gyönyörűségére. Ezt a nap-

lót Pepys nem szánta nyilvánosságra s éppen ennek a ténynek köszönhető, hogy túlélte csaknem mindazokat a naplókat, amelyek elcsalatt a háromszáz év alatt az emberek, dobogó szívvel, lolyon az utókorra való tekintettel írtak gondosan és szépen fogalmazva, olyan parádés kiállításban írtak magukról, mintha csak a legjobb ruhájukban ültek volna modellt egy portréfestőnek. A Pepys-napló túlélte mindezeket s még túl fog élni néhányat, éppen azért, mert annyira közvetlen, s annyira hanyagul, a stílusra s más emberek gondolatára való tekintet nélkül íródott. Benne Pepys úgy írta le az életet és a világot, ahogy az ő számára látszott s a maga benyomásait örökítette benne meg korszakáról s annak eseményeiről. Eseményekben pedig azok a napok nagyon gazdagok voltak, amikor a királyt csak úgy törvényszék elé állították s utána lefejezték s amikor néhány évvel később a dögvész elvitte London lakosainak egyharmadát, csak azért, hogy a két évvel későbbi tüzvész, amely elpusztította az egész Cityt a Szent Pál templommal együtt, ne okozzon súlyos gondokat a lakásügyi kormánybiztosnak, ha lett volna ilyen állásbeli uriember a XVII. században Londonban.

Pepys azért érdekes számunkra, mert ez a kitűnő államhivatalnok, mint kollégái általában nem volt rendkívüli ember, nem voltak nagy világrengető gondolatai, mint Swiftnek, a »Gulliver utazásai" szerzőjének, aki kortársa volt s világhírű lett, vagy Miltonnak, aki szintén ugyanakkor élt. Nem. Pepys intelligens átlagember volt, aki egy nap beszámol ta király koronázásáról s másnap arról, hogy milyen jó volt a roest-beef és a pudding az ebédnél, vagy arról, hogy életében először ivott teát (a tea akkor jött divatba Angliába). Pepys azt mutatja meg nekünk abban a nagyszerű naplóban, hogy milyen volt a korabeli angol ember gondolkodása, milyenek voltak a szokásai és véleményei a világ dolgairól.

Pepys mindenről ír a világon, a feleségével való összezördülésekről (nagyon csinos asszony volt a menyecske), a sör áráról, az anyagi viszonyairól, a király szeretőiről, s az egészségi állapotáról (Samunak epeköbaja volt) s mindezt annyi közvetlenséggel, kedvességgel és naivitással, hogy nem esoda, ha mindenki megszereti. Milyen mulatságos az például, amikor a király koronázását nézi s a »trón" szót említvén, zárójelben megjegyzi: »ez egy szék".

Pepys 1703-ban halt meg s az utolsó harminc évről nincs feljegyzése. A híres kézirat halála után csak vagy százhusz évvel került elő a könyvtárból. Egy ideig senki sem értette, míg egy John Smith nevű pap át nem írta az eleinte titkos írásnak vélt jeleket és közkinccsé nem tette. Azóta aztán tényleg »közkinccs" a napló. Számátalan kiadásban jelent meg, a hihetetlen vékony japánpapíros, bőrkötéses három guineás kiadástól le a kétszillinges népszerű kiadásban, amely a legtöbb angol házban megtalálta az utját, éppen úgy ahogy Petőfi költeményeinek diszkiadása a magyar házakban. Pepys halála után még híresebb ember lett, mint volt, pedig nem volt zené s nem voltak nagy eszméi, a véletlenek köszönhette a nagyhatatlanságot. Számátalan értékezés és könyv jelent meg róla, többek között Drinkwater, a nagy angol drámaíró könyve, aki Pepys hajdani házában lakik. Aztán szindarab is készült az életéről, amelynek címe »And So To Bed" (»S aztán lefeküdtem", ezzel a mondattal végződik ugyanis a legtöbb napi feljegyzése is.) Ez a darab hosszú hónapokon keresztül ment egy londoni színházban, s tavaly sikerrel fel is újították.

Itt van például egy tipikus bejegyzés a naplóba:

»Október 13. (1660). A Charring Cross-ra mentem, hogy lássam Harrison vezérőrnagy akasztását és felnégyelését, ami ott történt. Ő annyira bátornak látszott, mint akárki más ilyen körülmények között. Csak hamar levágták és a fejét és a szívet megmutatták a népnek, amire nagy örömmel támadt. Azt beszélik, hogy Harrison azt mondta, hogy nemsokára Krisztus jöbke-zéhez fog kerülni és itélkezni fog azok le-let, akik most felette itélkeztek. Eppen ilyen körülmények között láttam annakide-jén a Whitehallon a király kivégzését és most láttam az első vért, amit a király le-fejezésének miatta a bosszu öntött ki". (Ez 1649-ben volt, mikor Pepys tíz-hat-éves volt).

Néhány hónap múlva viszont Oliver Cromwell, a lordprotektor holttestének ki-ásásáról és a halott felakasztásáról sz-mol-be, akin ilyen módon állott bosszat II. Ká-roly apja kivégeztetéseért. Ez volt az első éve második Károly uralkodásának, akik Monck bíbornok a trónra segített s az első hónapok, az általános amnesz-ia elö-ere is, tele voltak ilyen jelenetekkel, amikor a király kivégzéseért felelősöknek hán-hód-niök kellett. Néhány nap múlva aztán meg-koronázzák a királyt a Westminster apát-ságban.

Április 23. (1661). Körülbelül négy óra-kor felkeltem és az Abbeyba mentem, aho-va követtem Sir J. Denhamot és más ura-kat. Cooper ur (aki az ő embere) jóvoltából feljutottam az Abbey északi részében levő emelvényre, ahol nagy türelemmel négy ó-rától tízenegy óráig vártam, mielőtt a király bejött volna. És nagy öröm volt nézni az Abbey közepén levő emelvényt, amely vörössel volt bevonva, a közepén a trónnal (ez egy szék) és lábzsámollyal. Később bejött a westminsteri püspök és utánuk a nemes urak, mind a parlamenti ruhájukban, ami nagyon gyönyörű látvány volt. Aztán a yorki herceg és a király a jó-garral (az én uram, Lord Sandwich által hordoztatva), egy kard és pálea, ugyszin-tén a korona. A király diszben volt és fe-detlen fejjel. Amikor a koronát feltették a fejére, legott nagy éljenzés támadt, ő pedig a trónhoz ment, ahol különböző ce-remóniát csinált, mint pl. az eskü, aztán a püspök olvasott fel valamit előtte és a lordok (akik abban a pillanatban feltették a fejükre a koronájukat, amikor a királyt megkoronázták), valamint a püspök letér-dettek előtte".

Hogy mennyire biztos volt abban Pe-pys, hogy a naplót életében senki sem fogja olvasni, mutatja a következő feljegyzés:

»Hallom ma este, hogy a yorki herceg fia meghalt, ami azt hiszem, mindenkinek öröme fog szolgálni és azt hallom, hogy a herceg és nője maguk se nagyon bánják".

Aztán számos említés esik a király nagyszámu szeretőiről, közöttük a híres Nell Gwynneről, aki a korszak híres drá-mai színésznője volt és mint narancsárus leány kezdte pályafutását a Drury Lane-színház előtt.

»Január 11. (1667). Knipp (egy színész-nő) mellém ült a színházban s a beszéde örömmel töltött el engem, ő mondta el, hogy Miss Davis valószínűleg elhagyja a szin-házat, mert a király szerelmese belé és há-zat bérel neki butorokkal. Már adott neki egy gyűrűt, amely 600 fontot ér, azt is mondta, hogy a király több ízben küldött Nell-ért (Nell Gwynne) és ő vele volt, amit nagyon sajnálok, mert nem remélhetek az országra nézve sok jót abból, ha az ural-kodó ennyire rabja a szenvedélyének.

A Pepys-napló mindazonáltal nagy misz-teriumot rejt magában, amelyeket eddig még nem sikerült megfejteni. Senki sem tudja

„Tengerpart, alkony, kis hotelszoba“

Dubrovnik, július 1933.

A nap elolvadt a tenger nyugati lát-határán. Előbb szétterült, mint egy nagy fáradt állat, szétterpeszkedett az égen s a vizen aztán lassan, lassan elnyeltek a kék hullámok. Itt-ott még egy kései vitorlás látszik, amint a vizen hintázva partot keres, piszkos fekete hajó fut még a kikötőbe, piszkos fekete emberekkel, aztán végkép elesedesezik a tenger.

Kitárom a kis szobám ablakát s a nehéz esteli levegővel rámszakadnak a gondolatok, amelyeket nem tudok megfejteni, sem elesenedíteni magamban. Eszembe jutnak az emberek, akik az utolsó hajóból kiszálltak, piszkos, rongyos dalmát munkások, fáradtan jöttek és lomposan, arcukról leritt az éhség és szemeikből a kitörölhetetlen szomorúság. Itt is idegenek ők a saját hazájukban, mert a fürdőzők, akik messze városokból jönnek sok pénzt hoznak magukkal. Ő értük van itt minden. A tánc, a láma, s talán még a város, a tenger és a szegény dalmát robotosok vigasztalan szomorúsága is ő értük van. Mindenki belőlük él, a hotel-tulajdonostól kezdve a cipőpuccolói. Amikor kiszálltam az állomáson, négy suhanc is ajánlkózott, hogy elviszi a bőröndömet akármelyik szállodáig: — egy dinarért. Nem hiszem, hogy a kukoricakegyéren kívül mást is megkeresnének ezzel a munkával.

Ablakomon beszűrődik a zene. Mintha valami tropikus tájról jönne ide, lassu hullámzással a buja tangó. Sir, nyög, panaszkodik a hawaii gitár, s a szakszofón szárnyára veszi a panaszkodást és szétszórja a levegőben. Lassan hömpölyög a dal, mintha a tengert akarná utánozni, lassan, fáradtan, aztán hirtelen felcsap fájdalmas sikoltással. Érezni benne a vágyódást, sóhaj-tást, lihegést érezni benne. Kinézek az ablakon. A beton kockán egy férfi és egy nő egymáshoz simulva táncolnak. A kék, piros és zöld lámpák fénye velük reszket az estében. A férfi szmoking, fényes kemény ingmell, a nő — magas, barna, büszke tartású — sötét zöld selyem ruhában, amely finoman omlik le róla, szinte azt hinné az ember, hogy ezt a ruhát nem is veheti fel máskor csak ehhez a tánchoz. Mintha együtt komponálták volna a tangóval, a vágyak diszkrétén temperált megnyilvánulásához. Teljesen elmerülök a szemlélődésben. — A táncolók egyre jobban simulnak egymáshoz — és észre sem veszem, hogy kinyílik mögöttem egy ajtó, csak egy hang ra rezzenek fel. Alázatos, bocsánatot kérő hangra:

— Van valami kívánsága uram?

Sápadt beesett arcu lány áll előttem. Amikor ránézek lesüti a szemét. Piszkos ruhában van, lábán félretaposott cipővel. Sokáig nézzük egymást szólanul. Mégis azt hiszem a nézése elég beszédes volt. Talán a részvétet érezte meg benne vagy a megértést, de láttam közelebb kerültem hozzá. Amikor megtudja, hogy magyar vagyok már egészen bizalmasan beszélget velem. Mert ő is magyar. Bácskai faluból való. Tizenhat éves és tüdőbeteg. Egyedül él az anyjával, akit neki kell eltartania. Mindezt egyszerű természetes hangon mondja el. Szavaiban nem érzik sem keserűség, sem lázongó elégedetlenség. Megbékélt a sorsával, mert ez volt egyetlen választása. Ugyan mit tehetett volna mást?

— Tizennégy éves voltam — mondja — amikor beteg lettem. Az orvos tengerpartot ajánlt, így anyámmal elhatároztuk, hogy lejövök ide, hátha segíthet rajtam a tengeri levegő. Azóta vagyok itt.

Reggel fél ötkor kelek és este tizenegyig dolgozom. Sikálok és cipelem a kofereket egész nap. A tengert csak innen láthatom a szállodából. Talán ha csak néhány napig pihenhetnék, fürödhetnék a tenger-

ben és napozhatnék, talán jobban érezném magamat. Sajnos erre semmi kilátásom nincsen. Nevetnem kell, ha eszembe jut milyen naiv voltam még két év előtt. Azt hittem, hogy csak közel kell lennem a tengerhez és máris meggyógyulok. Ma már tudom, hogy sohase fogok meggyógyulni. Sok pénz kellene ahhoz, ami nekem nincsen. El vagyok készülve a halálra. Talán még ebben az évben, de meglehet, hogy még néhány esztendeig kell várnom rá. Mindegy.

Szemeit újra lesüti, amikor azt mondja mindegy, de látom, hogy nem a szomorúság, hanem a legteljesebb meggyőződés hangján mondja: élni vagy meghalni mindegy. Tizenhat éves és tüdőbeteg. Reggeltől késő estig síkál és sorra járja a szobákat, hogy megkerdezzék alázatos hangján:

— Van-e valami kívánsága uram?

Nekem már nincsen. És ha volna is senki sem teljesítené.

Egészen közel húzom magamhoz és leülök az ágyam szélére. Megfogom a kezét. Erdes kemény keze van, olyan mint a reszelő, szinte horzsol amikor simogatom. El akarja huzni a kezét, azt mondja mennie kell mert még korán van és nagyon sok a munkája. De amikor látja, hogy nem engedem, megbékél és hagyja, hogy simogassam a kezét.

Kint a terrazon csak tovább sir a ze-

ne, ezüst hangján valami asszony nevet, valaki hangosan énekel és én itt ülök a szobámban ezzel a kis cseléddel, simogatom a kezét és fürkészek kíváncsian savószínű szemeiben.

Vigasztalni szeretném, de érzem, hogy nem tudok semmi olyat mondani, ami segíthetne rajta. Nincs is szüksége vigaszra. megbékélt már a halállal és én még az élettel sem tudtam megbékélni. Hogyan is tudnék neki nagyképu, olesó vigaszt adni.

Nem beszélünk többet csak nézzük egymást és gyengén szoritjuk egymás kezét. Tehetetlen vagyok. A sajnálatnak individuális gyökere van és az emberi önzésnél nem juthat tovább; nagyon jól tudom ezt és azt is érzem, hogy ebben az esetben nem tehetek többet. Elbucsuzom gyorsan tőle és végig fekszem a pamlagon. Borzasztó nyomorultnak érzem magam, mert nincsen rettenetesebb érzés a tehetetlenségnél.

Lent napbarnított bőrű, vágától elválogatott arcú asszonyok vonaglanak a táncra, csoszognak a betonon és néha kéjesen kacagnak.

Reggel kábultan ébredtem. Asztalomon egy nagy csokor liliom szagosodott. Nehéz illata betöltötte az egész szobát. Más nem hozhatta csak a kis barátnóm. Szegényke kedveskedni akart nekem, pedig én semmit sem adtam, semmit sem adhattam neki. Magamhoz szoritottam a csokrot és mélyen, tele tüdővel szívtam magamba illatát.

Herceg János

Levél egy pirosruhás asszonyhoz

Asszonyom, ki ösmeretlen voltál, vagy és valószínűleg ösmeretlen is maradsz számomra az Idők végezetéig, engedd meg nekem, hogy néhány tiszteletteljes sorral üzenjek Neked.

Aggódok Erted. És mert ime szürkülő éveim meglapult hőmpölygésében azzal állatom magam, hogy szert tettem némi bölcsességre és mert kedves voltál nekem, elhatároztam, hogy a segítségedre leszek és felfedem Előtted az Élet némely fortélyát.

néhány tiszteletteljes sorral üzenjek Neked, azt az örömet és azt a szomorúságot, amit okoztál nekem.

Nézd, így történt:

Este volt és én ballagtam hazafelé. Csendes voltam és megbékélt. Az út engedelmesen, puhán és nyhe derengéssel futott előttem és a nappal triviális rikkantásai messze elmaradtak. A Tő felől jöttem.

Elmentem a szökökút mellett, aminek az oldalán Kosztolányi pár drága sora alussza álmát a feledés rétegei alatt.

Megálltam a terrasz kedves ive előtt, az emberek hullámzó áradatában és néztem fent a fényeket és az arcokat az asztalok körül.

A levegő tele volt simogatással és mindennek olyan különös és jó illata volt.

Az élet boldog zsolozsmái szálltak a szivekből, mint a tömjén áldozatos füstje.

Nem volt gond és elrepiült a bánat. Lepkék járták szédült táncukat a lángok körül és a nők az asztal alatt titokban megszorították a férfiak kezét. Igéret volt a kis tenyereken, mint jóízű ajándék és a férfiak szive vadul feldobogott.

Igy folyt a játék. Kis kacajok csendültek mint a csipke, finoman és csengettűző boldogsággal és néma ajkak a szavak óceánján a legdrágább szó után kutattattak.

Azután elhagytam e furcsa nyáját, magam is furcsa és magányos hajó és elúsztam e furcsa zsongásokon a sűrűsödő árnyak közé és a fák rém borultak.

És akkor jöttél Te, Asszonyom.

Nem is jöttél. Ültél a dús füvekben a villamos kitérő lámpája alatt és a két felhúzott térdre fektetted a fejed.

Nem tudom, tudod-e, az ilyen mesterséges világitás mennyire irreálissá teszi a dolgokat?

A bokrok, tiszta dekoráció és a fák is olyan kulisszaszerűek. És minden úgy elsúlytalanodik és csak a mozgás lesz titánian vontatott, mint a film a zeitlűpén keresztül.

Ott ültél Kedves a vörös ruhában, mint álompipacs, álommezőben. Az állad a térdeden nyugodott és a lábad vonala olyan finom volt és olyan elragadó, mint a szarvasé.

Ne haragudj, hogy így megleptelek, galádul, mint Zsuzsannát a Vének, de a kép lenyűgözőt és én semmi rosszat nem akartam.

Ugy ültél ott, olyan furcsa révületével a várakozásnak és a vágnak és a magány úgy lengett körül és úgy áradt Belőled hidegen és kegyetlenül, mint egy beteg sikoltás.

Valaki állt Melletted — egy másik asszony — már az árnyékban kissé, súlyosan és barnán, mint a Gondok Tornyja. Főled hajolt és hevesen magyarázott valamit, de Te néma maradtál. Ingattad a fejed és az egyik karod fehér fákláját nyújtottad a Város felé, olyan reménytelenül, mint mikor gyermek akarja megfogni a Holdat. És mindebben volt valami rettenetesen sirnivaló.

Azután jött a villamos, mint a Túlvilág Hajója, fényözönben, harsányan és dübörögve, de: a Te számodra, üresen.

Akkor felkeltél, mint az elítélt és az árnyak lassan átkaroltak.

Most pedig üzenem Neked ösmeretlen Testvér, zengő pipacs az éjszakában: nem érdemes. Nem érdemes, mert mindez úgyis csak álom.

A Kedves hangja, ami a szivedben énekel, a két szem, ami behunyva is és végtelen távolokból nem lát mást, csak Téged, az ölelés, ami megtölti minden részecskédet maradék nélkül, mint egy boldog felhő, mindez álom csupán, káprázat és kelepce.

Mert nézd:

Az Élet úgyis eliramlik, a lábad nyomát elfújja a szél és befedi a hó.

Ezt üzenem Neked.

De, ha nem így gondolnád, ha a másik táborból lennél való és másforma hitek lobognának Benned, akkor, balzsamnak ezt üzenném:

Nyugodj meg, mert a Fájás a Választottaké és Belőlük lesz a legtisztább hangú hangszer.

Isten Veled.

Farkas Béla

Történetek a régi színészvilágból

Az anyóskuplé

Azelőtt minden operettben vagy bohózatban volt egy eredeti vagy egy betétkuplé és ezt nem a primadonna énekelte, mint most, hanem a kómikus. Ilyenkor az előadás fénypontja a kuplézás volt és a kómikus mindenféle aktualitás ki-figurálásával gyakran tizenöt-húsz strófát is le- adott. Akkoriban az anyóskuplék voltak nagy divatban, bár az örök anyós ma sem népszerűtlen. Kupléimat leginkább magam készítettem, a szerzőtől csak az eredeti két-három ver- set tartottam meg mintának. Egyik régi, kiváló énekes bohózatunkban ismét elhelyeztem egy betét kuplészámot, azonban a sok strófa közt kétségteljesen az anyós-vágó strófának volt a leg- jelentősebb sikere.

Másnap a színházépületben levő kaszinóban olvasgatva észreveszem, hogy a szomszédos asz- tal mellől egy tagbaszakadt, pirosposzgás, mo- solygós magyar, szembeszédes jóindulattal fel- lélem-felém pislog. Egyszerre csak feláll, fogja a sörét, átjön az asztalomhoz és nevetve bemutat- kozik:

— Komádi földbirtokos vagyok. Ugye-a az úr énekelte a tegnapi darabban azt az anyós- nótát?... Nohát, nagy huncut maga... Mond- hatom, szívem szerint már rég mulattam olyan őszintén... mit iszik, drága öcsém? — azzal nevetve veregeti a vállamat, koccintgatunk, majd óvatosan körülnéz, bizalmasan felémhaj- lik és letompított hangon folytatja:

— Mikor adják megint a tegnapi darabot, amiben kinótázza az anyósokat?

— Holnapután.

— Akar-e nékem egy igen nagy szivessé- get tenni, öcsém?... Nem fogja megbánni.

— Mivel lehetek szolgálatára?

— Idehallgasson öcsém, van énnekem ott- hon egy szörnyű hárpia anyósom. Ezt én a fe- leségemmel együtt holnapután elhozom a szin- házba és beülök velük az első sorba. Amikor azt az anyósnotát énekl, forduljon egészen az öregasszony felé és úgy énekelje bele, direkt a pofájába, hogy megpukkadjon. Egy kicsit még ki is cirkalmazhatja azt a nótát!

— De honnan tudom, melyik a Komádi úr anyósa?

— Én meg a feleségem közrevesszük, de milliók közt is megösmerné a komisz fizimis- káját.

Harmadnap este, előadás előtt valaki kihi- vat az öltözőből. Komádi állt a homályos szin- házudvarban, örvendező kézdörzsöléssel és örömmel jelenti:

— Megjöttünk!... A hölgyek már elhe- lyezkedtek... a hárpianak nem volt kedve a színházhoz... valahogy csak kifüstöltem... kukucskáljon csak ki a függönyön, majd meg- látja... hát ügyesen öcsém... direkt bele a pofájába...

Az első sorban Komádi és gömbölyüképi felesége közt tényleg ott feszengett mereven, mintha nyársat nyelt volna — az anyós. Mu- zeális patinája, fekete, csipkés ruhában volt. Szemölcsöktől tarka, szikkadt ábrázatán vala- mi állandó sértődöttség és harapásra kész méltatlankodás ütött tanyát. Amolyan igazi seprű- nyargaló boszorkánytipus, ahogy a kedélyes né- met juxtlevelezőlapokon ábrázolják. Amint a füg- gönyrösen elnézem ezt a barátságtalan arcú öregasszonyt, szívemben lassan meleg, testvéri szeretet ébredt a kedves Komádi iránt és a többi sok-sok ezer Komádi iránt, akik martiriummal cipelik az »üldözött vő« keresztjét az egész vilá- gon. Lelkesen elhatároztam, hogy kivégzem ezt az anyóst. Gyorsan átdolgoztam még a stró- fát és alaposan megpékeltem a szarkazmus ap- ró, sebező, mérges fullánkjaival.

A második felvonásban aztán megjött a tökéletes siker. Az anyós szemébe énekelte stró- fát a publikum tomboló tetszéssel és fuldokló

nevetéssel honorálta, amál is inkább, mert Ko- mádi anyósának már régen meg volt a hire-ne- ve. A nótázás alatt az anyós kékült-zöldült, vértelen, vékony száját idegesen harapdálta és duplaszemüvege valóságos vitustáncot járt ha- talmas orrán. Komádi angyali ártatlansággal ült mellette, komolyságát megőrizte, sőt apprehendáló, szigorú fejcsóválással nézett föl a szin- padra s amikor a kuplécsattanó elhangzott, fel- háborodva ugrott fel a helyéről:

— Megálljatok csak... majd megmutatom én ezt a színészt móresre! — szót és elrohant.

Felvonás után pedig ez történt: Komádi su- gárzó arccal várt rám a színházudvarban, meg- ölelt, hogy a csontjaim is ropogtak belé.

— Öcsém... drága öcsém... ünnepet esi- nált ma nekem!

A vérg sértett anyós leánya kíséretében közörmre kivonult a színházból, de az igazga-

tói irodában elégtételt követelt és szigorú meg- torlást.

Komádi mint értelmi szerző és felbujtó ter- mézetesen titokban maradt és másnap a pará- déskocsis, gazdája megbízásából zsákokba gyö- mőszölve a következő ajándékokat szállította el hozzám: három füstölt sonkát, disznósajtokat, több rőf kolbászt, szalonnát, egy pulykát, egy doboz szivart és egy óriási nádfonatos üvegben pár liter fajbort. Elképedt, kíváncsiskodó há- ziaszszonyomnak meg azt mondtam, hogy szí- nészkedésem tízéves jubileumára készülök.

A város összanyósainak nevében elérték, hogy a színházi törvényszék megpénzbírságot. De a búbajos Komádi ezért is bőven kárpótolt. Szegény ember, nagyon sokba került neki az az egy strófa és mégis, amikor nyakamba bo- rulva, zsebembe csúsztatva a bankóval bélelt bor- ritékot, egy kis fanyar rezignációval, de mele- gen rebegte:

— Drága öcsémuram... azt az élvezetet nem lehet eléggé megfizetni!

Deák Kornél

—o—

Ki? — Miért?

Kis leleplezések a világhírű sztárok pályakezdéséről

Az amerikai reklámirodák és sajtótudó- sítók adandó alkalommal mindig igen fan- tasztikus és érdekes meséket tudnak elmon- dani arról, hogy melyik sztár hogyan kezd- te a pályáját. Ezek közül a romantikus történetek közül azonban természetesen na- gyon kevés felel meg a valóságnak, sőt mi- nél érdekesebb, annál valószínűtlenebb. A legkomolyabb amerikai mozi és színházlap, a Variety egyik legutóbbi számában való- ban hiteles nyilatkozatokat közöl a sztárok pályakezdéséről és ebből kitűnik, hogy mindegyiket maga a színpad és a film von- zotta a művészi pálya felé és semmi egyéb romantikus beavatkozás, nyomorra, kaland- ra, megszőkésre nem volt szükség, hogy elinduljanak a világot jelentő lépcsőn, amely nek felső foka a sztár világhire.

Számtalanszor megírták már például azt, hogy Greta Gustafson kis elárúsító- leány volt egy stockholmi áruházban és néhány reklámfényképen, majd egy reklám- filmen szerepelve határozta el magát a szí- niiskolára, ahonnan már mint Greta Garbo került ki a nagyvilág elé.

Greta hazájának szomszédságában, Dá- niában, hódolt kedvenc sportjának Jean Hersholt, aki amatőr biciklibajnok volt. Egy napon ellátogatott a városba a nagy Sarah Bernhardt, aki a Sasfiók címszerepét ját- szotta akkor és e naptól kezdve a fiatal biciklibajnoknak nem volt egyéb vágya, mint a színpad.

Norma Shaerer édesanyja üzletében dol- gozott és vele együtt járt üzletzárás után színházba és moziba. A barátnői előtt az- után leutánozta a látott művészek modor- rát és barátnői tanácsára határozta el ma- gát arra, hogy színi pályára lép.

Helen Hayesben anyja elfojtott szenvedé- lyre jutott szabad uthoz. Helen Hayes édesanyja ugyanis színésznő akart lenni, de szülei nem engedték és így a színház iránti szeretetét a színházlátogatásban élte ki, ahova mindig magával vitte kisleányát is, aki még gyermekkorában színpadra ke- rült és innen indult el útjára, amely ugy- végződött, hogy ma Amerika legnagyobb tragikája.

Sokkal könnyebben indult el pályáján Joan Crawford, akinek édesapja színház- vállalkozó volt és természetesen semmi kifo- gása nem volt az ellen, hogy a kis Joan mindig ott ténferegjen a színpadon. A kis lány szinte a járással együtt tanult meg

táncolni, de édesapja a saját színházában nem akarta felléptetni, úgy hogy Joan Crawford a maga erejéből érvényesült ide- gen színpadon.

Vannak természetesen olyanok is Holly woodban, akik eredetileg más pályára ké- szültek. John Miljan hegedülni tanult és zenetanár akart lenni, amikor azonban szü- lövárosába egy vándorszintársulat érkezett akkor a hegedü többé nem érdekelte a fia- tal diákot. Ugyanigy nem érdekelte a há- romszögelésztan és a rajz Walter Hustont sem, akinek apja kívánságára mérnöknek kellett volna lennie, de annyira kedvelte a színpadot, hogy minden szabad idejét a szin- házban töltötte, amely végül is teljesen hatalmába kerítette.

William Haines katonatiszt, Robert Montgomery újságíró, Wallace Bery állat- szelidítő akart lenni, viszont Colleen Moore, Karen Morley és Magde Evans azt vála- szolták az újságíróknak, hogy olyan szin- ház és mozirajongók voltak már gyermek- korukban, hogy nem tudtak kiszabadulni a rivalda és a reflektorok büvköréből.

Ha különböző is volt a sztárok elindu- lása, egyben mindnyájan megegyeznek: tö- vises, nehéz utat futottak be mai pozícióju- kig és hírnevükig, de minden tövist, minden nehézséget, minden bánatot és gondot el felejtett velük a legjobb és legbiztosabb orvosság: a siker!

—o—

Hollywoodi hírek

A Feketeszáru Cseresznye, Hunyady Sándor nagy sikert aratott színműve már legközelebb forgatás alá kerül Holly woodban. A filmet Richard Boleslawski rendezi aki a Rasputin és a Cárno című filmjével aratott most óriási sikert az amerikai mozi- közönségnél. A film főszerepeit Kay Fran- cis és Nils Asther játsszik.

—o—

Jeanette Macdonald a Metrónál. Jea- nette Macdonald, aki Maurice Chevalier partnere volt néhány filmen és rövid sze- replése alatt már világhírnevet szerzett, most a Metro-Goldwynhoz szerződött. El- ső filmjében Ramon Novarronak lesz a partnere. A film ideiglenes címe: A Macska és a Hegedű.

—o—

Az őserdő mélyén és tetején

Dr. William Beebe nem hiába természetbúvár, bámulatos mélységekbe szállt alá a tengerben, hogy hirt hozzon arról a rejtelmes világról, amelynek vak sötétjébe ember nem hatolt még be. A mélytengeri lények közül is csak a távcső-szemű és világító szörnyek sejtítik egymást. Beebe 1930-ban első alkalommal kétszáznegyven, másodsor már négyszázharmincegy méteres mélységbe bocsátkozott le acélgömbjében, a Bermudák egyik szigete mellett. 1932 szeptemberében hatszáznegyven méteres mélységet ért el ugyanott s ezúttal acélgömbjéből rádióüzeneteket is küldött fel a napvilágra — »helyszíni közvetítést« az örök csend és sötétség honából.

A mélytenger tudós búváranak jutott eszébe egy másik ismeretlen világ, »az életnek egy másik, felfedezésre váró kontinense.« Nem a földön van ez, nem is a föld mélyén, hanem a föld felett. — harminc-negyven méterre. Az őserdők egymásba kapaszkodó lombkoronája, tetősátoara ez az ismeretlen »világrész«.

Ezer meg ezer négyzetkilométernyi területre borul reá ez az összefüggő eleven lepel, a forróvívi erdők szúzi rengetegeinek titokzatos, nyomasztó és csodálatos takarója. Beláthatatlan homályban él és nyüzög itt az élet, növényi és állati lények száz meg száz ismeretlen alakja rejtőzködik itt, nyíllövésnyire a föld felszínére felett.

William Beebe, az amerikai természetbúvár, hívta fel a figyelmet Dél-Amerika őserdeinek erre a kiapadhatatlan felfedezéseket ígérő ismeretlen »rétegére.«

»A föld vonzóereje és a fákon nyüzsgő borzasztó hangyák mindeddig visszariasztották a természetvizsgálót« — írja — »de ha legyőzzük a föld vonzóerejét, a hangyák, tuskék, korhadatörzsek akadályát és felkúszunk a fák tetejére, gazdag zsákmányra teszünk szert.

Beebe maga is többször járt kutató-úton Brit-Guiana őserdejében. Az őserdő mélyén kutatott, a faóriások lombkoronába nem kapaszkodott fel. A »föld vonzóereje« visszatartotta — más szóval: a fára mászás nehézsége. A faóriások megmászására külön felszerelés kell, kötelek, meggyás, akárcsak a hegymászáshoz.

Beebe ötlete és utasítása alapján az oxfordi egyetem küldötte ki az első kutató-rajt R. W. G. Hingston őrnagy vezetésével, ennek az ismeretlen földfeletti »földrésznek« a kifürkészésére, Brit-Guiana őserdejébe. Mászófelszereléssel, kötéllövésére alkalmas puskával, rakéta-lövéssel, kapaszkodó vasakkal, kötélhágcsókkal, elnyújtható létrákkal megrakodva szálltak hajóra. Méregfecskeket is vittek magukkal a rovarok ellen.

Erintetlen, szűz őserdőben fogtak munkához a kutatók, Bartica határszéli falu közelében, hetven kilométerre az Essequibo, Mazaruni és Cuyuni egybeömlik. Csupa szálas, sudáregyenes fa, köztük hatalmas óriások, megannyi oszlop, ezrével egybezsúfolva, nyújtogatja itt fejét a magasba, mintha azon vetélkednének, melyikük tudja áttörni az erdő sátorát. Elágazásuk húsz méterrel felül kezdődik. Koronáik a kúszónövények és liánok tömkelegével egybefonódnak, de nem oly sűrű, tökéletes, egybefüggő lepellé, mint ahogyan a forróvívi erdőt sokan képzelik. Itt is, ott is áttör a napfény az erdő sátorán, — csillogó tükrök a fák tövét ellepő levelek, mohák, páfrányok sűrűjében.

Alulról nem figyelhetők meg apróra a lombok közt nyüzsgő életet. Egy-egy majom ha áttörtetett az ágak között, nagyobb madarak — papagáj, tukán, — színes tollai villantak meg a lombok árnyékában. A kis kolibriket csak hangjuk árulta el a magasban. A tudomány vajmi keveset tud ma még a fák tetejét benépesítő állatvilág apróbb képviselőiről, hullóik, rovarok, pókok és egyéb lényekről.

Az erdő járható! Nem kell fejszével törni

utat benne. De annál könnyebb benne az eltévedés.

Tanyát ütnek

Első dolguk volt, hogy tisztást vágjanak ebben az érintetlen vadonban, hogy bebocsássák a levegőt és világosságot. Száz meg száz fát vágta ki, hogy kétezer négyzetyardnyi (nem egészen ezerhétszáz négyzetméter) szabad térséghez jussanak a folyóparton. Kátrányos ponyvákat feszítettek ki póznákra és ágasokra. Volt külön háló »szobájuk«, ebédlőjük, dolgozószobájuk, konyhájuk, éléstárjuk. Kényelmesen rendezkedtek be, mert céljuk nem a kaland volt, hanem a tudományos megfigyelés.

Ösvényeket vágta minden irányban, hogy könnyen járjanak és meg ne riasszák az állatokat. Húszkilométernyi, negyedfél méter széles ösvényt irtottak. Később még újabb nyolc-kilencszáz négyzetméternyi erdőt irtottak ki, mert az ily tisztáson gyorsan sarjadnak a szúzi vadonban észrevehetetlen növények és hamarosan megjelennek a másutt láthatatlan állatok.

A nyirkosság a kutató leggonoszabb ellensége

A nedvesség okozta a legtöbb bajt. Az esős időszak derekán érkeztek meg az őserdőbe. Naponta szakadt az eső. Minden levél csöpögött a nedvességtől. Ha csak egy lépést tettek a sűrűségbe, bőrig áztak. Ruhájuk soha nem száradt meg reggelre, cipőjüket belepte a penész. Az állatbőrök rothadásnak indultak. Sokat bajlódtak a fényképlemezekkel.

A rovarok, atkák is gyötörték őket. Leggonoszabb volt közülük a kullancs, meg a bête rouge. Ez a csaknem láthatatlan apró féreg befurakodott a bőrük alá és gyulladást okozott. Egyenként kellett kitépedni a testükből.

Napról-napra nyomasztóbbá vált a magány és elszigeteltség. Akárcsak börtönben éltek volna, az őserdei növényzet négy fala közé zárva.

Egy héttel azután, hogy tanyát ütöttek, fogtak hozzá a föléjük boruló lombkorona kikutatásához. El voltak készülve tömredék nehézségre. Már Angliában rémitgették őket, hogy a fák rejtett magasak, sudáregyenesek, keményfájuk, nem fogja őket a kapaszkodó vas, koronájuk ágai korhadtak, nem bírják meg az embert. És nyüzsgő rajtuk a mérges hangyák hadserege s ha végül feljutnak is a lombkoronába, nem fogják látni az erdőtől a fát. Ez a fenyegető jóslat túlzottnak bizonyult.

Megostromolják a faóriásokat

A tanyahely tisztásának közepén szándékosan meghagyott fát ostromolták meg elsőnek. A fa első elágazása mintegy huszonöt méter magasságban volt. A kötélrakéta és a kötélvető puaka túllőtt a célon. Sehogyan sikerült eltalálni a kiszemelt ágat, átvetni rajta a kötél végét és visszazerezni.

Aravak indiánjaik ügyesebbek voltak, mint a leleményes gépek. Ők megszokták már a falmásztást a balata gummifákon. Bőröcsizmájukra erősített kapaszkodóvalsi fűrgén kúsztak fel a magasba, a derekukra kötött kötelet odafönt átvették egy alkalmas ágon. A kötél alsó végén karókból egyberótt ülés hímált. Beleültek és csigaszerkezettel vontatták magukat. Karosszék-ből nézték a világot, olyan kényelemben, hogy már-már azzal gyanúsították egymást, hogy szundikálni járnak fel a fatetőre.

A második fát — egy hatalmas morabukeya fát — az erdő sűrűjében szemelték ki. Ez öt méterrel magasabb volt az elsőnél, jó negyven méter. Kerülete megvolt öt méter. Első elágazása ugyancsak huszonöt méter magasságban. Indián-

jaik felfutottak rá, átvették a kötelet. Ezzel aztán felvontatták egy kötélajtortját. A kötélhágcsó szabadon lógott le az ürben. Kétoldalt kikötötték, hogy alsó vége ne lebegjen, alsó végét pedig lecövekelték.

Ezen a hágcsón könnyűszerrel feltornászhaták magukat. Újabb kötélhágcsókat vittek magukkal, hogy megnyujtsák a fa tetejéig. Függlőleges és vízszintes kötélhágcsók segítségével fészket raktak harminchat méter magasságban. Onnan pompásan megfigyelheték a lombkoronában nyüzsgő életet. Néhol a tető fölé is kikukucskáltak.

Harmadiknak egy baromalli fát ostromoltak meg. Ez volt a legnagyobb a környéken: negyvenhat méter. Koronája nyolc-kilenc méterre kimagaslott a szétterülő lombkorona fölé. Husz négyzetkilométernyi területet pillantottak át onnan az erdő tetősátoarából.

Felülről tekintve ez a lombkorona sok színben csillogó, hullámzó síkságnak tetszett. A zöld minden árnyalatában s a rézvörös, sárga és barna színekben pompázó lombok közül kimosolyogtak a bibor, lila és fehér virágok. Merőben más kép tárult itt eléjük, mint odalenn a virágtalan erdőben. A fák tetősátoara felett keselyűk keringtek, papagájok és énekes madarak surrogtak a lombok között.

Negyediknek egy ulu fát szállottak meg. A kötélhágcsót itt nem szabadon lógasztották alá, végigfektették a fa törzsén s hogy a lépcső fokain meg lehessen állani, helyel-közzel bambusz-pálcákkal párnázták alá. Biztonság kedvéért bőr-övet kötöttek derekukra, mint a magasban dolgozó mázolók.

Csapdák és kalitkák a fatetőn

Minden lehető leleménnyel igyekeztek szaporítani zsákmányukat. Önműködő csapdákat, ritkaszővésű vászonkalitkákat állítottak fel. Nyílásuk beengedte a rovarot, de ki nem mászhatott belőle. Nappal cukorléd, dög és egyéb csali-étek volt a csalogató, éjjel kivilágították a kalitkákat.

Tizenkét méter magasságba vontatták fel a legelső kalitka-csapdát, huszonnégy méterre a másodikikat, harminc méterre a harmadikat. Meglepő volt, hogy minden »réteg« más és másféle zsákmányt szolgáltatott. Találtak akkora bogarakat, hogy puszkával lötték le.

Rugós csapdákat is állítottak gyíkok és emlősök fogására. A kétlakiakat vízzel telt edénybe csalogatták. Hosszúnyelű hálókkal végigvígig söpörték a lombokat. Ha hangya-rajok álltak útjukat, petróleum-fecskenővel tisztították meg a terepet maguk előtt. Erre azonban alig került sor.

Gyűjteményük szépen felszaporodott. 75 emlőt, 166 madarat, 207 hullót, 10.000 rovar szedtek össze, ezenkívül 500 különféle növényt (5000 darabot). A gyűjtemények részletes feldolgozása fogja kideríteni, mennyi közülük az eddig ismeretlen állati és növényi alak.

November közepén szedték fel a sátorfájukat — vagyis inkább csak ponyváikat, mert a sátor fája és az összetört lédák, létrák és elszagotott kötelek maiglan is ott hevernek szanaszéljével a folyómenti erdőtisztáson.

Az oxfordi egyetem fiatal tudósai csak első úttörők a faóriások lombkoronájának kikutatásában. Brit-Guiana erdőrengetegének alig néhány fáját fűrkészték ki — töviről hegyire. Akárha tenyerünkkel meritenénk az óceán vizéből. De a cséppben benne a tenger. S az úttörők meglepő sikere bizonyosan serkenteni fog más kutatókat, hogy tökéletesebb felszereléssel, — ostromolják meg a forróvívi őserdők lombkoronájának hetedik világrészét.

Minden kávéházban kérje a Reggeli Újságot

REJTVÉNYROVAT

Rejtvényszelvény
Július 23

→ Kivágás! ←

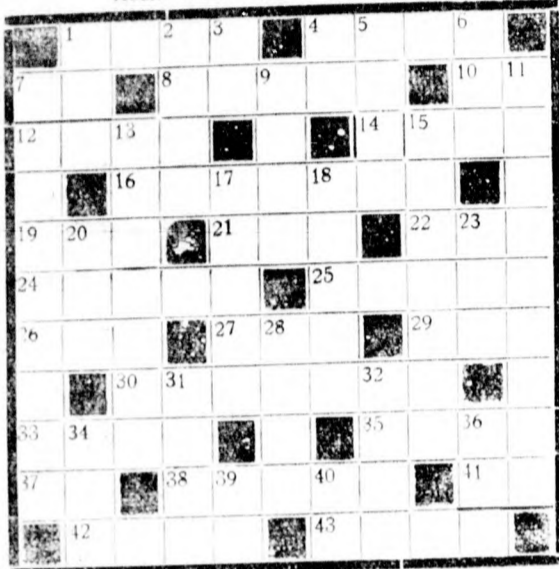
Rovatvezető: Vig Bözsi

Rejtvénymegfejtők figyelmébe!

A jutalom kiosztásában csak azok vehetnek részt, akik a megfejtéseket pontos címükkel ellátva küldik be. — A szerencsés nyerők szelvényüket házhoz kapják, nem kell feljönni érte a szerkesztőségbe. — A megfejtéseket csütörtök estig kell eljuttatni a szerkesztőségbe, a rejtvényszelvény kíséretében. Legalább két helyes megfejtést kell beküldeni. — Felhívjuk olvasóinkat, hogy kép-, betű- és keresztrejtvényeket szívesen veszünk, amelyek közül azután a helyeseket sorjában közölni fogjuk. Akinek a rejtvénye megjelenik, részt vesz a heti sorsolásban

Keresztrejtvények

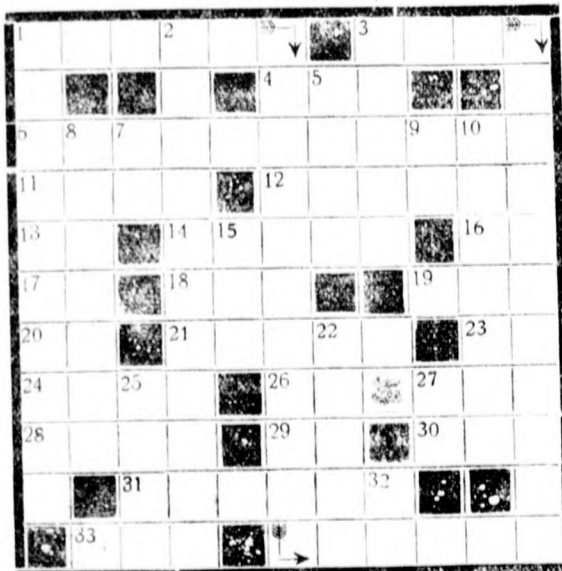
Közli: Walrabenstein J., Budiszava

Vízszintes: 1. Orvosi műszó, 4. Drágakő, 7. Rangjelzés, 8. Görög mitológia személy, 10. Azonos betűk, 12. Névmás részes esete, 14. Azonos betűk, 16. Ilyen vén asszony, 19. Folyó idegen nyelven, 21. Neg tegnapi, 22. ... ertes görög hős atya, 24. Zenci fogalom, 25. A Teremtés koronája, 26. Modern, 27. Felveszik, 29. Női becenév (ékezettel), 30. Hires filmszínésznő kereszt- és vezeték neve első betűje, 33. Van ilyen száraz is, 35. Akkor mondja az ember, ha mulat, 37. Jóságú teszi, 38. Visszi: jaj de édes, 41. Mindenkinek van, 42. Sok fából áll, 43. Állat idegen nyelven.

Függőleges: 1. Angol sör, 2. Egyesülés, 3. Névmás, 4. Orosz folyó, 5. ... a kasza, 6. Ipari növény, 7. Csillagkép, 9. Hegység, 11. Betegség orvosi neve, 13. Elég ritka női név, 15. Vissza: minta franciául, 17. Nem Katona, Óra márka, 20. Fényképezőgép márka, 23. Világég rövidítése, 28. Vissza: ék államnyelven, 31. Angol mérték (i-y), 23. Hitler is ez! 34. Közismert búcsúszó, 36. Szesztes ital, 39. Két magánhangzó, 40. Közlekedésre szolgál.

Közli: Dudás Mihály

Vízszintes: 1. Petőfi költemény címe, 3. Ezzel vége a nyári vakációnak, 4. Nem magyar mértékegység, 6. Történelmi korszak fonetikusán, 11. Vissza ezüst, 12. Ont ige egyik alakja, 13. Nem, 14. Roskatagban van, 16. Égi út magánhangzó, 17. Mássalhangzó fon., 18. Eke államnyelven, 19. Est betűi keverve, 20. Idegen költőszó, 21. Bevezet, ír, 22. N. H., 24. Európai folyó, 26. Házállat, 27. Oroszlán férfinév, 28. Ivel tűnik, 29. Mássalhangzó fon., 30. Támadás, 31. Selypítve Ruzsica, 33. Vadász teszi.

Függőleges: 1. Szicíliai néptánc, 2. Római katona, 3. Nem fölött, 5. Zóna betűi keverve, 7. A leves is, 8. Vissza francia számnév, 9. Vissza személyes névmás, 10. Egy tével volt m. kir. tanácsos, a növényfestészet mesterművésze, 15. Vissza állati lak, 22. Mindnyájunk első könyve fon., 25. Salve... köszöntés, 27. Házállat, 32. Hibásan koros.

Rejtvénymegfejtés

A július 16-ikán megjelent rejtvények helyes megfejtése. Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Oremu, 3. Hibás, 10. Feladó, 13. Katona, 16. Agyag, 17. Rét, 19. Zokog, 20. Elé, 21. Bátorodik, 24. Mód, 26. Tuss, 28. Remekel, 29. Náni, 30. Iszik, 32. Módos, 33. Ki, 34. Kever, 36. Rovat, 37. Az, 38. Ver, 39. Menet, 40. Jaj, 42. Méreg, 43. Meg, 44. Rokon, 46. Tek, 47. Bomék, 49. Rög, 51. Ra, 53. Sereg, 54. Lakol, 55. Eh, 56. Öszirózsa, 68. Anna, 69. Amire, 71. Löl, 72. Adoma, 74. Kőök, 76. El-évül, 77. Alany, 78. Szóló. Függőleges: 3. Edgár, 7. Bazil, 10. Falusi, 15. Agónia, 27. Sikeresen, 29. Nótaköltő, 52. Agarak.

Betűrejtvények: 1. Egyenlőre, 2. Nincstelen, 3. Felülfizetés, 4. Egyenruha.

A július 9-iki számban megjelent 5. számú betűrejtvény szellemes megfejtése. Közli: Balázs Géza, Noviszád.

Kedvesem! Te helyes es szellemes megfejtésért érdekelisz s ezért engedélyezel meg egy hetet; de kerlek, ez egészen lehetetlen, mert erre fejem jelenleg keptelen. Ellenben meg-

ereszt egy, esetleg helytelen, megfejtést, mely ekepen zengedez:

"Ket - ess" fennen begyesen mereszkedve les, mely egyen, mely helyes megfejtessel remekel.

En jelen esetben nem helyes megfejtésre, de szellemességre rendezkedtem be es remelhetek-e ezzel nyerepenyt? Esetleg elerhetek-e egy jeles-t? Esetleg megérdemellek-e teged kedvesem reggelenkent frej!?

*) „Reggeli Ujság”.

Heti ajándékaink

Egy fénykép
„Foto Boulevard”
Studióból

Egy fénykép
„Foto Hering”
Studióból

Aphrodite
arckenöcs
Michels patka

Borotválkozás
Martinovics
szalónban

Ondolás
Martinovics
szalónban

Egy havi ingyen
Szkicsák
éjjeli őrszolgálat

E héten a helyes megfejtők között az alábbiak részesülnek jutalomban: Schubert Vera, Zseljenicska ul. 72. fényképet kap a Hering studióból. Diener Gyula, nyug. szemléző Novibecsej, könyvjutalmat kap.

SAKK

A dunabánsági amatőrbajnokok arcképei

Boschau Jakob

Evek hosszú során volt a szubotocai kör reprezentatív játékos, bajnoka, míg pár évvel ezelőtt V. Kikindán telepedett le. Mint többszörös bajnok, a kikindai sakkélet fejlődésének, s kultiválásának szervező egyénisége, fáradságot és áldozatot nem ismerő szorgalma egészen új irányt, s impulzust adott. Ott tartózkodása óta a kikindai sakkör a Dunabánság egyik legerősebb s folyton fejlődő körévé lett. A legutóbb V. Kikindán tartott nemzetközi mesterversenyen páratlan rendezése, sikere, az ő nagy agilitásának s körültekintésének az eredménye volt. A nemzeti mesterversenyek állandó résztvevője, s jó helyezéseivel mindég a díjazottak között szerepel. Játékáról elmondhatjuk, hogy sokat tapasztalt, rutinizott játékos, jó pozíció érzéssel. Csendes természetétől fogva nem hive az erős, kiélezett támadó játéknak, nem szereti s lehetőleg kerüli az olyan kombinációkat s áldozatokat, melyek következményei nehezen áttekinthetők, s esetleg kockázatosakkal járnak. Kivárja ellenfelei kifejlődését, mint kitűnő teoretikus és védőjátékos elhárítja a fenyegető támadásokat, így leegyszerűsítve a játszmákat a végjátékban rejlik ereje.

Alábbi játszmáját a multévi noviszádi jubiláris versenyen játszotta, ahol a szubotocai Schreiber, s beográdi Tomovics mester után a megérdemelt s előkelő harmadik helyezet lett.

4. számú játszma.

Világos
Boschán
(V. Kikinda)

Sötét
Kulzsinszki
(Noviszád)

Karo-Kan

1. e2, e6. 2. d4, d5. 3. Hd2 (jobb Hc3),

dxe. 4. He4, Hf6. 5. Hg3, g6 (megszokott variáns, bár a Nimzovics variáns, Hbd7, e6, b6, Fb7 több esélyt ad.). 6. Hf3 (erélyesebb lett volna h4) ... Fg4. 7. Fe2, Hbd7. 8. 0-0, Fxf3 (Nem volt szükséges, de fekete a nyomás alól akar szabadulni). 9. Fxf3, Fg7. 10. c3, 0-0. 11. Bfe1, Bfe8. 12. Fg5, Va5. 13. Vc1, e5. 14. Fxf6, Hxf6. 15. dxe, Bxe5, 16. Bxe5, Vxe5. 17. Ve1, Va5. 18. h3, Be8. 19. Vd2 Remmis.

Sakkfeladványaink.

Két végjáték tanulmányt s egy rejtvényt közlünk e számunkban. A megfejtőket pontszámokkal osztályozzuk létrarendszer formájában. A négy egymásután következő hét folyamán a legtöbb pontot elérő megfejtő a Reggeli Ujság vendége lesz egy napra, minden költsége megtérítése mellett az augusztus hó folyamán Szomborban rendezendő nemzeti mesterverseny finisénél. Ezenkívül sikerült biztosítatnunk, hogy az illető a szokásos versenyvégén tartandó gyorsversenyen is résztvehessen.

Végjáték tanulmány. — Világos: Schwab (Noviszád), Sötét: Virág (Noviszád). Világos: Ke6, gy:d7, f7, g6 (4). Sötét: Kd8, Fg7 (2). Fehér indul és győz. Megfejtési versenyünkön 2 pontot számít.

II. Világos: Kb5, Vc7, Bd8, Be4, Hc4, Fh3, gy: d3, e2 (8). Sötét: Kd5, Vh7, Ba6, Bc6, Fd7, Fd4, Hc2, gy: e6, f6 (9). Világos indul s minden figuráját feláldozva egyetlen gyalogjával a tábla közepén mottol. (Megfejtési versenyünkön 10 pontot számít.)

I. számú feladvány. (Neukomm Gy. Budapest. Világos: Kh1, Vf8, Be1, Bh5, Ff2, Fg8, Ha5, Hb2, gy: c2, d2, e6, g3 (12). Sötét: Ke4, Vh7, Bc7, Bh4, Fa6, Fh8, H25, Hf3, gy, c5, e2, h2 (11). Világos indul s 2 lépésben mottol ad. (Megfejtési versenyünkön 5 pontot számít.)

(A beküldendő lapokra, levelekre ráírandó: Sakkrovat.)

Heti rádióműsor

Vasárnap, július 23.

Beograd, 9: Torna, 9.30: Isteniszület, 11: Gramofon, 12.05: Gramofon, 12.30: Rádiózenekar, 1.30: Hírek, 3: Radu Sándor cigányzenekara, 4: Gramofon, 4.30: Csevegés, 5: Gramofon, 7: Jugoszláv dalok. (Michler Margit.) 7.30: Humoreszkek, 8.30: Rádiózenekar, 9.30: Hírek, 10: Gramofon, 10.30: Cigányzene.

Budapest, 9.15: Hírek, 10: Református istentisztelet a Kálvi-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök, 11: Egyházi népek és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond P. Bangha Béla S. J. jezsuitársasági házfőnök. A szentbeszéd mise után van. Énekek: Kegyezzéssel hívsz ó Jézus... — Ez Oh Nagyszósz, nemzetünk reménye... — Nagy szentség... — Jöjjél Szentlélek... — Hol Szent Péter... Utána pontos időjelzés, időjárás- és vállásjelentés. Majd a Budapesti Hangverseny Zenekar vezényel Zsolt Nándor, 1. Heuberger: Operabál, nyitány, 2. Millöcker: A koldusdiák, Laura-kerengő, 3. Molnár Antal: Operett-szvit három tételben, 4. Ganue: A cárnő, mazurka, 5. Nagy Frigyes: Balettjelenetek, szvit, 6. a) Drdla: Szerenád; b) Kreisler: Szep rozmarin (hegedűszó), 7. Kálmán Imre: Kis király, kerengő, 8. Armandóla: Cirkuszban, szvit. Születben: Rádiókvintett, Elmondja Papp Jenő, 2: Gramofon, Művészenek, 1. Brahms: Altató dal (Beszélés Mária), 2. Offenbach: Hoffmann meséi, ária (Tauber R.), 3. Korngold: Holt város, duett (Tauber R.—Lehmann Lotte), 4. Beethoven: Kreutzer szonáta (Hubermann Bronislav, zongorán kíséri Friedmann Ignác), 5. Fauré: Madrigal Rencontre (Villabella M.), 6. Schubert: Szerenád (Ninon Vallin), 7. Bizet: Carmen, toreroda (Kórus), 3: A földművelésügyi minisztérium rádióadássorozat, Dr. Kadocsa Gyula kísérletügyi átlomásvezető: Hasznos rovarok a szántóföldön és a kertben, 3.45: Bura Károly és cigányzenekara, 5: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, 5.05: Egynéhány egykori újsághír a régi Pest-Budáról, Horváth Elemér előadása, 5.30: Mándits-szalózenekar, 1. Biankerburg: A gladiátorok búcsúja, induló, 2. Kéler Béla: Magyar vigjáték, nyitány, 3. Dolinai Ernő: Nászkerengő a Perette fátyola c. pantomimból, 4. Sullivan: A mosoly ország, operett-egyveleg, 5. Kálmán Imre: Fortissimo, egyveleg, 6.45: Helyszíni közvetítés a magyar-cseh-szlovák válogatott vízpolómérkőzésről a Császárfürdőből, 7.30: Nyiregyházi Ervin zongoraszafárdóbból, 1. Chopin: a) As-dur Polonaise, op. 13. b) E-dur Etűd, 2. Liszt: a) Des-dur, I. ballada, b) Jeu d'eau, c) Metisztó-kerengő, 8.10: Hangjáték a stúdióból.

Prága, 6.30: Ebreszió és torna, 7: Hangverseny, Karlsruhi átvitel, Aubert: A porici néma, nyitány, Schubert: A tengeren, Smetana: Eladott menyasszony, fantázia, J. Strauss: Tavaszi levegő, nyitány, Dvorák: VII. és IX. leghenda, Lehár: Luxemburg grófja, kerengő, Kálmán: Az ördöglovag, egyveleg, Pecke: Pepita, tangó, 11: Katonazene, Maillart: Remete csemettyűje, nyitány, Lehár: Arany és ezüst, kerengő, Bernhardt: Fantázia cseh operákból, Lindemann: Orosz népdal és táncgyűjtemény, Oberthor: Gnómok tánca, Fucik: Bátran és hűen, induló, 12.05: Bratislava, 1.30: Mezőgazdaság, 4: Prága, 5.30: F. Bohuslav: Színházi emlékeim, 5.45: Gramofon, 6: Német óra, Zenei műsorszemle, Rádióport Karlsruhból, Német hírek, 7: Brno, 7.50: Kócska, 8.50: Katonazene, Setunsky: Szokol-induló, Offenbach: A két savoyard, nyitány, Labsky: Májusi mese, kerengő, Verdi: Alarcosbál, fantázia, Vackár: Mese, Labsky: A régi szerelm nem roszdásodik, polka, Piskáček: A ma falunkból és városainkból, egyv.

Wien, 8: Ebreszió, 8.05: Torna haladóknak, 8.30: Gramofon, 10: Dalok, Lili Ulanowsky, szoprán, H. Wolff: A Goethe-dalokból, a) So lasst mit scheinen; b) Philine; c) Kennst du das Land; d) Blumengruss; e) Die Spröde; f) Die Bekehrte; g) St. Nepomuks Vorabend; h) Frühling übers Jahr, 11.30: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye, Modern osztrák zeneszerzők művei, Clarisse Stukart (szoprán) közreműködésével, 12.45: Rádiózenekar, Reinhardt: A főkonul, nyitány, Kremer: Hálaima, Pembauer: Szerenád, Kaulich: Az erdőben, kerengő, Svendsen: Az aratónó vágyakozása, Lehár Ferenc: Luxemburg grófja, egyveleg, Csajkovszki: Kis induló, Kálmán: Ma éjjel rólad álmodtam, J. Strauss: Pázmán lovag, balettzene, Suppé: Szép Galathea, nyitány, 2.45: Mezőgazdaság, 3.05: Könyvszemle, 3.30: Kamarazene, Schubert: A-moll vonósnyegyves, Glazunov: Szilvkvartett, d-dur, 4.30: W. Strzygowski: Természet csoda Arizonában, 5: Rádiózenekar, Blaschke: Ezredinduló, Kéler: Spanyol vigjátéknyitány, Bass: Josefina, kerengő, Ketelbay: Névnapi üdvözlés, Gruber: Az anyám bécsi nő volt, Jascha: Akárhogy csinálom, rosszul csinálom, Gillet: A gyermekörjárat, Suppé: A leányintézet, nyitány és ballada, Humphries: Esti idill, Weinberger: Egy kis harmónia, Komzak: Bécsi csevegés, egyveleg, Lehár: Az isteni férj, nyitány, Ziehrer: Bécsi leányok, kerengő, Dostal: Egy, kettő, három, induló, 6.30: Dr. S. Tuchner: Látogatás Luxemburg nagyhercegségében, előadás gramofonillusztrációkkal, 7.30: Sport-hírek, 7.40: Anton Maria Topitz (tenor) hangversenye, Modern felsőausztriai zeneszerzők da-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

mann László száma, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek, 3.30: Diákfőlöra, »A magyar folyók köze.« (Vásárhelyi Pál.) 4: »Vajda János«, Jónás Károly előadása, 4.45: Ponttso időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 5: »A Krónika és titkára.« Szekula Jenő novellája, 5.30: Kentler-Ország-Friss trió, 6.30: »A rádiótorna Kánakon.« Dani bá' (Hosszu Zoltán és Eszenyi Olga vidám estje Rácz Zsiga és cigányzenekara kíséretével), 7.35: His Master's Voice gramofonlemez, 8.45: A rádió külügyi negyed-órása, 9: Kiss Lajos és cigányzenekara, 10: Ponttso időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 10.10: Henry Mészter angolnyelvű előadása »Az ember tragédiájáról, 10.30: Budapesti Hangverseny Zenekar, Szórakoztató zene, Vezényel Nádor Mihály, 1. Lehár: Cigányzenekar, nyitány, 2. Fall: Poupour, kerengő, 3. Zeller: Madarász, egyveleg, 4. Sinding: Tavasz zsongás, 5. Mouton: Impressions exotiques, szvit, 6. Offenbach: Nádor Eugénie, kerengő, 7. Mascagni: Parasztszecsület, intermezzo, 8. Delibes: Sylvia, balettszvit.

Szombat, július 29.

Beograd, 11: Gramofon, 12.05: Rádiózenekar, A szünnetben (12.35) tozsdéhirek, 6: Gramofon, 7: Wien, salzburgi átvitel, 10.10: Hírek, utána cigányzene, 10.50: Gramofon, tánczene.

Budapest, 6.45: Torna, Utána: Gramofonlemez, 9.45: Hírek, 10: 1. Utazás Attali bírdalmában. (Priscus rhetor feljegyzései.) 2. Mai kis lexikon (felolvasás). Közben His Master's Voice gramofonlemez, Wagner: Mesterdalnokok, pályadal (Mische Elman), Schubert: Szerenád (Beniamino Gigli), Verdi: Troubadur, ária (Galli Curci), Lehár: Only my song (Richard Crooks), 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: Sovanka György cigányzenekara, Közben 12.30: Hírek, 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vállásjelentés, 1.30: Budapesti Hangversenyzenekar, Vezényel Komor Vilmos, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek, 4: A Rádióélet meséje, (Harsányi Gizi előadása), 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 5: Kispesti Dalárda, Vezényel Stallmach György, 5.40: Munkásfőlöra: 6.10: Lugossy István tárogatóhangversenye, Zongorán kíséri Kazacsay Tibor, 6.40: Rádióamatőrposta, 7.10: His Master's Voice gramofonlemez, 8: Színműelőadás a Stúdióból, »Szent Péter esernyője.« Színmű 3 részben, Miksa Kálmán regénye után írták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly, Rendező Kiss Ferenc, 10: Mocsányi-Lakos jazz-zenekara. (New Brighton Boys zenekar.)

karóné Gáll Beatrix dr. előadása, 5.30: Beresényi Irén cimbalmozik, 6: »Képek harca a világ-háborúban.« Nemes Erőds László előadása, 6.30: Tihanyi Vilma áriákat és dalokat énekel, Zongorán kíséri Kazacsay Tibor, 1. a) Wagner: Tannhäuser — Erzsébet befője, b) Schubert: Margit a rokkánál, 2. Weber: Búvó vadász — Agátha áriája, 3. Puccini: Pillangókisasszony, nagy-ária, 4. a) Brahms: Elhalikulón; b) Strauss: Cecile, 5. a) Hubay: Minek turbékoltok; b) Di-enzl: Lihomszál; c) Kacsóh: Késő ősz van; d) Kurucz: Hervadó rózsák közt, 7.10: Zilahy Lajos novellája, 7.40: Doppler-est, A szerző halálának 50. évfordulója alkalmából, Bevezetőt mond Isz Kálmán, Közreműködik Hochstrasser Ferenc és Dömötör Lajos, Zongorán kíséri Kósa György, 8.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar, Vezényel dr. Dohnányi Ernő, 1. Poppler: Ilka — nyitány, 2. Liszt Ferenc: Tasszi, szimfonikus költemény, 3. Dohnányi: Rurália Hungarica, Utána kb. 9.40: Pontos időjelzés, hírek, Majd Bachmann-jazz Fekete Pál énekszámával, 1. Strauss János: Acceleration, kerengő, 2. Huszka Jenő: Lili bárónő, egyveleg, 3. Fellmann-Bachmann: Magyar ábránd, 4. Kacsóh: Késő ősz van (Fekete), 5. Bachmann-Kacsóh: Sir valahol egy kicsi leáná — slwfox (Fekete), 6. Lajtai-Szenes: Hiába minden, tangó (Fekete), 6. Carlo de Fries-Kovács: Letangó (Fekete), 5. Mayer: Chop stiks (zongoraszó), játsza ifj. Bachmann Tibor), Közben kb. 10.15: Időjárásjelentés, 11.15: Bura Sándor s cigányzenekara.

Péntek, július 28.

Beograd, 11: Gramofon, 12.05: Rádiózenekar, 12.05: Rádiózenekar, A szünnetben (12.35): Tozsdéhirek, 1.30: Hírek, 6: Jugoszláv dalok. (Borka Radulovics), 6.30: Előadás, 7: Rádiózenekar, 7.50: Előadás, 8.30: Orosz énekar hangversenye, 10: Kézzongorás hangverseny (Ilja Szatín és dr. Dimitrije Gerasimenko), Bach: Toccata és fuga, Glazunov: Fantázia két zongorára, op. 104, 10.30: Hírek, utána tánczene.

Budapest, 6.45: Torna, Utána: Gramofonlemez, 9.45: Hírek, 10: 1. Időszerrő anyag, 2. Zöldszövegkonferálás. (Felolvasás), Közben: Columbia gramofonlemez, Strauss János: Cigánybáró, egyveleg (Strauss János és számf. zenekara), Strauss János: Déli rózsák (Marek Weber és zenekara), Strauss János: Bécsi vér, egyveleg (Columbia zenekar), 12.05: Bertha István-szalózenekara, Közben 12.30: Hírek, 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vállásjelentés, 1.30: Lenhardt Aranka énekel, Neumann László hegedű, zongorán kíséri Kósa György, I. rész: Lenhardt Aranka számai, II. rész: Dr. Neu-

8.15: Lothar Ring háromfelvonásos vígjátékai. 9.45: Hírek. 10: Hangverseny. Gustav Mahler (hegedű), Hans Gungl (gordonka), dr. Eugen Billing, Gustl Hehlitz (zongora), Franz Strohmayer, Franz Kotter, Richard Neubauer, Alois Janisch (ének) és az Alois Haselbrunner-Georg Birngruber, Franz Kutschera színművelő közreműködésével.

Lipset: 6: Torna. 6.20: Katonazene. Korál. Rossmi: Seviliai hercegy, nyitány. Petras: Holdas éj az Alsteren, keringő. Berndt: A horvok kereszt alatt, induló. Bonitz: Eljen Hitler, induló. Zimmer: Fridericana, nyitány. Moretti: Holdfényzenenád. Blankenburg: Német induló-egygyök, egyv. Fürst: Badenweiler, induló. Hedrich: A Wagner-ház, induló. Godicke-induló. Busch: Scheinbergi jóvencinduló. 7.50: Mezőgazdaság. 8.20: Katolikus ismétlészet. 9: Franzosen-Nagler óra.

Hétfő, június 24.

Bregrad. 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar. A szünetben (12.35): Tószedehírek. 1.30: Hírek. 6: Szavazók (Karla Malacsis). 7: Rádiózenekar. 7.50: Előadás. 8.30: Zagreb. 10.30: Hírek, utána tanezene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána His Master's Voice gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Aki Robsonot írta (Defoe D.). 2. Kaeng a gyermek (felolvasás). Közben: Columbia gramofonlemez. (A Léner-voánósnégyes lemezei) Chopin: Előjáték. Schubert: Menetti. Schumann-Weinert: Almódózás. Bach-Weinert: Adagio. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofonlemez. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Garai György szónövezetkara. 1. Moszkovszkij: Két szanyó tánc. 2. Schubert: Moment Musical. 3. Stefániai Imre: Estrellida. 4. Szántó Mihály: Az, amit úgy hívnak, hogy szerelm. 5. Polgár Tibor: Gondolatok. 6. G. Langer: Nagymanáscska. 7. Rebikov: Romanc. 8. G. Macho, Staccato, szerenád. 2.45: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Dikféltóra. Krokodilvadászat. 4: A Magyar Cserkészszövetség előadása. Buzukó Emili dr.: A szőlői társadalom és a jumbo-ree. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 5: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Nagyapál Béla. Hangversenykötő különleges induló. 1. Liszt: Sziklától a tengerig, induló. 2. Meyerbeer: A proféta, koronázási induló. 3. Wagner: Rienzi, bekenődülő. 4. Goldmark: Sába királynője, bevonulási induló. 5. Wagner R.: Tannhäuser, bevonulási induló. 6. Mendelssohn: Szentiváncsi álom, nászinduló. 7. Grieg: Sigurd Jorsalfar, hódolati induló. 8. Mozart: Török induló. 9. Schubert: Katonainduló az Algír szvitből. 11. Rákóczi-induló Berlioz átiratában. 6.15: Lovas Károly, a művész és az ember. Balázs Pi-

Kedd, június 25.

László előadása. 6.45: Csorba Dezső cigányzenekara. 7.50: Világnes magyarok. Tábori Kornél előadása. 8.15: Pusztay Sándor (Grieg-dalok) énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 1. Szeretlek. 2. A lúnyhó. 3. Első találkozás. 4. Visszatérés. 5. Édesanyám. 6. Csalfaság. 7. Szeretlem. 8.50: Pontos időjelzés, hírek. 9.05: Waldkauer-Kerpely vonósnégyes. 1. Csajkovszkij: F-dúr vonósnégyes. 2. Mozart: A-dúr vonósnégyes. 10.20: Időjárásjelentés. 10.25: Veres Lajos és cigányzenekara, Sárosy Mihály énekesmaival.

Bregrad. 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar. A szünetben (12.35) tószedehírek. 1.30: Hírek. 6: Orosz dalok (Kirill Borsov). 6.30: Max Nemesan gondnaphangversenye. Massenet: Thais, meditáció. Boccherini: Rondo. Popper: II Gavotte. Popper: Chanson világos. Schamischi: Capriccio. 7: Előadás. 7.30: Operettalok. 8: Praha. 10.10: Hírek. Utána rádiózenekar.

Budapest. 6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 1. Nyolt: Rimke kapitány, induló (zsekkár). 2. Strauss: Kínkerítő (Loránd Balih zenekara). 3. Schwertinger: Granátos induló (Dajós Béla zenekara). 4. Drigo: Harlekin műbői (Wiener Bohémzenekar). 5. Sousa: Washingtoni posta, induló (zenekar). 9.45: Hírek. 10: A sarki fény meséből. 2. Petőfi-versek (felolvasás). Közben: His Master's Voice gramofonlemez. Liszt: I. magyar rapadó (Jordani szimfonikus zenekar). Liszt: XI. magyar rapadó (Alfred Cortot). 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Weidinger-szalonzenekar. 1. Kelet Béla: Olasz vígjátéknyitány. 2. Losonczy Lajos: Vizio. 3. Alletter: Rendez-vous, gavott. 4. Buday Dénes: Ezzel a kisdallal üzenem. 5. Beece: Scene pastonize (be-gedűszőlő, előadja Weidinger Ede). 6. Conrad: Offenbachiana, egyveleg. 7. Teller: Rózsaparfom, intermezzo. 8. Brodsky Miklós: Hallgató és csárdás. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az Egyetemi Énekkarok szölkvarlettje. Imre Vincze dr., Fixl János, Arany Sándor, Balla Károly. 1. Wagner: Tannhäuser, zarándokok. 2. Mendelssohn: Vándorlók. 3. Mozart: Böksédal. 4. Weibent: Madrigal a XVI. századból. 5. Siba-hus: Venematka. 6. M. Saar: a) Altatódal (Tudu mu tipake); b) Madárdal (Thiase máng). 7. Volkmann: a) Ajkára loptam a csokomat; b) Esti dal. 8. 8. Szabó F.: a) Hej búratemelt idő; b) Elmesz rózsám. 9. Farkas F.: Bakarótlak. 10: Vaszly V.: Gyászinduló. 11. Lauristin M.: Népdalok: a) Látod-e bábám; b) Szőke kishány; c) Mikor én még legény voltam; c) Betekintek az ablakon. 12: Mohár A.: a) Szerelmes nótá; b)

Vendégóra. 2.45: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Állásatlan Zeneés Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Két német meseváros. Kihán Zoltán előadása. 5.30: B. Kenéz Lily zongorázik. 1. Beethoven: As-dúr szonata, op. 26. Andante con variazioni. Scherzo. Marcia funebre. Allegro. 2. Schumann: Papillons, op. 2. 6: Egy nap a kirgizek között. Mihók Béla előadása. 6.30: Columbia gramofonlemez. 7.40: Liszt Ferenc és a magyar úrodalomtörténet. Major Ervin dr. előadása. 8: Francia operaszíndarok. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Unger Ernő. Közreműködik: Erdőssy Rózsi, Miklóssy Jen, Dobay Livia, Rigó Magda, Fellner Ferenc dr. és Leopold Andor. 1. Részletek Thomas Mignon c. dalművéből: a) Nyitány; b) Mignon áriája (Er-dőssy); c) Philine áriája (Miklóssy). 2. Részletek Gounod »Faust« c. dalművéből: a) Balladák és ékezetárta (Rigó); b) Duett, Margit-Rigó és ékezetárta (Rigó); c) Duett, Margit-Valentin imája (Leopold); d) Thulie Fellner Ferenc, d) Balettzene. 3. Részletek Bizet: Carmen c. dalművéből: a) Előjáték. b) Virágárta (dr. Fellner Ferenc). c) Habanera (Erdőssy); d) Escamillo belevője (Leopold). 4. Részlet: Deibes: Laktmé — Miklóssy Jen, Nihakanha — Leopold Andor. Utána 9.40: Pontos időjelzés, hírek, ügétőverseny eredmények. Majd: Györi Toll Arpad és Janosi cigányzenekara. 10.30: »Fimvilág a mikróban« előt. Gaál Franciska és Paul Hörbiger énekelnek. Joe Pasternak és Női Károly felolvassák. A Gimnazium vezényli Brodsky Miklós. Konferál Lakner Artur. 11.15: Károlyi Dezső szalon- és jazzzenekara Soltly György énekesmaival.

Szerda, június 26.

Bregrad. 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar. A szünetben (12.35) tószedehírek. 1.30: Hírek. 6: Rádiózenekar. 7: Előadás. 7.30: Hangverseny. 8: Előadás. 8.30: Gounod: Faust című operája (gramofon), a szünetben hírek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar furcsaságok. 2. Aralmas eledetek (Felolvasás). Közben: Columbia gramofonlemez. Gounod: Faust — balettzene. (A New Queen's Hall Orchestra, Sir Henry J. Wood vezetésével) 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zene. 12.05: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Garai György szónövezetkara. 1. Moszkovszkij: Két szanyó tánc. 2. Schubert: Moment Musical. 3. Stefániai Imre: Estrellida. 4. Szántó Mihály: Az, amit úgy hívnak, hogy szerelm. 5. Polgár Tibor: Gondolatok. 6. G. Langer: Nagymanáscska. 7. Rebikov: Romanc. 8. G. Macho, Staccato, szerenád. 2.45: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Dikféltóra. Krokodilvadászat. 4: A Magyar Cserkészszövetség előadása. Buzukó Emili dr.: A szőlői társadalom és a jumbo-ree. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 5: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Nagyapál Béla. Hangversenykötő különleges induló. 1. Liszt: Sziklától a tengerig, induló. 2. Meyerbeer: A proféta, koronázási induló. 3. Wagner: Rienzi, bekenődülő. 4. Goldmark: Sába királynője, bevonulási induló. 5. Wagner R.: Tannhäuser, bevonulási induló. 6. Mendelssohn: Szentiváncsi álom, nászinduló. 7. Grieg: Sigurd Jorsalfar, hódolati induló. 8. Mozart: Török induló. 9. Schubert: Katonainduló az Algír szvitből. 11. Rákóczi-induló Berlioz átiratában. 6.15: Lovas Károly, a művész és az ember. Balázs Pi-

Csütörtök, június 27.

Bregrad. 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar. A szünetben (12.35) tószedehírek. 1.30: Hírek. 6: Torna. 6.30: Előadás. 7.10: Praha. 8.30: Ljubljna. 10.30: Hírek. Utána cigányzene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar városok. 2. A kirándulás egészségtana. (Felolvasás). Közben His Master's Voice gramofonlemez. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zene. 12.05: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Garai György szónövezetkara. 1. Moszkovszkij: Két szanyó tánc. 2. Schubert: Moment Musical. 3. Stefániai Imre: Estrellida. 4. Szántó Mihály: Az, amit úgy hívnak, hogy szerelm. 5. Polgár Tibor: Gondolatok. 6. G. Langer: Nagymanáscska. 7. Rebikov: Romanc. 8. G. Macho, Staccato, szerenád. 2.45: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Dikféltóra. Krokodilvadászat. 4: A Magyar Cserkészszövetség előadása. Buzukó Emili dr.: A szőlői társadalom és a jumbo-ree. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 5: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Nagyapál Béla. Hangversenykötő különleges induló. 1. Liszt: Sziklától a tengerig, induló. 2. Meyerbeer: A proféta, koronázási induló. 3. Wagner: Rienzi, bekenődülő. 4. Goldmark: Sába királynője, bevonulási induló. 5. Wagner R.: Tannhäuser, bevonulási induló. 6. Mendelssohn: Szentiváncsi álom, nászinduló. 7. Grieg: Sigurd Jorsalfar, hódolati induló. 8. Mozart: Török induló. 9. Schubert: Katonainduló az Algír szvitből. 11. Rákóczi-induló Berlioz átiratában. 6.15: Lovas Károly, a művész és az ember. Balázs Pi-

NYILT TÉR*

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen jó feleségem anyánk, nagyanyánk és rokonunk

Bányai Istvánné

halála alkalmából koszorú- és virágadományokkal fájdalmonkon enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk dr. Jovity Milenko orvos urnak önfeláldozó munkájáért s Hadastyán-egyesületnek a temetésén való testületi megjelenéséért.

Noviszád, 1933. VII. 22.

A gyászoló család.

Épület és bútor asztalos munkákat, valamint javításokat vállal szolid árákkal. **SZÓTER JÁNOS** Szubotica, V., Hranilovicica ul. 5. 244

Augusztus 1-én hagyja el a sajtót Szentelekú Kornél előszavával

HERCEG JÁNOS:

VIHARBAN

című novelláskötete — A könyv 64 oldalon fog megjelenni kemény kötésben, 15 dináros árban. Bibliofilok részére 50 drb. amatőr-kiadás készült holland Van Gelder papíron, útbörkötésben 40 — dináros árban — Előjegyzéket felvevő a Reggeli Újság kiadóhivatala, Noviszád, Kralja Petra u. 50.

HA

azt akarja, hogy gazdaságában, kertjében, gumölcsősében, szőlőjében öröme és haszna legyen, úgy olvassa rendszeresen az

„A MUNKA”

című mezőgazdasági hetilap. A lap előfizetési ára **telepre 45 dinár, egy évre 80 dinár, mely összeg havi 6 dinár 60 parát telet.** Ezt még manapság is könnyen nélkülözheti, mert hiszen tanácsunk utasításunk alapján 60. — Mutatványszámot bárkinek indgven küld: az „A MUNKA” kiadóhivatala, Szubotica.

Hallo!

Pazi!

Ko ima pare, neka stvara — zida
Da što pre prodje svetska kriza!

Gradjevinski materijal:

Kreč Trska za štukatur
Zagašen kreč Terpapir
Cement Crep
Ciglje Izolir-ploče

najjeftinije može se dobiti kod mene.

PAVLE GAUSZ

Novi Sad, Piroška ulica 66 - Telefon broj 31-19

RADIO

és írógép javítást olcsón és szakszerűen végez

RADIOFON 3326

Novisad, Željeznička 44

Értesítem mindazon barátaimat és ismerőseimet, kiket személyesen nem tudathattam, hogy Futoski put 104 alól **Stevana Sremca** (Mikes Kelemen) ul. 12 szám alá költöztem.

Svanda Pál fogtechnikus

Termeljen

káposztarepcét!

Tavalyi felhívásunk bőven lett jutalmazva jó termés, jó ár és cégünk pontos lebonyolítása által.

Jelentse nekünk termelési szándékát, mire szakszerű felvilágosítással és feltételekkel szolgálunk.

Ahol még nincs, keresünk helyi megbízottakat, lehetőleg gabonaszenzálokat.

VOJVODINA K. D., Lőnyi i Drugovi, olajgyár

Novi Vrbas

(Ügyeljen a cégrel!)

Gazdák! Fontos!!

TERMELJÜK

a legjövődélmezőbb növényt

káposzta-

REPCÉT

szerződésileg biztosított átvétel és garantált minimális ár. Községekben, ahol legalább 20 holdat termelnek, helyimegbizottat felvesz és mindenféle felvilágosítással szolgál.

DOMAĆA fabrika ulja k. d.
Meder Hein i drug NOVI-VRBAS

REGÉNY

Tamás István

Bácskai diákok

(75)

Az eddigi rész rövid tartalma:

A regény fiatal hőse Szuboticára érkezett, ahol több helyen is kapott állást, de mindenhol elbocsátották. Míntán már semmi pénze nem volt, a népkonyhára járt étkezni, ahol egészen jól megfért a koldusok és munkanélküliek között. Később ifjúsági lapot alapított társaival, amely egy évi fennállás után megszűnt.

En lengő, hófehér szakállt ragasztottam, fejemre valódi báránybőr kucsmát húztam és egy hórihorgas, kampós pásztorbottal vezényeltem a csapatot. Festői látvány lehettem és a citromfiuk egybehangzó kijelentése szerint megszólalásig hasonlítottam Szent Péterhez. Mikor rázendítettünk a „Menyből az angyal”-ra valósággal bőgtek a népek és egész csomó suhanc szaladt utánunk. Kettős rendben haladtunk az utcán. Peti, a Karsci és a nyáj elén, kölesönként subában, lépkedtem én, a szörnyű kampósbottal.

Már esteledett, alkonyodott, köd telepedett a házakra és bolygó lidércekhez hasonlítottunk inkább, mint betlehemesekhez. Első bemutatkozásunk egy hentesüzlet ajtajában zajlott le. A bolt kijáratát sa-

ját módszerem szerint elálltuk, lélek ezen se ki, se be, és rágyújtottunk:

Menyből az angyal
Lejött hozzátok
Pásztorok...

Karscival egy kis baj volt a rekedtsége miatt, de azért sikeresen szerepeltünk. A kövér hentesné kijött elibénk és friss tepertővel kínálta.

— Más dalt nem tudtok? — kérdezte a terebélyes hentes, aki a kasszában ült és pénzt számolt.

— De, hogyné, de igen! — sietett Pücsük a válasszal és rövid tanácskozás után elkezdte:

Befordultam a konyhára...

A kisborkak és sertések hóhérat azonban nem lehetett kielégíteni; azt követelte, hogy kuplékat is énekeljünk. Végül is ki-egyeztünk a „Mi mozog a zöldlevelés bokorban” című népdallal. Peti ezt nem ösmerte és úgy egyeztünk meg, hogy csak brummog hozzá és a basszust adja. A hentes persze velünk énekelte a nótát és a felesége iszonyu jóízűket nevetett, mikor oda értünk, hogy

se nem róka, se nem nyul...
mozog, hej, a zöldlevelű bokorban...

Es ő is belegajdolt, még a segéd is és a véreshurkák fenn a szegen rengeni kezdtek az erős hanghullámoktól. De a hentes nagyon meg volt telédve és kolbászvalutában jutalmazott meg bennünket.

A kávéházban már nem ment ilyen simán a dolog. A pincérek ki akarták dobni a truppot és csak a legelszántabb erőfeszítéssel sikerült előrenyomulni. Peti meg Jóskát áttettem a balszárnyra, én pedig magasra tartott pásztorbottal, ajkamon az Ur nevével sturmoltam. Szentségtörés lett

volna hozzánk nyulni! Hirtelen énekelni kezdünk. A kávéházban csönd támadt és a vendégek áhitattal hallgatták a menyei kórust. Egy nő ült a ventilátor alatt, megcirógatta az arcomat és pénzt nyomva a kezembe, így szólt:

— Ki fia vagy, szépöcsém?

— Az idesapámé — gyógyogtem népiesen és a nő elragadtatva mondta a bárnőjének:

— Mit szólsz, mily eredeti?

A Fürdő uccában orvtámadást intézett ellenünk egy másik betlehemes csoport és ütközetbe bocsátkoztunk. Vad és heves csatát vívtunk.

— Üsd, vágd, nem apád! — rikoltotta Jancsi.

A tulerő már majdnem győzött, mire Dorka egy szerencsés rugással megsemmisítette az ellenfél lámpását és a koromsötétben futásnak eredtünk. A kiskocsma előtt vettük észre, hogy a báránynk eltűnt a sötétben. Erre átcsoportosítottuk a házi állatokat és a jászol mellől előléptettünk egy szamarat.

— Így nem olyan feltűnő a báránynk távolmaradása. — jegyezte meg Jóska.

A kiskocsma citerásai majd átszurkáltak bennünket lelki szemükkel, mert mindenki csak minket akart hallani és a tamburazene kar háttérbe szorult.

— Bort a szent embereknek! — üvöltötte egy duhaj kubikos és sorba le kellett nyelnünk egy-egy pohár mérges, savanyu karcost. Ellenkezni nem mertünk, mert már hős ember volt és félkézzel játszva agyoncsaphatta bármelyikünket.

A kubikos rémesen gajdolt és mindenféle dalokra tanított bennünket.

(Folytatjuk)

MOLYOK ellen legjobb szer a „**GLOBOL**” amely a legbiztosabban megóvjá nyáron a téli ruháit és drága szőrméit. Kapható kizárólag a

HYGIEA DROGERIABAN
K. Zslvojnovics, Novisád, Trg Oslobodjenja és Kr. Marija Bulvár sarkán

BEOGRAD KRALJA ALEKSANDRA 70
CAFE-RESTAURANTE
„NOVA KRALJEVINA”
most nyílt meg két kitűnő szakember
Milja Ljubibratić és Milja Kadijević vezetésével
Kitűnő konyha, szolid árak. Estéinkint a híres Lázár Bandi kombinált jazz-szalónezenekara hangversenyez

SZEME KINCS!
VIGYÁZZON RA S EZÉRT
SZEMÜVEGET
KIZÁRÓLAG
SZAKÜZLETBEN VEGYEN!
Ovsosi receptek gondos, pontos és gyors elintézése teljes jóállás mellett! Specialitások is raktáron! Igen jutányos árak!
OPTIKUS TENER SUBOTICA
NICIN-palota

Mindenféle tűzifa, fűreszgyári hulladék, faszén vagon-
tetelekben legolcsóbb beszerzési forrása
TOTH FAKERESKEDELMI R. T.
Bacska Topola. Telefon 20. 1453

Szabóiparos-jelöltek részére!
Férfi vagy női ruha szabástanítására július 17, augusztus 1 és 21 kezdettel jelentkezőket felelősség mellett felveszek, esetleg régi szisztémáját átdolgozom. Vidékiek oktatása során kívül. Levélbeli megkeresésre részletesen válaszolok.
Futó Tamás szabómester
Subotica, II. k. Mlínkova u. 6. Személyes fölkeresés: a posta mellett, Scotus Viator u. 62. jobbra 3. ház

Eladó
Novisádon TRAFIK jóforgalmu helyen, betegség miatt átadó. Cím a novisádi kiadóban. 2100
Esztergápadok, fűrógépek, gyaligépek és egyéb szerszámok használt, de kitűnő állapotban jutányos áron kaphatók. Vadász Béla muszáki üzlet. Novisád, Futaki ut 6. 3220
Egy könyvkassza, egy 3-as Wertheim-kassza olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban. 3221
SZANDOLIN majdnem új, eladó. Cím: Turánszki Sáfarkova ul. 13.

ASZTALOS
BUTORAI
izlésesek, olcsók és jók!
Subotica IV, Palmotićevo 20.
Tanonc felvételik

FIGYELMEZTETEM,
hogy gondoljon a gyümölcs eltevésre
Most már drágább a cukor
1 kg 12.50
Az ára folyton emelkedik
M. SUGAR, Subotica. Tel. 47

Ne legyen ellen-sége pénzének!
Leszállított olcsó új árak!
Dinár
2 liter REGGELI le-her kávé kenyérral 2
ERED: 4 tal étel étlap szerint kenyérral 7
VACSORA: 3 tal étel étlap szerint kenyérral 5
HAVI ARONOMA: reggeli, ebéd, vacsora, étlap szerint 350
Reggel ZONA kenyérral 2
HOL?
csak a
MENZA
étteremben
VIGYÁZZON!
SZOKOLSZKA u. 2. SZUBOTICA
Kizárólag elsőrendű házikonyha

Hivatalnoknő
elsőrangú adminisztrációs erő, hosszú irodai gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, szerény igényekkel állást keres. Címet »Szerény« jellegre a kiadóba kérek.

Utazóközönség felhívom figyelmüket saját gyártmányu „Sas” védjeggyel ellátott valódi
VULKANKOFFERJAIMRA
melyek könnyűek, tartóssak és olcsók.
DIETRICH NOVISAD, Trg Oslobodjenja 4.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy raktáron tartom a legfinomabb mosható
odzsaci-i gyártmányu selyemárúkat:
Dantelle, Bengalin és Tennis Soiet
legfinomabb teveszőrszöveteket
TROPICAL és TROPICALIN
férfi nyári ruhákra, továbbá zsinéget, kötélárúkat, ponyvavásznakat és kész ponyvákat, szőnyegeket a legolcsóbb napi áron
KLEER KARLO, NOVISAD
KRALJA ALEKSANDRA U. 19. — azelőtt Fabrika Kanapa i Užarije D. D., Odžaci — novisádi fiók

Épület-, portál- és bútorfestést
legolcsóbban és legszebben készít
Rizsanyi Péter
Subotica
Harambasićevo t. (Lilika mellett)

Komplett hálószoba
majdnem új, amely 40 000 dinárért lett véve, most csak 7.400 dinárért sürgősen **eladó**. Bővebbet Stevana Branovacsokog uca 15. a háztulajdonosnál

Boroshordók!
Szüretelőkadak
használtak és újak minden létező nagyságban nagy választékban a legolcsóbb árban, legjobb minőségben beszerezhetőek
Kriks Lajos
Subotica, V. kör
Mažuranićevo ul. 19.

Felhívom a t. hölgyközönség szíves figyelmét külföldi újonnan beszerzett legmodernebb
plissé gépemre
amelyen legrövidebb időn belül végezkezzék mindennemű tetszés szerinti megrendelést, a legmérsékeltébb árban.
Egyben felhívom szíves figyelmüket, hogy üzletemben továbbra is saját gépeimen végzek
aszurozást és endlizést, kézi- és géphimzést
a legkisebb igényeket is kielégítően, ugyanis mindenemü gombathúrást, azonkívül szakszerűen végezek függöny és mindennemű kézimunka montirozást, valamint vállalom szűrnés és perza szőnyegek stuccolását, a minden e szakmába vágó munkák lelkiismeretes és gyors elvégzését.
Előnyömdámban mindennemű új minta óriási választékban.
Egyben értesítem a n. b. közönséget, hogy üzletemben válllok **ruha és kelme testést** valamint **ruhatisztítást** is.
Tisztelettel
őzv. Nagyfejeőné
előnyömdó és kézimunka üzlete
Novisad, Kraljica Marija u. 2. (Srpka Matica épület)

Halottaink emlékének megőrzése a legjobb emberi érény.
„GOLGOTA”
temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szegget), nagy raktár érc és saját készítésű fakoporsókban, szemfedelek és koszorúkban, exhumálást és szállítást bárholonnan bár hová vállalunk. **A legolcsóbb kiszolgálás.**
LENKEY IMRE ES FIA
»GOLGOTA« TEMETKEZESI VÁLLALATA
Novisád, Uspenszka u. 12. Telefon 26-90

Henyélés a szerencsétlenség gyökere
Hanyagság a női szépség veszedelme
LYSOFORM-ban rejlik a családi boldogság titka
Melynek zárát a haszn. utasítás egyszerre felnyitja

Novisád, 1933. július 23

FÜNDERORSZAG

22

miatti a lecsukott bűnöző fegyházba került. A végén már látszott, hogy szeretnénk ha lejárná a látogatás ideje, hogy kiszabaduljanak a kellemetlen környezetből.

A szülőknél, — főleg az anyáknál — kevés volt a látogatásra megszabott idő. Pillanatig sem szünetelt meg vigasztalni felegyene fiukat. Biztatták, hogy csak viselje türelmemmel a büntetést, hiszen megérdemelte. Viselkedjék jól, hogy mielőbb kiszabaduljon, azután jöjjön haza, új életet kezdjen. Mindent megbocsátanak neki, éppugy szeretik azután is mint eddig, új ruhát csináltatnak mire kiszabadul. Egy öreg néni ke aról beszél a fiának, hogy amint kiszabadul reá iratja a földjét, hiszen ő már ugye bírja soká az életet.

Mindaz persze nem a te esetedre vonatkozik. Csak azért írom, hogy pillanatig se felej öszintén feltárnál lelkedet szüleid előtt. Azonban nem ismerem családi viszonyaidat és így lehetségesnek tartom, hogy még ezek után sem merészeled elmondani a dolgot anyádnak. Éppen azért kérlek ird meg mi lenne, ha én irnék neked és neved ben bocsánatot kérnék számodra elbűvelkedésedért? Ha ezt a módot sem találod utazom hozzátok és biztosítalak arról, hogy kedvezően elintézem a dolgot.

Ezek óta ismerlek, — igaz, hogy csak távolból — levedlédől is látom, hogy életben először fordult elő ilyen eset, ami — nyugodj meg — sok más gyerekkel is megessék. Csakhogy, aki bátor és erőslelkű, mint aminő te is vagy, az vállalja büncéért a vezeklést. Ugye mennyire megnyugodtál a lelked, amikor a hozzám intézett levelet postára tetted? Ugye mennyire vigyázol majd arra, hogy többé soha az életben, hasonló eset ne történjen veled?

Ugye sokszor eszedbe jut, milyen rossz lenne, ha valaki megfosztana téged legkedvesebb játékdótlól, vagy mondjuk édesanyádtól? Eddig ilyesmi soha eszedbe sem jutott, most pedig ugye, állandóan ilyen gondolatok gyötörnek.

Meglátod mennyire megkönnyebbül a lelked, ha ezt a dolgot együttesen elintézzük. Válaszolj azonnal üzenetemre, ird meg pontos címedet. Remélem, hogy jövő vasárnapig elrendezzük a dolgot és nyugodtan élvezheted a szünidő hátralévő részét. Azután pedig ha eszedbe jut mostani eltevelyedésed, vagy bármikor az életben hasonló dolgot látsz, legfeljebb sajnálni fogod azokat, akik letértek a becsültni fogod soha, még csak gondolatban sem jut eszedbe, hogy másokat jogtalanul megkárosíts.

Korom Ica. Első megfetéted nagyszerűen sikerült, ugy látom lelkes és ügyes

kis katonát nyert benned a Tündérorország. Legközelebb, ha ellátogatsz Becskerekre, felkereslek. Előzőleg természetesen értesítedlek jöveteléről, hogy megvalósuljon az a kívánságod, hogy személyesen is megismerhesse.

Majros Irma. Hogy mikor nyertek, azt előre nem mondhatom meg, mert a szerencsétől függ. Ti már különben is nyertétek egyszer, pedig hűgylétek meg, hogy még sok olyan gyerek van a Tündérorországban, aki még egyszer sem nyert. Sajnos nincs annyi jutalmunk, amennyit szét nem tudnánk osztani. Ezért legyetek türelmemmel, majd rátok kerül újabb a sor. Beküldött rejtvényetek régebben már megjelent a Tündérorországban.

Szviderszky Tibor és Bétuska. Tiborral ugy egyeztünk meg, hogy feljön a szerkesztőségbe, de nem jött el újból. Remélem, hogy a hiányzó számokat hazajöveletek után is megtaláljuk. Jó fürdést kívánok a topolai strandon.

Schwartz Mariska és Erzsike. Beküldött rejtvényetek idővel sorra kerül, mert nagyon sok, korábbi beküldött rejtvény vár még leközlésre. Sajnos a szerkesztőség fálai kicsinyek azok, hogy minden festményt kiragasszak. De ha továbbra is szép festményt küldtök, előbb-utóbb a tiétek is kiállításra kerül.

Sajti Gizella és Ernőke. Vasárnap valószínűleg ki megyek a strandra, találkozhatunk. Ha láttok egy bácsit, aki nagyon vigyáz egy esztelen kislányra, ne hogy neki rohanjon a mély Dunának, vagy elnyargaljon a másik határba, az a bácsi én vagyok.

Szilágyi Bözsi. Kis versedet itt közlöm:

A kedves Tündérország,
A legszebb gyermek-ujság.
Minden gyermek várja-várja,
Jobb szeretné, ha egy héten,
Többször járna.

A megjegyzésem a kis versre az, hogy ha egy héten többször járna a Tündérország, akkor a gyerekeknek szorgalmasabban kellene beküldeni a megfetéseket. Így is a legtöbben elkésnek a beküldéssel és vasárnap haragszanak érte, ha nevük nem szerepel a megfetések között.

Fehér Pannika, Horváth Ilonka, Kelemen Zsuzsika, Korom Ica, Lakatos Józsa, Merz Ottó és Nellike, Nagy Gyula, Palacska Milana, Pólya András, Révész Piska, Simovics Margitka, Szauzer Annuska, Uveges Pál, Tóth Józsi. Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta írni meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A Peggeli Újság vasárnapi ingyen melléklete. — Szerkesztő: DEZSŐ BÉCSI

Lepény Peti, Fazék Kati, meg a Pajtás kalandjai

Írta: Dezső Bécsi

Váratlan találkozás

Nem hittetek ti sem, ugye ma egy hete, Petiékől milyen tréfát tűz a tevé. Katinak is kár volt olyasmit gondolni. Hogy ráveszi Petit, bevén lovagolni.

Szélsebese röppöl pupós ur a réten. Rabóságát lerázza, erre várt már régen. Tudta jól a járást, céljából nem tért el. Hasztalan rángatta szakállát a Péter.

Fessétek ki a képet izlésték szerint! A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be, a **noviszádi Unka csokorküldet csokoládéját nyeri.**

A lestopályázat szubotikai nyertese a **Szubotikai Raffi csokorküldet csokoládéját kapja.**

Alkonyodott a nap, hogy végre megálltak, De Petiék újból, majdnem kövé váltak. Erre nem számított se Kati, se Péter. Ott állt előttük egy fekete, nagy neger.

Ne féljétek - mondta - meghálgalom szépen. Hogy a kedves tevé visszakerült épen. A „Lepény” én is csak lisztből süttve eszem. Jó dolgotok lesz majd, ime itt a kezem.

A beküldő neve és címe:

Gyermekkrablók

Kalendros ifjúsági regény

Ira: TOM (Folytatás)

— El ne keveredj valamerre, kocsmába, vagy mit tudom én, azzal a tengeryi pizze! Mert akkor velem gyűlök meg a barát! Már pedig ismerheted a tenyeren járását!

Hogy magukra maradtak Csaruga-val, a rabló kenyerrel és szalonnával kinálta őket, de a gyerekeknek érthetően nem volt valami nagy étvágyuk. Ha pástétomot, vagy dobostortát rak elébük, ahhoz se nyulnak. Csak Kókusz morgogott és kérdőzösködni kezdett, ahogy azt Agvart utól látta. — Amikor az újságró megszólaltatta a híres színészt, művészt, politikusokat. — Mondja Csaruga bácsi — kezdte Hiponnan — mióta teszik műkedni ezen a pályán?

— Hát a gyerekrabló pályán... és ravaszul tette hozzá bizonyára — szép multra tekinthet vissza... talán már ezer gyereket is elrabolt az idők folyamán... vagy már jubileumot is tetszett ülni... — Hóhó! Haha! — még a könnyei is kiesordultak a nagy neveléstől az utonállónak — jubileumot! En eddig csak a dutyiban ültél! Haha! Ezer gyereket! Ha tudni akarod, ti vagyatok az első! — Kókusz elcsodálkozott: — Igazán? Még csak kezdőnek tetszik lenni?

— No azért kezdő mégse vagyok — csapott az asztalra öklével sertődően — azelőtt is fogogattam... ami éppen azt... hán egy libát, hán egy csirkét... mán lovát is elköltöttem... meg egy tejporó számarat... de gyerekek most próbálkoznak első ízben... — Pista a fogai közt dünyögte: — Várható volna meg egy napot velesse. — A pillantása most Madam Kokkodásra esett.

— Ejha, milyen takaros kis kendermagos tyuki! — Takaros — ismételte Dorka és védién ölelte át a karjaival. — Csaruga mester a sáruga fogait csatogtatta a képzelt gyönyörűségtől: — Finom tyukpaprakast eszünk ma vacsoránál Csipdekével! — Hm — igyekezett megőrizni a hidegvért Kókusz — de holt a hozzávaló? — A csipke? Majd a Lajkó megcsinálja — nyugtatata meg a rabló.

— Nem a csipketek! A tyuki! — Csaruga röfögött: — Ott la, a kislány álében! — Kókusz elszántan jelentette ki: — Abból ugyan nem esznek, tisztelt haramia ur!

— Söndesebben kis Jurkó! — rivalt rá a vezér — nem szeretem ha a gyerekek sokat beszélnek és már nyult is a kólós után. De Madam Kokkodás mintha megérezte volna a székelyt, hangos stávkodással feltüppent a szekerny tetőjére. (Folytatás)

A szív meséje

Jóska csudálkozva állott meg a Hiphop uccan egy égis erő nagy ház előtt. Csak kapuja volt a háznak, óriási cserkupa és keményvíz. Ablakok csak felül, a homlokzat alatt, de akkorak, mint egy-egy kapu. A keményekből nagy, gyári kemények voltak — ömlött a füst s az évből gépek zúgása, zakatolása hallott ki. A ház előtt egy rendőr állott.

Rendőr bácsi — állott előbe, — mittele csudálatos nagy épület ez, hogy eddig még sohasem láttam, pedig minden nap a Hiphop uccan keresztül megyek az iskolába. — Bizony fiám, magam se tudom, — felelte a rendőr — mert tegnap még híre-hamva se volt itt ennek a háznak, csak egy üres telek volt a helyén. El se tudom képzelni, hogy nőhetett ki a földből egy nap alatt. Azt mondták, minden este csodálatos egy napig van itt és este el is tűnik.

Megpróbálom, becsengetek — mondotta Jóska. — Próbáld meg fiám. Legelőbb meglátjuk, kik laknak benne. — Jóska már indult si s becsengett. Széltárnult a nagy cserkupa s Jóska belépett s mindjárt be is zárult utána az érekapu. — Hej bámulni ám Jóska! Az egész roppant épület egyetlen terem volt, lepcsőkkel, amik a falak megett futó felső galériákon vittek. Felülről kapta a világosságot az egész óriási terem, de azonkvül mesterséges napok is világítottak, sütöttek a mennyezetről. És az egész épület tele volt gépekkel, szereszámmokkal. Zúgtak, forogtak a dinamók, itt óriási gőzhenger dolgozott. Amott roppant vaspötyölők, fűrészek, fűrők. Soha még csak elképzelné se tudott Jóska egy rakason ennyi csudálatos gépet. Legjobban pedig az tánt fel neki, hogy mintha csak önmaguktól dolgoztak volna

Beírjétegyek

1. Kosztolányi Manci
2. Futó János

szín szín **g**eny

szín szín **g**eny

3. Puskas Erzsé

öl öl ol ol J ii A
öl öl ol ol A ii A
öl öl ol ol A ii A

4. Molnár József

SZ Balato **V &** Ö

5. Apró Etelka

B T & S

6. Kiss Huska

Z U AG AG AG AG

Találos kérdések

Közik: Bószó Dezsó és Géza

1. Melyik tő dolgozik a gyérban?
2. Melyik tő van az órán?
3. Melyik tő van a házon?
4. Melyik tő készít képeket?
5. Melyik tő az állatkeri állatok kedvence?

Számalom rejtvény

Közik: Kaurics Boske és Valika

A	E	N	Y	R	K	
M	Z	R	■	Y	R	K
A	E	N	Y	R	K	
A	E	N	Y	R	K	
A	E	N	Y	R	K	

A betűk a számalom forrásának irányában egy ismeret magyarázkozandókat adnak.

Számian rejtvény

Közik: Kanyó Matyi

Egy leánytól megkérdezték, hogy hány esztendőse? — Apám, anyám és én összesen 100 esztendősek vagyunk. Anyám kétszerannyi idős mint én vagyok, apám 5 évvel idősebb anyámnál. Találjátok ki, hány esztendőse a leány? Anyát elárulok, hogy még nincs 20 éves.

Ugró rejtvény

Közik: Ullank Erzsike

I	M	T	V	U	G	R	A
K	I	N	E	T	Y	A	T

MEGJELIS

Beírejtvények:

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....
5. .... 6. ....

Találos kérdések

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Számalom rejtvény:

Számian rejtvény:

Ugró rejtvény:

Hibakereső:

A beküldő neve és címe:

Dezsó bácsi postája

K. István. Megkaptam elkészített soraidat. Bár sohasem örülök a gyerekek bántatának, a te leveledet mégis boldogan olvasom, mert tudom, könnyűtől és bána-ismertelen azzal, hogy bűnökkel és bűn-istemetlen megirtad nekem, Elmonod, total ószintén megirtad nekem, Elmonod, hogy megloptad a szüledet, pénzt vettél el a szekrényből, tiz díntárt. Azóta nincs nyugtold, nem tudsz aludni. Bevallanád zű- lelnék bűnökkel, de felsz, nem annyira a veréstől mint inkább attól, hogy örökre „megutátnak”.

Elsőször is tudd meg, hogy a szülok sohasem „utálják” meg az édes gyermekeket. Majd ha nagy leszél és talán alkalom kínálkozik arra, hogy betekintést nyerhess a bűnözök, rablók, esetleg gyilkosok világába majd meglátod, hogy a szülok tő szív mindíg visszafogadja szeretetébe a gyermekeket, ha megolvam nagy bünt követtél is el. Nem partolja és nem helyeshi eslekedelét, nem haragszik, ha a bűnös megbűntelű érte, de utána majdnem mindig visszafogadja szeretetébe a megtévedt gyermekeket.

Néhány esztendővel ezelőtt egy feyházban jártam látogatásban. Egymásután jöttek a feyházgazdagság engedélyével többen is, hogy meglátogassák a foglyokat. A hűvér, nővér, vagy a feleség csak állt a feyház mellett, legelőbb keveset beszéltek, csak nézték egymást a feyházban. Ide-átmenek találták. Nemelyek szádták azt, aki

lenül, hogy a földre bukott és most hirtelen megszólalt Lili hangja:

— Mit csinál a földön, Jolán? Jolán talpraugrott, kidörgölte az almot a szeméből és a bámoló Lili nyakába borult:

— Jaj, de jó, hogy te vagy itt és nem az elefant, mert az agyonütött volna!

Ezzel elmesélte az álmát, amin mindketten jót nevettek és Jolán végül kijelentette, gyors könnyebb dolog színházi előadást nézni, mint játszani, különösen olyan „különleges” publikumnak, mint amilyenek ő játszott!

Rejtélyek, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjéjtések a Tündérország július 16. számához

Betűrejtélyek: 1. Bűnjel, 2. Okleveles tanár, 3. Kínpad, 4. Elénken, 5. Léleklizik, 6. Kaland.

Rejtett nevek: 1. Tamás, 2. Rezső, 3. Kornél, 4. Cili, 5. Ármán.

Ugró rejtély: Addig üsd a vasat, amíg meleg.

Összekevert közmondások: Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát. Aki másnak vermet ás, maga esik bele. Több nap mint kolbasz.

Keresztrejtély: Vízszintes 1. Mák, 4. Kóc, 6. Email, 9. Cica, 11. Dákó, 13. I. C. 14. Ida, 16. Ok. 17. Én. 18. Én. 19. Ar, 20. Anna, 22. G. I. 24. Noe, 26. Irók. 28. Mingo, 30. Ima, 31. Tor.

A hibakereső pályázat megfejtése

A Tündérország meséiben több szót készakarva fordítva nyomunk, a gyerekek feladata, hogy kikeressék ezeket a fordítva nyomott szavakat. A megtalált szavakat azután beírják a „Megfejtés” szelvénybe, a szelvényt pedig kitöltve és aláírva beküldik Dezső bácsinak. Ez a hibakereső pályázat.

A multvasárnapi Tündérországban ezek a hibák fordultak elő: ed, se, gyoh, gye, kacs, si, nav, men, za.

A multheti hibakereső pályázat nyertes: Fehér Pannika. Könyvjutalmát postán küldjük el Kanizsára.

A rejtélyeket egészben vagy részben megfejtették, szép festményt küldtek be:

Csernák András és Palcsi, Schaschek Irma, Schaschek Marci, Leczky Kátó és Mancika, Úveges Pál, Danis László, Diósy Ilonka, Morovics Mariska, Filkó Kátó és

Annuska, Kovács Liduska és Janika, Schubert Vera, Katona Mancika, Polyák András, Kamrat Józsika és Kátóka, Mészáros Ottó és Nelli, Fűrjes Teréz, Nyikos Erzsike, Szilágyi Bócsi, Fölbe László, Vansek Gizella, Weisz Pisti és Dódi, Andréa Izolda, Palicskó Ferenc és Bózsike, Istók Bandi, Baksa Sárika, Talló Ferenc, Drégely Ilonka és Kátó, Vékás Laci, Kelemen Mariska és Lajcsika, Szlavkócsy Vali, Kelemen Zsuzsika, Tukács Ilonka, Tukács Karesika, Fehér Pannika, Ularik Erzsike, Roth Kátóka, Simovits Margitka, Kanyó Matyi, Apró Etelka, Horváth Ilonka, Rafi, Ica, Brückner Laci és Gyuszi, Thómasz Rudi és Laci, Török Mariska és András, Köröndi Gizella, Sajti Gizella és Ernőke, Káposz Antti, Pencz Sanyi, Schwarz Mariska és Évike, Markovits Mancika, Maksa Margit, Pécsi Maris és Ilonka, Bün Kamilla, Schubert Magda, Szpisjak János, Tóth Rózsika, Schur Hajmalka, Lodi Bendi, Sárosi István, Tapolsányi Ilonka és Gyula Csányi Ilona, Csizmár Juliska, Simonvik Péter, Szauer Annuska, Petrovics Bózsike és Mariska, Brana Teruska, Labányi Etelka, Nagy Gyömrői Józsika és Misuka, Hamalkó Antika, Klausz Józsa, Palanacska Milana, Bózsó Dezső és Géza, Sárán Ferike, Kurucz Lali, Horgosi Dezső, Klein Ilonka, Weber Marta, Tóth Józsi és Mariska, Jenet Lajos, Jurik Miklós, Lesinkel Ferenc, Szviderszky Tibor és Béluska, Kiss Juliska, Ökrész Bandika, Kozma József, Majorosi Irma és Irenke, Majoros Kátó, Popovics Milos, Galkó Annuska és Laci, Vaszity Milán és Verica, Apró Laci, Lakatos Gizike, Ferró Otília, Zsohar Irén, Korom Ica, Nagy Mélykúti Elia, Pajor Evi és István, Brócker Samuel, Hajdu Gizike és Mariska, Milinszki Laci és Vilmos, Korom Ica, Polyák András, Nyerges Manci.

A sorshuzásnál Ökrész Bandinak (Jagórics u. 3) kedvezett a szerencse. Az **Union cukorkaüzlet** csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Pécsi Ilonka és Mariska (Radonics u. 16) a **noviszádi Heriag** Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Popovics Milos a **szuboticeai Ruff** cukorkaüzlet csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át. Jurik Miklós könyvjutalmát postán küldjük el Rumára.

Petiek kifestésért Brana Terus (Vasút u. 83) a **noviszádi Union** cukorkaüzlet csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Kozma József (Adamovics I. 124) a **noviszádi Foto Boulevard** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tóth József könyvjutalmát postán küldjük el Szentára.

ezek a gépek, mert sehol megnézőket, munkásokat, gépészeket nem látott.

Végre mégis feltehetően egy öreg embert. Csupa ranc volt az arca az öregesgtől, a haja hófehér, hófehér földig érő szakállja is. Egy óriási vastablán állva az egyik falba illesztve, tele srófokkal, csapokkal, tiokozatos jelekkel a srófok, csavarok és csapok előtt. Az öreg pedig hol az egyik sróftot lazította meg, hol az egyik kereket fordított egyet, hol a csapokat igazgatta. Mindjárt kitalálta róla, hogy ezek kel a csapokkal, kerekkel, srófokkal igazgatja az öreg ember a gépeket.

Jóska csak állott, nézte a munkáját s várt. Nem merte megszólítani az öreg embert. Végre az hátrafordult s a Jóska szemébe nézett.

Vartalak — mondta egyszerűen, — mert szükségem van rád.

Ram? csodálkozott Jóska.

— Rad. Mert tudt meg, hogy Lombik Kémikus egyetemi tanár vagyok, a legihesebb feltaláló s mielőtt megmondanám, hogy mire kellesz nekem, megmutatom néhány találmányomat. Nézd ott azt a csudarepülőgépet. Az az én „Csillagrepülőgépem”. Látod itt ezt a csapot, csak megfordítom, a mutatót pedig beállítom, például a Jupiter bolygó jegyébe s mire egyet gondolnál, már ott is az né Csillagrepülőgépem a Jupiteren.

Beigazította a mutatót, fordított egyet a csapon s Jóska csak azt látta, hogy abban a pillanatban szétnyílt a tető s a gép csak megvillant egy pillanatra sebes szalásában. A tető pedig újra bezáródott.

Most nézd azt a gépet. Az a napgép. Ide nézz, mit látsz?

Jóska benézett egy üveglencsébe, ahogyan az öreg ember mutatta.

Jéghegyeket látok, gleccserekkel és hómezőket, csodálkozott — s óriási hővihart.

Az Északi sarkot látod, — mondta az öreg ember. Csak nézd tovább, míg megfordítom a „napgép” kerekét.

Fordított fejtet a kereken s Jóska csudálkozva látta a lencsén keresztül, gyors szétlészitultak az Északi sark felett a felhők, megszűnt a vihar s ott állott az égén a nap és sütött melegen, olvadni kezdtek a jéghegyek és a gleccserek.

Es sorra mutatta az öreg tudós Jóska kának a csudásnál-csudásabb találmányokat. Az esőcsináló gépet, az egészséggépet, a tudománygépet és sok-sok egyéb csudagépet. Hogy Jóska csak szinte szédült a feje. — Most pedig nézd meg azt a gépet, — mutatót egy nagy gépre a tudós. — Ez a legújabb munkám s ma akarom befejezni.

Ez a gép a „Halhatatlan embert csináló gép”. Aki megfogja ennek a gépnek a világykereket, halhatatlan lesz. Ez az életem főműve s addig a többi találmányomat és gépeimet se fordíthatom az emberiség javára, míg ezt a gépet, utolsó nagy művemet be nem fejezem.

— És mi kell hozzá, hogy befejezzé, tudós bácsi, ezt a gépet? — kérdezte Jóska. — Az öreg tudós mélyen a Jóska szemébe nézett s lassan mondta:

— A szívéd.

— A szívem? — riadt meg Jóska.

— A szívéd. Kiveszem, ha engeded, mert enélkül nem érne semmit s beteszem a gépbe és kész. Ne félj, men fog fájni.

— De akkor meghalok.

— Ugyan! Halhatatlan leszel te is, a többi ember is. Csak éppen a szívvedet fogja összetörni a gép valamennyi ember szíve helyett. Mert halhatatlanná az ember csak szív nélkül lehet. És akkor hatalmas és mindentudó lesz, csak éppen érezni nem fog, nem fog örülni, nem fog reménykedni, csak utalkodni fog.

Halhatatlan leszek, de nem fogok szeretni? — kérdezte Jóska.

— Ugy van.

— Az anyámat se, az apámat se?

— Nem.

— A testvéreimet se?

— Azokat se?

— Senkit?

— Senkit.

— Akkor nem adom a szívem, nem akarok halhatatlan lenni, én szeretni akarok! — mondta Jóska s tele gyúlt a szeme könyvvel.

Az öreg tudós szomorúan nézett Jóska.

— Te vagy a századik és utolsó gyermek, akinek a szívét kérhettem a gépem számára. Mert minden évben csak egyszer tehetek próbát s ma van a századik esztendő, az utolsó próba, ha te sem adod ide a szívvedet, nem lesz soha valóság a „halhatatlan embert csináló gép” és el fog pusztulni a többi gép is mind. Nézd, tizenkettőt mutat a vizóra egy perc múltán. Hata-rozz hát, válassz az egész emberiség számára. A halhatatlanságot akarod-e vagy a szeretetet?

— A szeretetet, a szívét választom, — kiáltotta Jóska kétségbeesetten.

Abban a pillanatban csak egy nagy villanást látott, egy roppant dörögést hallott, hogy szinte elalélt.

Mire felcsudolt, ott állott a Hírhíropuccan, az tíres telek előtt. A csodálatos óriási épületet mintha csak a föld nyelvé volna el. És azóta se látta soha senki.

MI A BABAHÁZ

Uj a baba til.
Zsámolyon esücsöl,
Ott hagyták őt a szobában
Egyeségyedül...
Var Babuka, var
Fogy türelme, kár,
Tékonyt az ajtó fele:
Jön valaki már?
Sír a baba, sír,
Abogyan csak bír,
Mi ez, hogy az anyokaról
Még sincs semmi hír?

All Babuka, áll,
Szék mellett feláll,
Ott a széken fekszik éppen
Egy főzőkanál.)
Nincs itt senki, nincs!
Nem nyílik kilincs!
Pedig, hogyha Kezen fognak,
Sétálna a kincs

All, hiába vár,
Merges, kiabál...
Hopp, megáta a kanalat!
Meg is fogta már!
Jön anyuka, jön,
Nagysietve jön,
Összesapja a tenyerét
Ott a kőszőben:
Jár a baba, jár!
Az osztona var,
Vezetgeti kézenfogva
Asztalnál ül már!

A babaház

Jolánka, a takarító-asszony kislánya
volt. De szerette őt mindenki a házban. Kín-
kölcsön Lilike, a gazdag bankár lánya.
Nagyon gyakran behívta őt a gyermekszobába
ahová a szegény Jolán egy lépett be, mint-
ha a Tündérszág aranyláncos, rózsadi-
szes kapuját lepte volna ta.

Mert hát ami csak gyermekszemnek
szép és csábító, az mind fel volt halmozva
éppen a szobában, kezdve a csodás tizen-
hat franciababától a babaházig!
Babaház!
Ez volt a gyermekszoba újdonsága. —
Most is ott áll a két kanyka és Lilike

nagyban magyarázta a bémuló Jolánkának
a nagyszereű kétemeletos babaház beran-
dőzését.
Mindem emeleten két szoba van. Van
itt előszoba, ebédlő, hálószoba, szalon sé
gyermekszoba. Az emeletet két köti össze
és a kapuban ott áll a portás, aki a von-
dókat fogadja...
Hát vendégek is jönnek? — ál-
mélkodott Jolánka.

Hogyne jönneki! — büszkélkedett
a csöpp Lili. — Epp olyan élet van a baba-
házban, mint a felnőtteknél! Nézd, ott van
az automobili, abba parosával beletettem
a babámat, megindítom a gépet és „tűt-tűt”
egyszerre csak itt állnak meg a babaház
előtt.
És aztán?
— Aztán felültek őket a liftbe, mert
bár nagy személyzet van, ed azért mindent
magam intézek el. — szolt sárga Lilike,
mintha ezzel nagy titkot árult volna el a
másik leánykának.
No, és aztán? — kérdezte újra Jo-
lánka.
Es aztán, és aztán... — turel-
metlenkedett Lilike. — Es aztán büfeterem
őket a szalonba és linom cukorkákkal ki-
nálom meg őket.
— Es megesszük?
— Éj, dehoggy esszik, dehoggy esszik! Azt
én eszem meg!
— Lilike, — szolt hirtelen Jolán, —
azt talán... azt talán én si meg tudnám
enni!

Azt elhiszem, te buksi! — kacagott
Lilike, de idevez, most jön a javal!
Minek a javal?
— Hát a háznak a javal!
Ezzel Lilike egy újabb ajtócskát nyit-
tott ki és az annló Jolánka meglepetése-
ben szinte felkiáltott. Egy aranyos kis szin-
házterem volt látható a babaház második
emeletén, páholyokkal, sőt karzattal is. A
színpad előtt a sugólyuk és a függöny ün-
nepélyes komolysággal le volt eresztve.
— Oh be gyönyörű, oh be aranyos...!
tapsolt és ujjongott Jolánka. — Istenné,
de szerencze gye ilyen előadást látni...!
Majd meglátod azt is, csak előbb
be kell tanulnom a színdarabokat.
— Hát nem színeszek játszanak? —
szolt esalódott hangon Jolán.
Lili erre megint elnevette magát:
— Oh te esaci! Ezen a színpadon csak
papirból kivágott színeszek játszhatnak, a-
zok pedig nem tudnak beszélni! Hanem
majd előadunk a Hófehérkét, Csipkerózsát,
Piróskát és a farkast és még Dini hatyám
egy cernaszalon mozgatója őket, mi ezalatt

a színpad mögött hol vékony, hol vastag
hangon elmondjuk a szerepeket.
— Oh, hát ez nem lehet szép! Az volna
jó, ah azok a kis papírosszobák maguk
hátának játszani! — szolt nagykomolyan
Jolánka.
Ebben a pillanatban kihívták Lilit és
Jolán egyedül maradt a szobában. Eleinte
türelmesen várta vissza Lilit, de mikor
a kislány nem jött vissza, Jolán kényel-
mesen elhelyezkedett a pamlaigon, szemben
a babaházzal...
Egyszerre csak egy vékony, ezüstösen-
gesű hang szólította meg:
— Jolánka, állózz mar fel, mindjárt
kezdődik az előadás!

Jolán fölriadt, ijedten nézett maga kö-
rül, egyszerre csak a divány szélen egy
parányi kis leányt pillantott meg. Nezd,
nézdgelte, nagyon ismerősnek tűnt fel e-
lötte.
— Ahát! A Mimi baba! — akarta éppen
mondani, mikor a nagyollas, cifruvhas kis
dáma hirtelen pulkedni esmét előtte sé
éneklő hangon bepannata magát:
— A nevem Kólibri Rezeda és én va-
gyok a babaszínház primadonnája!
— Kezél csokótom! — felelte erre a
jólnevelt Jolánka. — mi tetszik, kérem?
— Éjnye, éjnye, hista teremtetel! —
hangzott megint a vékony hang. — hát
nem tudod, hogy a Hófehérkében te játszod
a hedeiki törpét?
Én... Én... kérem szépen... én nem
tudom!
No, szeggyeld magad! — szolt rá
Rezeda kisasszony, — hát jó lesz sietni,
mert kezdődik az előadás.
Ezzel meglógta a reszkető Kisleány ke-
zet és bevezette a színpad mögé.
Majd fog bannulni Lilike, ha meg-
tudja, hogy én is játszom! — gondolta
magában Jolán, csakhoggy helyettem nem
kell ám másnak beszélni, mert én nem va-
gyok sem tabab, sem papirbab, hanem majd
beszéllek én magamtól.
Ezzel körülnézett, hát ott látta a Dirit,
Dundát, Lotát, Katót és mind a tizenhat
francia babát.
Most megállt előtte gye fekete, mur-
cos alak, akiben rögtön Dinike kémény-
seprőjére ismert, aki egy halom ruhát nyuj-
tott át neki és egy hatalmas fehér szakállt.
Hát ezzel mit csináljak? — kérdezte
Jolán a kéményseprőtől.
— Milyen ostoba kérdés! — gunyolód-
dott a kéményseprő, — tán megesszed? A
ruha arra való, hogy törpének áltozzál fel
és a szakállt is vedd fel.
— De én nem veszem!
— Akkor a sülyesztőbe doblak!

— Mi az a sülyesztő?
— Az olyan sötét és mély, mint egy
pince! Hát mi lesz? Áltozol, vagy men öl-
tözöl?
Jolán látta, hogy ez egy csöppet sem
trefadolog és pilyerogve megszólalt:
— Áltozom! Áltozom!
És azzal kapta magára a gunyat és
a szakállt, de borzasztó melege volt benne.
Megállt egy tükör előtt, de majd hanyatt
vágódott. Ő is szakasztott olyan let-pöt
volt, mint a többi és olyan furcsa, mehev
arckifejezése volt, mint valami porcellán
babának.
— Istennem, de csunya vagyok! — szolt
magában és azon kezdett gondolkozni, hogy
jobb volna, ha megint a régi Jolánka le-
betene.
De nem sokáig hagyták gondolkozni,
mert ebben a pillanatban a vad kémény-
seprő hátbalokte és ő egyszerre a szin-
padon találta magát.
Hát majd elájult, amikor körülnézett
a színházban. Teremtő Istén, micsoda pabli
kum volt ez! Mintha az állatseregletben
lett volna, annyi állat volt körülötte.
Egy páholyban ott terpeszkedett az ele-
fánt és nagyurasan ette a hámozatlan na-
rancsokat. Mellette ült egy szép páva, azt
begyesen legyverte magát és vígan diskurált
egy ravaszkepű rókával. A földszinten ott
ült gye zsiráf, akivel éppen veszekedett egy
kis ponnjovacska, mert a zsiráf hosszon
nyakától nem látott semmit. A karzaton
vígan ropogtatta mogyoróit a mokus és a
komoly bagoly éppen most tette fel az óka-
larcját, hogy jobban lasson. Az erkélyen
pedig kis majomfókák szaladgáltak és egy
más szájából kapkodták ki a cukorkákat.
Mikor Jolán a színpadra lépett, eszébe
jutott az a kijelentése, hogy a színeszeknek
maguktól kell beszélnie. Igen ám! De ő
nem tanult semmiféle szerepet, mi meoldjon
ő most ennek a nagyérdemű publikumnak?
Bizony Jolán csak ott állt, mint egy
fa-vagy papirbaba és egy árva szót sem
tudott bebegni.

— Halljunk, halljunk! — kiáltotta az ele-
fánt, miatalatt egy narancsot dobott Jolán
felé, aki szerencsére féregropt, mert más
képpen betörte volna az orrát.
Vége a következő vers juttott eszébe:
Nyáron igen meleg van,
Télen igen hideg van,
Sohia sincsen jó idő,
Mindig veszekedni kö...
— Brávó, brávó! — kiáltotta za ele-
fánt, miatlatt az ormányával egy kővesz-
dőt hajított fel a színpadra.
Jolán újra ugrott, de olyan szerencsét-